

WIĘŚCI ROLNICZE

**BEZPŁATNY
MIESIĘCZNIK**

rolników Wielkopolski,
Dolnego Śląska,
Opolszczyzny, Łódzkiego
i Kujawsko-Pomorskiego

Nakład 44.200 egz.

Nr 7 (55) lipiec 2015

ISSN 2082-8381

www.wiescirolnicze.pl

SPOSÓB NA
NAWODNIENIE

STRONY 10-11

Zbadaj mleko

STRONY 34-36

RUSZT CZY
ŚCIÓŁKA?

STRONY 28-30

Cena
zmienia się
w ciągu dnia

STRONY 21-24

Ciągniki
przejechały
przez Polskę

STRONY 43-45, 46-48

KWS - innowacyjne odmiany rzepaku

KWS
Stabilność
Plan
Zdradność
Zinstrukcja

ALVARO KWS F1 NOWOC - SP02
Przełomowy rzepak na Twoje pole

MARCOPOLOS F1 PROMOCYON - LOZ
Odkryj świat najlepszych mieszańców z KWS

HYBRIROCK F1 BESTSELLER
Plon stabilny jak skała

www.kws.pl

SIĘJEMY PRZYSZŁOŚĆ OD 1856

Pomagamy w programach PROW 2014-2020

HURTOWNIA MASZYN ROLNICZYCH

ROLTECH

SPRZEDAŻ CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

- GOTÓWKA
- RATY
- LEASING
- TRANSPORT
- CENY DO NEGOCJACJI!

PROMOCJA PRZYCZEPY

WYPRZEDAŻ PRASY

Dzięki naszemu wieloletniemu doświadczeniu możemy zaproponować naszym klientom wyjątkowo atrakcyjne warunki współpracy. Znając doskonale sytuację polskiego rolnictwa oraz jego potrzeby postaramy się sprostać wszelkim wymaganiom, aby zostać odpowiednim partnerem handlowym. Każdego klienta traktujemy indywidualnie, co umożliwia negocjacje upustów uzależnionych od wielkości zamówień. W naszej ofercie posiadamy maszyny rolnicze renomowanych producentów krajowych i zagranicznych. Prowadzimy sprzedaż gotówkową i ratową oraz zapewniamy transport na terenie całego kraju.

Jesteśmy autoryzowanym Dealerem:

Posiadamy w ofercie wszystkie maszyny rolnicze dostępne na polskim rynku w atrakcyjnych cenach.

www.roltech.eu www.roltecheu.otomoto.pl

Kielce, kom.: 603 335 325, 606 852 040, 664 160 723, tel./fax: 41 361 50 31
 filia Kozenin 53B, 26-332 Sławno, kom.: 885 835 835, 726 103 800, tel./fax: 44 610 22 22

Rolnicy bez pośredników

Skrócenie drogi pomiędzy rolnikiem a konsumentem to dobry sposób na zwiększenie dochodów ludzi mieszkających na wsi. Działalność pośredników, hurtowników i przetwórców sprawia, że właściciel gospodarstwa odczuwa głównie spadek cen żywności. Na zwiększonym popycie korzystają przede wszystkim inne ognia obrotu produktami spożywczymi. Dlatego dobrze, że rząd zadbał o dofinansowanie ze środków europejskich małych przydomowych przetwórców. Wizja ministra rolnictwa jest krzepiąca, ale najważniejsze w jej realizacji jest to, jak będzie przebiegać rekrutacja do poszczególnych programów i czy rolnicy będą w stanie sprostać unijnym wymaganiom.

Zamieszczamy dziś w „Wieściach” reportaż z giełdy owocowo-warzywnej - to jedno z nielicznych miejsc, gdzie producent rolny nie styka się jedynie z wielkim i znacznie silniejszym koncernem, ale z właścicielami małych sklepów, a nawet bezpośrednio z samymi konsumentami, którzy robią hurtowe zakupy. Giełdy są więc także szansą dla rolników, aby skrócić drogę z gospodarstwa na stół.

Nasz reportaż nie pokazuje jednak sielanek. Bo rolnikom nie jest łatwo dobrze sprzedać plony. Stoją na giełdowym placu całymi dniami i nocami, wyczekując na kupców. Cena ziemniaków, buraczków czy kapusty może się zmienić z godziny na godzinę. Wszystko zależy od popytu.

Żeby zobrazować trendy obowiązujące na rynku, od przyszłego numeru naszego miesięcznika i na portalu wiescirolnicze.pl będziemy publikować giełdowe ceny warzyw i owoców.

Spis treści

Informacje

Zobacz największy kombajn New Holland na świecie!	4
Mleczny piknik	4
Inwestować w małe przetwórnice	4
III Ogólnopolski Festiwal Wieprzowiny	4
Na emeryturę po 40 latach pracy	5
Sawicki: Szykujemy się do pełnego wykorzystania PROW	5
Sięgnij po energię słoneczną	40-41
Za nami	53-56

Uprawy

Susza spowodowała przedwczesne bierzenie ziół	6
Rolnicy licząc na wojewodę, liczą straty	7
Nie pozwól uodpornić się chwastom	8
Woda zawsze na czas	10-11
Oslabienie w rzepaku	12-13
Przepiękne chwasty nie wpłyną znacznie na plony	14
Ziemniak ziemniakowi nierówny	16-18
Oczyszczony silos - bezpieczne przechowywanie ziarna	19-20
Trudno wyprodukować, jeszcze trudniej sprzedać	21-23
Muszka - poważne zagrożenie dla świeżych owoców	24

Hodowla

Bakteria, która atakuje mózg i stawy	26-27
Ceny żywca	27
Ruszt czy ściółka?	28-30
VIII Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego Kamień Śląski 2015	31
Drób ekologiczny to się udaje	32-33
Mleko - źródło wiedzy o krowie	34-36

Technika rolnicza

Oslony na maszynach to podstawa	37-38
4. generacja w akcji	43-45
Pomarańczowa nawałnica Kuboty	46-48
Techniczne wizytówki	50-51

WIEŚCI DLA DOMU

Wielkopolskie smaki w Dobrzycy	57-58
Święto Kaczki w Odolanowie	58
Pysznie na Targach Śniadaniowych	58
„Salix” w Wierzbinku	58
Babskie Pasje w Dębnie Polskim	59
Jabłonie pani Krzysi	60-61
Tworzy w pracy, ogrodzie i kuchni	62-63
Lody dla ochłody	64-65
Moc ziół	66

Polecamy

s. 16-18

s. 32-33

Znajdź nas na Facebooku!

Zeskanuj kod QR lub wejdź na stronę: www.facebook.com/wiescirolnicze

WIEŚCI ROLNICZE

ADRES REDAKCJI:
63-200 Jarocin, ul. Kasprzaka 1a, tel. 62 747-15-31, tel./fax 62 747-37-60

E-MAIL:
redakcja@wiescirolnicze.pl

STRONA INTERNETOWA:
www.wiescirolnicze.pl

Nakład: 44.200 egz.

ADRES WYDAWNICTWA:
Południowa Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o., 63-200 Jarocin ul. Kasprzaka 1a, tel. 62 747-15-31, tel./fax 62 747-37-60.

PROJEKT GRAFICZNY:
Szymon Mofina.

DRUK:
AGORA S.A., 64-920 Piła, ul. Krzywa 35.

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Redaktor naczelny - Aleksandra Pilarczyk
Piotr Piotrowicz, Aneta Rzeźniczak, Anetta Przespolewska, Elżbieta Rzepczyk, Honorata Dmyterko, Dorota Jańczak, Ania Kopras-Fijolek, Ksenia Pięta, Magdalena Teodorczyk, Przemysław Góralczyk, Justyna Napieraj, Hubert Mościpan, Artur Krawczyk.

Korekta: Jacek Kaliszczak.

PROJEKTY REKLAM: Szymon Mofina, Łukasz Zięciak, Dariusz Fijolek, Piotr Kołaski, Piotr Budnik, Krzysztof Szukalski, Zbigniew Pacanowski, Maciej Mostowy, Waldemar Stańko, Karolina Cierniak.

DZIAŁ REKLAMY:

Aneta Rzeźniczak - kierownik (Jarocin) - tel. 512-135-918, Anna Moczyłowska (Jarocin) - tel. 508-510-537, Artur Antczak (Jarocin) - tel. 508-318-922, Angelika Włodarczyk (Jarocin) - tel. 509-082-772, Przemysław Markiewicz (Pleszew) - tel. 602-367-873, Patrycja Skorzbył (Pleszew) - tel. 512-136-544, Małgorzata Wieczorek (Rawicz) - tel. 516-131-104, Anna Danek (Rawicz) - tel. 600-210-433, Justyna Pasieracka (Gostyń) - tel. 604-983-569, Paulina Pawłowska (Gostyń) - tel. 512-135-914.

Zobacz największy kombajn New Holland na świecie!

Firma New Holland, producent ciągników i maszyn rolniczych, przedstawi podczas pokazów żniwnych kombajn - CR10.90 - reklamowany jako najbardziej wydajny kombajn na świecie. Maszyna wyruszy w Polskę i pojawi się w 12 wybranych miejscach. Uczestnicy Demo Tour New Holland 2015 będą mogli przekonać się o rekordowych osiągnięciach kombajnu, a także obej-

rzeć pokazy pozostałych maszyn z licznej rodziny New Holland. Tegoroczna impreza rozpocznie się już 1 lipca i potrwa do 15 sierpnia. - Uczestnikom pokazów umożliwiamy samodzielne testowanie naszych ciągników i kombajnów - mówi Tomasz Wieja, marketing manager w firmie New Holland. Szczegółowy program będzie dostępny na www.wiescirolnicze.pl

Ksenia Pięta

Mleczny piknik

Pod hasłem „Wielkopolska Wieś Zaprasza” 5 września w Gołyszynie Wielkopolski Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu oraz miejscowe Centrum Wystawowo-Edukacyjne po raz czwarty organizują imprezę promującą wielkopolską wieś. W programie zaplanowano piknik mleczarski połączony z degustacją.

(HD)

Inwestować w małe przetwórnice

- *Apeluję do rolników o inwestowanie w małe przetwórnice. To pewna szansa na dodatkowe dochody, bo konsumenci kochają wiejską żywność* - powiedział minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki podczas konferencji prasowej w Centrum Doradztwa Rolniczego w Radomiu. Jak informuje ministerstwo - takie inwestycje mogą liczyć na dofinansowanie z programu LEADER w wysokości 100 tys. zł, a z programu „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” maksymalna kwota pomocy to 300 tys. zł.

Aby zarobić więcej, rolnicy, zamiast sprzedawać swoje

plody rolne w postaci surowców, musieliby je przetworzyć. Wtedy marża, którą zabierają przetwórcy, pośrednicy i hurtownicy zostałaby w kieszeni producenta.

Warto zwrócić uwagę na popyt. Obecnie na rynku poszukiwana jest żywność produkowana metodami tradycyjnymi, która choć nie pod znanym logo firmowym, wyróżnia się wybitnymi walorami smakowymi i zdrowotnymi. Mała przetwórnica może być szansą dla rolników, jednakże muszą oni po pierwsze sprostować wymaganiom konsumentów, a po drugie nie bać się zainwestować.

W Centrum Praktycznego Szkolenia w Zakresie Małego Przetwórstwa w Radomiu można zobaczyć np. małą wędzarnię. Jej koszt to 30 tys. zł, wydajność 200 kg produktów dziennie. Wędzarnia spełnia wszystkie rygorystyczne unijne normy dotyczące zawartości substancji rakotwórczych w produktach mięsnych. - *Dotychczas na prowadzenie działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej zdecydowało się 2.103 podmiotów. Liczymy, że po uruchomieniu programów dofinansowujących takie inwestycje, ich liczba znacznie wzrośnie* - powiedział Marek Sawicki.

Oprac. Ksenia Pięta

III Ogólnopolski Festiwal Wieprzowiny

Już 5 lipca w Koźminie Wielkopolskim odbędzie się Festiwal wieprzowiny. Jego organizatorem jest Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych - Izba Gospodarcza oraz Burmistrz MiG Koźmin Wlkp. Podczas imprezy zostanie rozstrzygnięty konkurs kulinarny - „Polska wieprzowina to smak i tradycja” w trzech kategoriach, zaprezentowane zostaną pokazy sztuki grillowania i przyrządzania wieprzowiny połączone z degustacją. W programie także koncerty i atrakcje dla najmłodszych.

Ksenia Pięta

NA EMERYTURĘ PO 40 LATACH PRACY

PSL złożyło projekt ustawy umożliwiający przejście na emeryturę po 40 latach pracy. Zmiany te dotyczą również rolników.

TEKST ■ Elżbieta Rzepczyk

Klub PSL złożył w sejmie projekt ustawy umożliwiający przejście na emeryturę po 40 latach stażu pracy - taka informacja widnieje na stronie internetowej Polskiego Stronnictwa Ludowego. Dokument trafił do łaski marszałkowskiej w poniedziałek 22 czerwca. - *To jest poszerzenie wyboru i możliwości korzystania ze świadczeń* - podkreślił Władysław Kosiniak-Kamysz, minister pracy na konferencji prasowej w sejmie. Dodał, że pomysł PSL jest rozbudowaniem systemu osłonowego dla pracowników, w ra-

mach którego funkcjonują już m.in. emerytury pomostowe, świadczenia kompensacyjne dla nauczycieli, świadczenia przedemerytalne. Dodał, że złożony w sejmie projekt dotyczy ubezpieczonych w ZUS i KRUS. Minister poinformował, że na przyszły rok jest zaplanowany przegląd systemu emerytalnego. Zdaniem szefa resortu pracy propozycja PSL jest początkiem dyskusji o tym, czy nie znieść wieku emerytalnego i nie ustanowić 40 lat stażu pracy, a obowiązujące obecnie 67 lat ustalić jako wiek emerytalny i pozostawić jako prawo do minimalnej emerytury. Poseł

PSL Henryk Smolarz przekonywał, że rozwiązanie zaproponowane przez ludowców daje swobodę wyboru obywatelom, którzy będą mieli prawo do wcześniejszego przejścia na emeryturę. Dodał, że oznaczać to będzie „niestety zgodę na niższe świadczenia”.

„Według prognoz przedstawionych przez Smolarza z możliwości przejścia na emeryturę po 40 latach stażu pracy skorzysta co czwarta osoba do tego uprawniona” - czytamy w informacji zamieszczonej na stronie PSL. Przy tym założeniu - jak mówił poseł Smolarz - proponowane rozwiązanie nie

obciążą nadmiernie budżetu, bo będzie ono kosztować ok. 9 mld zł do 2020 roku. Minister Kosiniak-Kamysz podkreślił, że PSL nie mówi - jak PiS - o powrocie do stanu sprzed reformy emerytalnej (65 lat dla mężczyzn, 60 dla kobiet), lecz o zwiększonej możliwości wyboru.

W projekcie przedstawionym przez ludowców są zapisy dotyczące rolników, którzy również po 40 latach będą mogli przechodzić na emeryturę. Według założeń z nowej emerytury będą mogli korzystać dopiero od 2018 r., bo do końca 2017 r. mają prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie innych przepisów. Wymagany staż rolnicy będą musieli udowodnić do końca 2020 r. Projekt przewiduje, że do stażu będą wliczane okresy podlegania ubezpieczeniu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990. Zaliczane będą też okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w nim po ukończeniu 16 lat przed 1 stycznia 1993 r., jednak nie więcej niż 7 lat w przypadku ubezpieczonych rolników, którzy warunki do przyznania emerytury spełnią do końca 31 grudnia 2018 r., 6 lat - do końca 31 grudnia 2019 r., a 5 do końca grudnia 2020 r.

Rolnicy na nowej emeryturze nie będą mogli dorabiać ani prowadzić gospodarstwa, bo w przeciwnym razie emerytura zostanie zawieszona.

Sawicki: Szykujemy się do pełnego wykorzystania PROW

Podczas konferencji prasowej 22 czerwca, minister rolnictwa Marek Sawicki poinformował o podjęciu decyzji o wydłużeniu terminu rozliczenia ośmiu działań w ramach PROW 2007-2013. Pierwotnie rozliczenia miały nastąpić do końca czerwca. Tymczasem weszły już w życie rozporządzenia, które wydłużają okres składania wniosków do 30 września 2015 r.

Decyzja dotyczy następujących programów: „Zwiększanie wartości dodanej i podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem

rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”, „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów”. „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonej w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzanie odpowiednich działań zapobiegawczych”, „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonej przez katastrofy oraz wprowadzanie odpowiednich działań zapobiegawczych”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”.

Jednocześnie komitet monitorujący PROW 2007-2013 już nie-

długo podejmie decyzję o przesunięciu 104 mln euro - z działań cieszących się mniejszą popularnością - na dofinansowanie programu pomocy dla młodych rolników. Ze wstępnych wyliczeń wynika, że po tym przesunięciu premie w wysokości 100 tys. zł. otrzyma łącznie 14,5 tys. gospodarstw.

Oprac. Ksenia Pięta

Fot. K. Pięta

SUSZA

spowodowała przedwczesne bielenie zbóż

O około 40 procent mogą być niższe plony zbóż w Południowej Wielkopolsce. Właśnie ten rejon najbardziej dotknęła susza.

TEKST ■ Elżbieta Rzepczyk

W tym roku warunki agrometeorologiczne dla upraw są niezbyt korzystne.

Łagodna, a nawet ciepła zima z małymi opadami śniegu i deszczu nie sprzyjała gromadzeniu wody w glebie, a tym samym nie uzupełniło to jej deficytu w ziemi.

Z danych meteorologicznych wynika, że styczeń oraz luty należały do najcieplejszych w ostatnim 10-leciu. Specjaliści z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w opracowaniu „Ocena stanu roślin uprawnych w Wielkopolsce w panujących warunkach pogodowych do 10 czerwca 2015 r.” wskazują, że „okres wiosenny rozpoczął się korzystnymi warunkami atmosferycznymi, pierwsza połowa marca 2015 r. była cieplejsza niż w wieloletnim. Sprzyjało to oczywiście wegetacji oziminy, jak również pracom wiosennym pod siewy zbóż jarych”. Z kolei w kwietniu utrzymywała się dość chłodna aura i niedostateczna ilość opadów. Kwietniowa i majowa susza najbardziej godzi w rośliny ozime, które w tym czasie „strzelają” w źdźbło, kłoszą się i kwitną, a odwodnione i osłabione nie wydadzą nasion.

Susza dotknęła szczególnie uprawy w województwach łódzkim, kujawsko-pomorskim, dolnośląskim, lubuskim i wielkopolskim. W tym ostatnim wystąpiło dość duże zróżnicowanie w opadach. Sporo deszczu spadło w powiatach wolsztyńskim, grodziskim i nowotomyskim. Niewiele opadów było w Po-

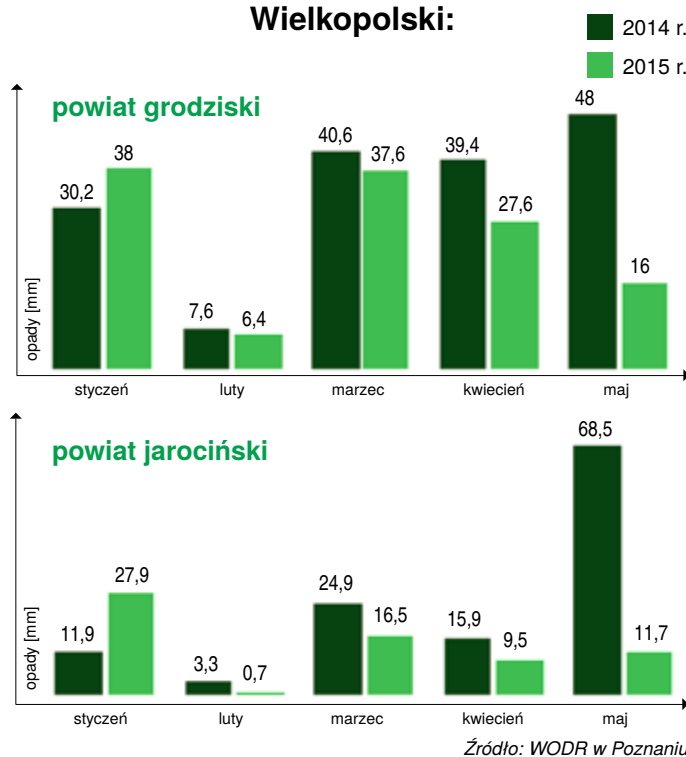
łudniowej Wielkopolsce (patrz wykresy). „W aktualnym obrazie sytuacji spowodowanej przebiegiem pogody uwidoczni się wyraźnie mozaika glebowa tzw.

waniu. Ich zdaniem stan żyta ozimego wizualnie nie jest najgorszy, ale susza spowodowała przedwczesne bielenie, co przyczyni się do obniżenia ilości i ja-

czterech dekad. - 40 lat jeżdżę po terenie i nie było takiego roku, aby jesienią z drenów woda nie ciekła - zauważa Andrzej Obst z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, Zespół Doradczy w Wolsztynie. Wskazuje, że teraz rolnicy muszą szczególnie zadbać o ochronę ziarna i obserwować uprawy pod kątem chorób grzybowych. - Następuje nabieranie ziarna, a przy tych opadach, które u nas spadły, to jeszcze miesiąc ma roślina na napełnienie kłosa i dania plonu, trochę niższego niż w ubiegłym roku, ale jakościowo, żeby był lepszy - mówi doradca. Dodaje, że z jego obserwacji wynika, że na niektórych plantacjach pojawiają się septoriozy, fuzariozy oraz mączniak na kłosie. - Mam nastawione testy na fuzariozę potwierdzające, że fuzarioza, jeśli jej dzisiaj jeszcze nie widać, to ona już tam jest i za chwilę objawi się, a to skutkuje znaczącą obniżką i jakością plonów, bo jest zabójstwo - przestrzega Andrzej Obst.

Ekspertcy mówią, że trudno jeszcze stwierdzić, o ile mogą być niższe plony, ale ze wstępnych szacunkowych danych wynika, że spadek może wynieść nawet 40 procent. - Trudno powiedzieć, czy odbije się to na cenach, bo gdy patrzemy na mapę Polski to susza jest w Wielkopolsce w kujawsko-pomorskim, łódzkim natomiast w pozostałym rejonie kraju nie występuje. Nie sądzę, aby to przełożyło się na ceny, bo nie wzrosną z tego powodu. Konsumenty mogą być spokojni, że z powodu suszy nie będą musieli więcej zapłacić za produkty rolne - ocenia Kornel Pabiszczak z działu ekonomiki i marketingu Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu. ■

Ilość opadów w latach 2014 - 2015 w dwóch wybranych powiatach Wielkopolski:

mapa pola, a objawy suszy widoczne są niemal na wszystkich uprawach polowych. Zboża, które przejawiają umiarkowaną odporność na krótkotrwały brak wody, poprzez długotrwały brak opadów, brak zimowych zapasów wody glebowej oraz ostatnie wysokie temperatury za dnia przejawiają, jak i wszystkie rośliny, widoczne oznaki niedoboru wody” - podkreślają specjaliści WODR-u w opraco-

kości ziarna. Objawy bielenia źdźbła obserwuje się również na pszenicy ozimej, oraz pszenżydzie ozimym „Uprawy jęczmienia jarego bardzo odczuwają niedobór wody poprzez zasychanie źdźbeł, co będzie miało wpływ na obniżenie plonu ziarna o ok. 50%. Jęczmień ozimy lepiej znosi warunki suszy, ale również plon ziarna będzie obniżony” - alarmują specjaliści.

Ekspertcy wskazują, że takiej suszy nie było co najmniej od

W gminie Turek susza najbardziej dotknęła zboża

Mniejsze zbiory były także przy pierwszych sianokosach

Rolnicy licząc na wojewodę, liczą straty

TEKST ■ Marta Jachimowska

W powiecie tureckim pokłosem suchej wiosny są bardzo niskie plony. Już od połowy czerwca w gminie Turek trwa liczenie strat w rolnictwie. Władze gminy prowadzą fotoinspekcję na polach poszkodowanych rolników. W ich imieniu do wojewody wielkopolskiego ma trafić oficjalne pismo z prośbą o pomoc. Czy będą mogli liczyć na wsparcie władz wojewódzkich?

Obrębizna jest niewielką wioską w gminie Turek. Większość mieszkańców to drobni rolnicy, uprawiający po kilka lub kilkanaście hektarów. Już dzisiaj wiedzą, że w tym roku zbiorów nie będzie. Wypalone lub zubożałe plantacje widać gołym okiem. - Straty będą na poziomie kilkuset tysięcy złotych - ocenia Krzysztof Bukowski, sołtys Obrębizny. - Owies w tej chwili powinien mieć około metra wysokości, a ma zaledwie trzydzieści centymetrów. To jest kłeska.

Pan Krzysztof razem z małżonką Elżbietą prowadzą niewielkie gospodarstwo rolne - 11 hektarów. Nieurodzaj w wyniku suszy dotknął co najmniej 70 proc. uprawianych przez nich pól. Podobnie rzecz się ma w warzywniku i na łące. - Siano zbieraliśmy raz, ale w mniejszej ilości. Jak pogoda słoneczna się utrzyma, to drugiego zbioru nie będzie - podsumowuje rolnik. ■

90-letnia mama wspomina, że nie pamięta takiego roku, żeby nie było można znaleźć na łące zielonego miejsca do wypasania krów.

W podobnej sytuacji są inni mieszkańcy gminy Turek. Podczas prac polowych spotykamy Krzysztofa Wincenciaka. On co prawda nie narzeka na sianokosy, ale mówi, że co najmniej 70 procent uprawianych przez niego zbóż dotknęła susza. - Nawet jak teraz zacznie padać, nic to nie da. Zboża już się zawiązały i częściowo uschły. Tego już żaden deszcz nie uratuje - mówi rolnik.

Szkody liczy także Karol Mac, rolnik mieszkający w Szadowie Pańskim, niedaleko Obrębizny. Jego straty to około 6 hektarów pszenicy, która nie weszła lub po prostu uschła. - Plony są bardzo przerzedzone i bardzo małe, nie wiem, czy będzie sens wjeżdżać tu kombajnem - zastanawia się rolnik - To jest efekt suchej wczesnej wiosny, która od początku nie sprzyjała wzrostowi roślin - nawet najlepsze nawozy nic by tu nie pomogły.

W gminie Turek trwa inwentaryzacja terenów rolniczych objętych suszą. Wójt Karol Mikołajczyk zobowiązał się złożyć do wojewody stosowne pismo z prośbą o pomoc. Być może ruszy program wsparcia dla najbardziej poszkodowanych rolników z rezerw wojewódzkich. ■

Karol Mac, mieszkaniec Szadowy (gm. Turek) liczy straty w zbiorach pszenicy

Elżbieta i Krzysztof Bukowscy oszacowali szkody na ok. 70% plonów

Nie pozwól uodpornić się chwastom

Fot. M. Kaliszan

Gatunki, wśród których stwierdzono występowanie biotypów odpornych w Polsce:

chaber bławatek (2), chwastnica jednostronna, komosa biała, mak polny, maruna nadmorska, miotła zbożowa (4), owies głuchy (3), palusznik krwawy, psianka czarna, przymiotno kanadyjskie (3), rumianek polny, szarłat szorstki, tasznik pospolity, wierzbowica gruczołowata, wyczyńnic polny (3)

na podstawie:
Herbicide Resistant Weeds in Poland

Biotyp odporny

- osobniki, w obrębie gatunku uważanego dotychczas za wrażliwy, odporne na dany herbicyd lub grupę herbicydów

Odporność chwastów na herbicydy ciągle wzrasta. Dlaczego niektóre środki stają się z biegiem czasu mniej skuteczne? Co rolnik może zrobić, by jego pole było wolne od niepożądanych roślin?

TEKST ■ Michał Kaliszan

Odporność chwastów na herbicydy to problem, który pojawił się na świecie ponad 50 lat temu, miał jednak wtedy marginalne znaczenie. W ostatnich 20 latach liczba odpornych biotypów wzrosła kilkukrotnie. Oznacza to, że pomimo stosowania środka chemicznego przeciwko danemu gatunkowi, niektórych jego egzemplarzy nie zwalczamy, pozostaną one niewrażliwe na jego działanie.

Przyczyną jest zróżnicowanie genetyczne roślin. Każda roślina jest niepowtarzalna, mimo że dla ludzkiego oka często wyglądają identycznie. Zatem w obrębie jednego gatunku, np. komosy białej, pojawiają się okazy mogące różnie reagować na czynniki środowiska, w którym się rozwijają. Niektóre z nich są odporne na stosowany w zalecanej dawce herbicyd. Wtedy pomimo oprysku wydają nasiona, które trafiają do gleby, by w kolejnym sezonie wegetacyjnym skielko-

wać i znów zachwycić uprawę. Jeśli ponownie zastosujemy ten sam środek do zwalczania, odporne chwasty znów się pojawiają, tyle że z większym nasileniem. Po kilku latach opanują całe pole, a zabieg chemiczny w ogóle ich nie zniszczy. W Polsce stwierdzono dotychczas występowanie 25 odpornych biotypów należących do 15 gatunków, problem dotyczy głównie upraw pszenicy ozimej i pszenżyta.

Jak zmienia się roślina? Modyfikacji może ulec miejsce, w którym działa herbicyd. Dzieje się to poprzez mutację pojedynczego genu, co umożliwia przyłączenie i zadziałanie środka, pozostaje on nieskuteczny. Druga możliwość to zwiększenie metabolizmu, a więc tempa przemian. Chwast jest w stanie unieszkodliwić większą ilość substancji chemicznej w tym samym czasie, przez co nie dociera ona do miejsca działania i nie zaburza funkcjonowania rośliny.

Zapobieganie zjawisku uodporniania się roślin wykonuje

się na kilku płaszczyznach. Po pierwsze poleca się zmianowanie roślin, a unikanie monokultur. Wymusza to stosowanie innych herbicydów na rośliny takie jak zboża, kukurydza czy buraki. W konsekwencji przemienne stosujemy środki o różnych mechanizmach działania, czyli sposobach, którymi substancja czynna preparatu niszczy chwast, np. poprzez blokowanie różnych reakcji chemicznych zachodzących w tkankach roślinnych. Bardzo ważne jest, by w ochronie upraw stosować herbicydy o różnych mechanizmach działania, które hamują inne procesy metaboliczne. Niektóre z nich można wymieszać ze sobą już w zbiorniku opryskiwacza i równocześnie zaaplikować. Jeśli część osobników nie zostanie zniszczona przez pierwszy środek, wtedy drugi, z innej grupy, powinien je zwalczyć. Obecnie prowadzone są rozmowy, by na etykietach środków ochrony roślin wprowadzić jasne, literowe oznaczenia konkretnych mechanizmów,

żeby rolnik mógł świadomie i skutecznie zmieniać środki i w ten sposób zapobiegać zjawisku uodporniania się chwastów. Warto dodać, że takie symbole (wprowadzone przez HRAC) już istnieją i w niektórych państwach, np. Australii, są podawane. Herbicydy powinny się także stosować, gdy chwasty są na nie najbardziej wrażliwe. Najlepiej w fazie siewek bądź liści, dotyczy to głównie biotypów, które charakteryzują się zwiększonym metabolizmem, ponieważ we wczesnym okresie wzrostu ich zdolność inaktywacji substancji chemicznych jest jeszcze niewielka. W zwalczaniu odporności, a raczej jej zapobieganiu, należy włączyć metodę agrotechniczną. Mechaniczne niszczenie chwastów powinno stanowić uzupełnienie szeroko stosowanej chemii. Jeśli pomimo wykonania zabiegów z powyższymi wytycznymi zauważymy niewielką ilość niepożądanych roślin i tak postaramy się je zwalczyć, by nie dopuścić do ich rozmnożenia na polu.

KSIĘGOWOŚĆ VAT DLA ROLNIKÓW

100 zł miesiąc

150 zł kwartał

odzyskiwanie VAT sprzed rejestracji

ZADZWOŃ ☎ 664 729 744

Bezpłatny odbiór dokumentów z gospodarstwa na terenie całej południowej Wielkopolski, załatwienie wszystkich formalności w Urzędzie Skarbowym. Księgowość grup producenckich

BOROWSKI SKUP pszenicy & pszenżyta, kukurydzy suchej i mokrej.

KRÓTKIE TERMINY PŁATNOŚCI

MIESZALNIA PASZ BOROWSKI DOBRZYCA, ul. Krotoszyńska 49
Tel. 500 150 713, 62 742 88 04

BOGATY WYBÓR NAWOZÓW

MATERIAŁY BUDOWLANE „WESOŁEK”
www.mbwesolek.pl

Numer 1 w Wielkopolsce

SUPER CENY

w ofercie m. in.:

- Saletra amonowa i wapniowa
- Saletrzak
- Moczniak
- Nawóz płynny RSM 32% N
- Siarczan amonu, magnezu, potasu
- Sól potasowa
- Korn Kali
- Superfosfat 20%, 40%
- Polifoska 4, 5, 6, 8
- Polidap
- Lubofos 12, 5-10-25, PK10-30
- Lubofoska 4, 3, 5-10-20, pod zboża
- Kizeryt
- Nawozy wapniowo-magnezowe (węglanowe i wapniowe)

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN
Szereki wybór: herbicydy, fungicydy, insektycydy, regulatory wzrostu, zaprawy nasienne, nawozy dolistne

3-4 LIPCA PIKNIK RODZINNY:
piątek: 9-17, sobota: 9-15

WIELKIE OTWARCIE SKŁADU BUDOWLANEGO W KALISZU

ZAPRASZAMY!

ZAPRASZAMY DO NASZYCH SKŁADÓW:

Chocicza	ul. Sikądowa 14, tel. (61) 287-35-00	Poznań	ul. Gdylńska 39, tel. (61) 878-00-95
Piła	Metylewo, ul. Poznańska, tel. (67) 215-02-52	Gajki	ul. Dworcowa 2, tel. (61) 819-87-66
Śrem	ul. Rolna 1a, tel. (61) 283-70-11	Solec	ul. Zaczęce 3, tel. (61) 286-26-65
Wrocław	ul. Batorego 10a, tel. (61) 640-10-70	Jarocin	ul. Zagrodowa 14, tel. (62) 747-86-87
Środa Wlkp.	ul. Brodowska 27, tel. (61) 283-60-32	Korin	ul. Poznańska (trasa 92), tel. (63) 224-10-08
		Kalisz	ul. Józefa Piłsudskiego 17, tel. 62 590 25 66

Czynne pn. - pt.: 7.00 - 17.00, sobota: 7.00 - 13.00

PROFESJONALNY TRANSPORT SAMOWYŁADOWCZY

INDUSTRY Diesel & Oil

Tankuj legalnie w promocyjnej cenie!!!

RSM

ON

tel.: +48 61 871 20 00 kom.: +48 501 879 512
p.zwierzycki@diesel-oil.pl www.diesel-oil.pl

WODA

zawsze na czas

Przebieg pogody ma ogromny wpływ na nasze uprawy. Jednym z głównych czynników plonotwórczych jest woda. Jak założyć niedrogo nawadnianie i zadbać o to, by roślinom tej wody nigdy nie brakowało?

TEKST ■ Michał Kaliszan

Wszystko co żyje składa się w znacznej części z wody. W środowisku korzeniowym roślin musi się znaleźć odpowiednia ilość roztworu glebowego, czyli właśnie wody wraz z rozpuszczonymi w niej niezbędnymi makro- i mikroelementami. W czasie wegetacji za-

potrzebowanie rośliny na wodę zmienia się w zależności od gatunku. Dostarczenie jej w odpowiednich momentach znacznie wpływa na wyżkę plonu. W uprawach warzyw, zarówno na małą, jak i dużą skalę, nawadnianie jest powszechne. W tym artykule przyjrzymy się systemowi opartemu o zastosowanie taśmy kroplującej.

Podstawowe kroki w przygotowaniu taśmy kroplującej:

Krok 1 PODSTAWOWE WYLICZENIA

Określamy ilość i długość rzędów, w których będziemy uprawiać rośliny. Na tej podstawie wyliczamy, ile metrów taśmy potrzebujemy. Taśma kroplująca posiada na swojej powierzchni emiter, którymi wypływa woda. Ich rozstaw może być różny, co: 10, 20 czy 40 cm. Im gęściej rośliny rosną w rzędzie, tym więcej kroplowników powinno znajdować się na 1 mb przewodu. Obliczamy, ile pojedynczych otworów znajdzie się na naszej plantacji. Emiter, który charakteryzuje się również konkretnym wpływem wody, najczęściej jest to około 1 l/h. W tym momencie wiemy już teoretycznie, jakie zużycie wody będzie miał nasz system w określonym czasie.

Krok 2 ŹRÓDŁO WODY

Musimy znaleźć miejsce, z którego będziemy pobierać wodę. Najczęściej będzie

to studnia, ale w przypadku niewielkich powierzchni może być to woda pobierana z sieci wodociągowej. W tym drugim wariancie koszty będą wyższe. Dobrze, jeśli posiadamy osobny licznik do podlewania, wtedy zapłacimy mniej.

Krok 3 WYDAJNOŚĆ ŹRÓDŁA

Ważną rzeczą, którą trzeba sprawdzić na tym etapie, jest wydajność naszego źródła. W najprostszej wersji podstawiamy wiadro o określonej pojemności, odkręcamy jak najmocniej kran i mierzymy czas, w którym pojemnik zostanie napełniony. Na tej podstawie wyliczamy wydajność źródła w l/h lub w m³/h. Wracamy do Kroku 1 i porównujemy.

NAWADNIANIE KROPLOWE

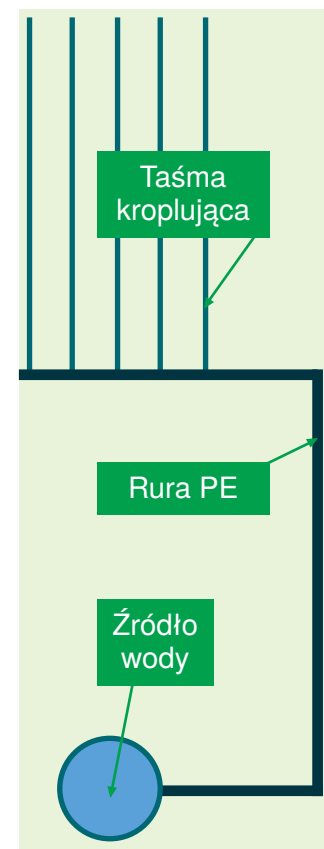
rodzaj nawadniania, w którym woda jest doprowadzana pod rośliny za pomocą taśmy bądź linii kroplującej, z której wydostaje się przez emiter pojedynczymi kroplami bezpośrednio pod korzenie roślin uprawnych. Woda trafia dokładnie w wyznaczone miejsce, powoli nasączając glebę wokół kroplownika. Unikamy strat związanych ze spływem powierzchniowym, a rośliny nie są poddawane szokowi termicznemu.

Wydajność źródła musi być większa niż zapotrzebowanie wody przez system nawadniania. Inaczej przez kroplowniki na końcach przewodów nie będzie się sączyła woda, ponieważ będzie jej brakować w układzie. Wyjściem z tej sytuacji jest podzielenie systemu na kilka sekcji, które będziemy uruchamiać osobno.

Krok 4 ZAKUPY

Co i gdzie kupić? Można złożyć zamówienie przez internet, ilość ofert na portalach aukcyjnych jest spora. Lepsze rozwiązanie to udanie się do sklepu i skonsultowanie własnego projektu z pracownikami. Unikniemy w ten sposób błędów, które prawdopodobnie popełnimy,

Schemat nawodnienia

Przykład: Zakładamy nawadnianie kroplowe pod ogórki na polu za domem. Obszar ma około 600 m². Nie mamy studni, więc system podłączymy do sieci wodociągowej. Posiadamy licznik podlewania, czyli koszty nie będą duże.

Nawadnianie kroplowe w ogórkach i kapuście, każdy z rzędów ma 80 m długości

Podlewanie zależy wyłącznie od otwarcia zaworu

Stosując taśmę kroplującą unikamy polewania liści ogórków

Połączenie taśmy z rurą PE za pomocą obejmy i specjalnego przelotu

krok

01

- ilość rzędów 5, długość rzędu 80 m
→ 5 · 80 m = 400 mb
- rozstaw emiterów co 20 cm → 1mb = 5 emiterów
→ 400 mb = 2000 emiterów
- wydatek 1 emitera: 1 l/h → wydatek całego systemu 2000 l/h

krok

02

- źródło wody → sieć wodociągowa, kran na podwórzu

krok

03

- wydajność źródła wody → 10 l wiadro napełniło się w 15 s → 2400 l/h
- wydajność źródła jest wyższa od zapotrzebowania systemu!

krok

04

- taśma kroplująca: 400 mb · 0,4 zł = 160 zł
- rura PE 32 mm: 20 mb · 3 zł = 60 zł
- obejmy: 5 szt. 4 zł = 20 zł
- przelot obejma - taśma: 5 szt · 1,50 zł = 6,50 zł
- zaślepka: 5 szt · 0,8 zł = 4 zł
- korek: 1 szt. 5 zł = 5 zł
- kolano: 3 szt. 7 zł = 21 zł
- zawór kulowy: 1 szt. 41 zł = 41 zł
- ocynkowany trójnik: 1 szt. 5 zł = 5 zł
- nypel: 1 szt. 4 zł = 4 zł
- razem: 326,50 zł

krok

05

- montujemy zawór
- docinamy rurę PE do odpowiednich rozmiarów i łączymy
- zakładamy obejmy i nawiercamy otwory w rurze PE
- w otworach umieszczamy taśmę kroplującą i skręcamy
- na końcach taśmy zakładamy zaślepki
- otwieramy zawór i sprawdzamy działanie
- Taśma kroplująca - to z niej wydobywają się krople wody
- Rura PE (polietylenowa) o średnicy 32 mm - doprowadza wodę ze źródła (studnia/ kran) do podlewanych obszarów, gdzie przyłącza się do niej taśmę kroplującą; jeśli ma być rozłożona na powierzchni musi być stabilizowana przeciwko promieniowaniu UV
- Obejmy i złączki - łączą rurę PE z taśmą kroplującą
- Zawór kulowy - otwiera i zamyka przepływ wody do całego systemu
- Złącza z gwintami, kolana, korki - pozwalają na odpowiednie rozłożenie systemu i dostosowanie go do terenu, zakładamy je na rurę PE
- Filtr - oczyszcza wodę z zanieczyszczeń i chroni system przed zapychaniem; podczas czerpania wody z sieci wodociągowej nie jest konieczny
- Regulator ciśnienia - utrzymuje stałą wartość ciśnienia w systemie; na niewielkich powierzchniach nie jest konieczny

Ostąbienie w rzepaku

**- Nie zapowiada się ciekawie. Plon będzie na pewno niski
- ocenia jeden z plantatorów rzepaku.**

TEKST ■ Anna Kopras-Fijolek

Około 700 tys. ha - tyle w tym roku posiano rzepaku. W porównaniu z ubiegłym sezonem jest go mniej. - od 50 do 80 tys. ha. Dlaczego? - Z powodu niskich cen. Ponadto część rzepaku po zasiewach wypadła, z powodu dużego nasilenia szkodników - była to konsekwencja braku zapraw neonikotynoidowych - tłumaczy Mariusz Olejnik, prezes Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku.

Jakie są prognozy zbiorów? Po dwóch-trzech tygodniach wysokiej temperatury w kraju przewiduje się, że plony będą niższe w stosunku do poprzedniego roku, z powodu suszy. - Według naszych informacji uzyskanych z ankiet telefonicznych zbiory mogą być niższe o 500-600 tys. ton. Według firm analitycznych, którymi się posilkujemy, susza wywarła nieodwracalne skutki we Francji, Niemczech, Rumunii i w Polsce, co może być powodem zmniejszenia zbiorów o ok. 3,5-4 mln ton w Unii Europejskiej - stwierdza Mariusz Olejnik.

Najlepsze warunki panują obecnie w części województwa dolnośląskiego, warmińsko-mazurskiego i lubelskiego. Najgorsza sytuacja jest m.in. w Wielkopolsce oraz na Kujawach. Właściwie na terenie całego kraju - poza tymi wymienionymi na początku - jest susza. Jakie są prognozy dotyczące plonów? - Trudno powiedzieć, ponieważ jest duże urozmaicenie w danych województwach. Za wcześnie by o tym mówić. Generalnie susza ma duży wpływ na zmniejszenie o ponad pół miliona ton rzepaku. A także mniejszy areal - dodaje prezes KZPR.

Wszystkie niekorzystne warunki będą mieć również wpływ na cenę rzepaku. Decydować będą o niej też kurs euro, cena baryłki ropy, a także zawirowania polityczne na Ukrainie i w Rosji. Przewiduje się, że cena powinna być wyższa w stosunku do roku ubiegłego. - Dzisiaj zakłady proponują 1.450 zł - to ceny na sierpień. Na wrzesień - październik - ok. 1.500 zł. W stosunku do 1.200 - 1.300 zł w 2014 roku na razie zapowiada się lepiej - mówi szef zrzeszenia producentów rzepaku. Wszystko zależy od tego, czy będzie jeszcze susza i jakie będą plony. Nie-

które plantacje wyglądają dość kiepsko z powodu braku zapraw i nasilenia szkodników. - Część rolników przeorało, część nie zdążyło zasiać rzepaku, siało coś innego, a część - pozostawiło. Pozostawione plantacje były trochę przerzedzone, z mniejszą ilością tłuszczyn. To może mieć duży wpływ na zbiory. Na pewno nie będzie takich plonów jak w ubiegłym roku - zapowiada Mariusz Olejnik. Ocenia, że nie zapowiada się ciekawie, zarówno jeśli chodzi o zboże, jak i rzepak. - W moim

W województwie opolskim działa ok. 85 grup (ok. 35-40 jest zbożowo-rzepakowych, produkują one 40 % rzepaku). 17 grup tworzy Spółdzielnię Grup Producentów Polski Rzekak i Zboża, do której należy blisko 90 producentów. Potencjał produkcyjny spółdzielni to 30 tys. ton rzepaku i 60 tys. ton zboż.

regionie, północnej części województwa, czyli powiecie Kluczbork, na 30-40 % arealu, zboża jare i ozime już są białe. Skutki są nieodwracalne i plon będzie na pewno niski. Deszcz przyszedł wczoraj, przed-

wczoraj (rozmowa przeprowadzona została 15 czerwca - przyp. red.). Odby się to na ilości i jakości - komentuje jeden z plantatorów.

Co z kontraktami? - Zakłady tłuszczowe nie preferują umów kontraktacyjnych. „ADM Szamotuły” podpisują umowy z nielicznymi rolnikami. „Bielmar” też - mówi Mariusz Olejnik. Ok. 25-30 % rzepaku jest już sprzedane, czyli zakontraktowane, w różnych cenach. - Niektórzy nerwowi, którzy chcieli zawrzeć umowę wcześniej, podpisali ją w cenie ok. 1.400 zł, a teraz już jest 1.450 zł-1.480 zł na sierpień, na wrzesień - 1.510 zł. Te różnice pojawiły się, jak zaobserwowano suszę w poszczególnych regionach Europy - tłumaczy szef zrzeszenia grup.

Suszę odnotowano w krajach pierwszej trójki, wiodących w Unii Europejskiej, czyli Polsce, Francji i Niemczech. Wypełnienie ziarna będzie z tego powodu mniejsze. Dodatkowo ok. 15-18 tys. ha w Niemczech zostało zniszczone przez gradobicie (podobnie jak zboże i buraki).

Nie wiadomo, czy wielkość arealu rzepaku nadal nie będzie spadać. Wszystko zależy od ceny. - Jeśli drgnie, to może to częściowo zrekompensować straty. Trzeba natomiast powiedzieć, że większe gospodarstwa mają ustabilizowany płodozmian i tutaj nie będzie większego wpływu na zmniejszenie arealu - tłumaczy prezes zrzeszenia. Najczęściej huśtawka jest powodowana podejściem mniejszych rolników, którzy jeśli jest wysoka cena, sieją rzepak. Jeśli jest niska - w następnym roku zmniejszają zasiewy.

Ważne jest, by śledzić koszty produkcji, to, co dzieje się na rynku, analizować tę sytuację. - To są odpłatne informacje. Grupy producentów mogą je zbierać dla swoich członków. Wiadomo wtedy, czy rzepak będzie opłacalny, czy nie - mówi Mariusz Olejnik, zachęcając do organizowania się w grupy. Inne ceny uzyskuje się, mając do sprzedania 10 ton rzepaku, inne - kiedy w grę wchodzi tysiące ton. - Organizowanie się w grupy jest moim zdaniem koniecznością w radzeniu sobie z firmami kupującymi od rolników. W ten sposób można wymieniać doświadczenia, podpatrywać i co ważne - uzyskać efekty - dodaje prezes KZPR. ■

— REKLAMA —

Ładowarki teleskopowe

- Udźwig od 2.5 t do 12 t
- Rejestracja jako ciągnik rolniczy
- Wys. podnoszenia od 6 m do 30 m
- Pełna gama ładowarek teleskopowych
- Ładowarki tylko z WOM - gama Modular
- Ładowarki z TUZ i WOM - gama Multifarmer

+ bezpieczeństwo

System Merlo CDC:
dynamiczna kontrola obciążenia
i system ważenia ładunku

+ komfort

Niezależnie amortyzowana
kabina CS: unikalne rozwiązanie,
patent Merlo

+ wydajność

Merlo EPD System (Eco Power Drive):
niższe zużycie paliwa o 18%

Merlo Polska Sp. z o.o.
ul. Warszawska 109, 05-092 Łomianki
tel./fax: +48 22 751 20 22, info@pl.merlo.com

Autoryzowana sieć dealerska na terenie całego kraju.

PRZEPIĘKNE CHWASTY

nie wpłyną
znacznie na plony

TEKST ■ Dorota Jańczak

Na niektórych polach wysiały się morza przepięknych, czerwonych maków. Rośliny te skupione niekiedy w ogromne poacie wyglądają niesamowicie. W jakim stopniu zagrażają uprawom?

Zdaniem Andrzeja Obsta z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu pojawienie się tak dużej ilości maku polnego w zbożach wynika z nieumiejętnego stosowania środków ochrony roślin. - Do zwalczania chwastów stosuje się wszelkiego rodzaju herbicydy. One charakte-

ryzują się pewnym przedziałem zwalczania. I być może przyczyną tego zjawiska jest nieumiejętność rozpoznawania chwastów przez rolników. Trzeba pole zobaczyć, zlustrować wcześniej, jaki chwast jest i jaki pod tym kątem dobrać herbicyd - wyjaśnia doradca rolny. Dodaje, że w tym przypadku nie pojawiło się wtórne zakwaszenie gleby, jakie czasem się zdarza. - Gdyby tak było, pojawiłyby się inne chwasty, typu przytulia. A tutaj wychodzi na to, że stosowano być może tańsze rozwiązania związane z herbicydami, które pozwoliły makom wegetować. I myślę, że z dobrymi efektami wizualnymi, gdy oglądamy ta-

kie ładnie kwitnące pola - ocenia Andrzej Obst. Potwierdza, iż są miejsca, w których chwast, jakim jest mak polny, spowoduje obniżenie plonów zbóż. Są to jednak niewielkie obszary. - Obserwuję to i uważam, że ten nieduży udział się bardzo uwidacznia, bo maki teraz kwitną i rzucają się w oczy. W całej zintegrowanej ochronie roślin, bo taka obowiązuje naszych rolników, są pewne liczby graniczne występowania poszczególnych patogenów. W przypadku maku polnego myślę, że próg ekonomicznej szkodliwości nie został przekroczony. Maki zasadniczo wpływają na ogniska plonów nie mają - tłumaczy. ■

Fot. rolnusolig - Fotolia.com

Fot. D. Jańczak

66th
EAAP
ANNUAL MEETING

**INNOWACJE
W PRODUKCJI
ZWIERZĘCEJ:
OD IDEI DO
PRAKTYKI**

**31 SIERPNIĄ - 4 WRZEŚNIA 2015
WARSZAWA**

66. Zjazd Europejskiej Federacji Zootechnicznej (EAAP)

W dniach od 31 sierpnia do 4 września 2015 roku, na terenie kampusu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie odbędzie się 66. Zjazd Europejskiej Federacji Zootechnicznej (EAAP). Honorowymi patronami Zjazdu zostali Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Gospodarki, Pan Janusz Piechociński oraz Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pan Marek Sawicki.

Po raz trzeci w historii polskim organizatorem Zjazdu EAAP jest Polskie Towarzystwo Zootechniczne – poprzednio było to w roku 1975 i w roku 1998.

EAAP zrzesza naukowców i praktyków, a także przedstawicieli administracji rządowych związanych z naukami zootechnicznymi z niemal wszystkich krajów Europy i świata. Jego celem jest promowanie doskonalenia produkcji zwierzęcej poprzez wykorzystanie osiągnięć nauki.

Doroczne zjazdy stanowią najważniejsze forum wymiany informacji i dyskusji na temat problemów produkcji zwierzęcej w Europie i jedno z najważniejszych na świecie. W tym roku spodziewamy się obecności ok. 1200 uczestników z ponad 50 krajów. Dotychczas zgłoszonych i zatwierdzonych przez Komitet Naukowy do prezentacji zostało blisko 1000 doniesień naukowych.

Od kilku lat EAAP coraz większy nacisk kładzie na popularyzację osiągnięć nauki wśród praktyków i prezentowania potrzeb praktyków w środowisku akademickim, poświęcając temu specjalne sesje. Odzwierciedla to temat wiodący tegorocznego Zjazdu: „Innowacje w produkcji zwierzęcej: od idei do praktyki”.

Po raz pierwszy odbędzie się też cały blok sesji nazwanych „Dni praktyki”, podzielony na dwie części:

- pierwsza – prowadzona wyłącznie w języku angielskim, tak jak pozostała część obrad Zjazdu, określona została mianem „Międzynarodowe forum nauka-praktyce”;
- druga – tłumaczona symultanicznie na język polski i angielski, nazwana „Krajowe forum nauka-praktyce” przeznaczona jest przede wszystkim dla polskiego środowiska zootechnicznego.

W części międzynarodowej planowane są m.in. wspólne sesje EAAP z ICAR oraz z Interbull, a także prezentacja wyników realizacji programów naukowych współfinansowanych przez UE. W części krajowej dyskutowane będą dwa zagadnienia dotyczące bydła i trzody chlewnej: selekcja genomowa w praktyce oraz monitoring jako narzędzie w zarządzaniu stadami.

„Krajowe forum nauka-praktyce” odbędzie się 4 września – istnieje możliwość zarejestrowania w nim swojego udziału niezależnie od udziału w całym Zjeździe EAAP. Referaty wygłoszą i dyskusję poprowadzą goście zaproszeni przez Polski Komitet Naukowy i EAAP, z Polski i ze świata.

Dopełnieniem obu części „Dni Praktyki” będzie Wystawa, która odbywać się będzie 3 i 4 września. Wystawa to niepowtarzalna okazja do zaprezentowania osiągnięć naukowych i produkcyjnych polskiej hodowli oraz polskiej myśli naukowo-technicznej. Stworzy ona możliwość promowania polskich podmiotów: związków hodowców, stacji unasienniania, producentów pasz, żywności, sprzętu, oprogramowania itp. Liczymy także na udział producentów polskich produktów regionalnych.

W imieniu gospodarzy i organizatorów serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w 66. Zjeździe EAAP. Na stronie www.eaap2015.org znaleźć można więcej informacji na temat Zjazdu oraz zarejestrować swój udział.

WIELKA PROMOCJA

Przy zakupie 5 szt. (hf i krzyż.) + 2 szt. GRATIS!

Przy zakupie 10 szt. (hf i krzyż.) + 5 szt. GRATIS!

**Zakłady Mięsne
BM Kobylin**

Ilość sztuk ograniczona.
Tel. 691 474 202

Fot. tuncelin - Fotolia.com

Ziemniak ziemniakowi NIERÓWNY

120 odmian ziemniaka jest dostępnych w Polsce. Które z nich najbardziej ci smakują? Nie wiesz? Nie martw się, większość z nas nie ma zielonego pojęcia o różnicach między nimi.

TEKST ■ Dorota Jańczak

Zdarzyło ci się, że kupiłeś kilogram kartofli w warzywniaku i zrobiłeś z nich pyszne puree. Kolejnym razem to samo danie z identycznymi składnikami nie było jednak tak dobre. Stałeś się kiepskim kucharzem? Niekoniecznie. Winę za to może ponosić odmiana warzywa. Dla większości konsumentów ziemniak to ziemniak. A jednak. Jak przekonuje Krzysztof Korolewicz z firmy Europlant, która zajmuje się produkcją i sprzedażą sadzeniaków, istnieją ogromne różnice, które dotyczą nie tylko wyglądu, ale i smaku czy typu miąższu. - Nie zwracamy uwagi na odmianę i miejsce pochodzenia, dlatego ziemniak staje się

anonimowym towarem, o którym kompletnie nic nie możemy powiedzieć - żałuje Korolewicz. Dodaje, że brak odpowiedniego podejścia do tego warzywa przez producentów i handlowców powoduje, iż nie jest odpowiednio doceniane przez konsumentów. - Potencjalny klient kupuje je przypadkowo. Jest to na zasadzie: poszedłem do sklepu i kupiłem ziemniaki. Jeśli mi nie smakowały, obrażam się na wszystkie ziemniaki, bo natrafiłem na odmianę gorszą - wyjaśnia Krzysztof Korolewicz. A prze-

cież istnieje 120 odmian. I tak naprawdę każda z nich ma inne walory smakowe. Tylko że w sklepach nie ma żadnych informacji o odmianie, typie kulinarnym czy miejscu pochodzenia (np. w jakim rejonie Polski został wyprodukowany). Skąd więc potencjalny klient ma wiedzieć cokolwiek o danym kartoflu? - Właśnie z tą niewiedzą chcemy walczyć. Chodzi mi o świadomą produkcję, konsumpcję i obrót. Jest dużo handlarzy ziemniaka, którzy mają kompletnie gdzieś, jaką odmianę sprzedają. Największą krzywdę ziemniakowi robią producent i handlarz, który, jeśli uda mu się kupić dobry ziemniak, stara się wrzucić go w grupę bezimiennych ziemniaków, żeby łatwiej mu było towar sprzedać. Jeśli dalej ktoś się nie zna, wtedy taki fartuszek temu ziemniakowi doczepi, żeby klient go kupił świadomie bądź nie - stwierdza przedsiębiorca.

Kreować kulturę produkcji i sprzedaży

Na lekceważącym podejściu do towaru cierpi cała branża ziemniaczana. - Znam ludzi w całej Polsce, którzy produkują ziemniaki. Mówią, że jest bardzo słabe zainteresowanie, wszystko

Ziemniaki mają więcej witaminy C niż jabłko i dynia. I są o pięć razy mniej kaloryczne niż makarony czy kasze oraz lekkostrawne, a zawarte w nich związki są łatwo przyswajalne. Do tego mają właściwości zasadotwórcze, dzięki czemu równoważą kwasotwórcze oddziaływanie na organizm mięsa, z którym je zwykle podajemy. Ziemniaki obfitują w potas obniżający ciśnienie krwi oraz magnez, który jest budulcem zębów i kości, poprawia przemianę materii, łagodzi stany zmęczenia i stres. Mają też nieco wapnia, żelaza i fosforu. Dostarczają także niemal wszystkich witamin - najwięcej jest w nich witaminy C. Poza tym kartofle zawierają błonnik, który ułatwia trawienie, pomaga w walce z nadwagą i obniża poziom cholesterolu.

Źródło: www.poradnikzdrowie.pl

TYPY MIĄŻSZU, DECYDUJĄCE O KULINARNYM ZASTOSOWANIU ZIEMNIAKÓW:

- ▶ **Typ A** - sałatkowy - bulwy zwarte, nie rozpadające się po ugotowaniu, dające się dobrze kroić, lekko wilgotne, zdecydowanie delikatna struktura miąższu - na sałatki i do przysmażania
- ▶ **Typ B** - ogólnoużytkowy - bulwy lekko mączyste, lekko wilgotne, struktura delikatna, konsystencja dość zwężta - zastosowanie wszechstronne
- ▶ **Typ C** - mączysty - bulwy po ugotowaniu mączyste, dość suche, które z trudem i nie zawsze dają się kroić - do sporządzania purée i do pieczenia
- ▶ **Typ D** - bardzo mączysty - bulwy bardzo suche, bardzo mączyste, często włókniste i trudne do gotowania, gdyż rozpadają się - do pieczenia i na purée ten typ to typowe odmiany skrobiowe, nie występujące na co dzień w obrocie detalicznym

TYP AB, BC - POŚREDNIE; NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE

— R E K L A M A —

www.europlant.biz/pl

Sadzisz ziemniaki = kupuj sadzeniaki

ZAMÓWIENIA
tel.: 734 474 193

ANUSCHKA, BELLAROSA, VINETA
ELFE, MARABEL, JELLY

- bardzo wczesna
- biały miąższ
- wyborny smak

„Warto z dumą pisać nazwisko producenta i region produkcji ziemniaka. W Zachodniej Europie klienci chętniej kupują od lokalnych producentów”
Krzysztof Korolewicz z firmy Europlant

jest importowane, również w wielkiej masie. Towar jest ładowany w wielkie paczki i jedzie do marketów. Chodzi o to, by przeciwdziałać takiemu kreowaniu rynku przez samych dużych graczy. Wiem, że oni są zmuszeni kupować duże ilości za granicą. Gdyby w Polsce chcieli kupić 100 ton jednej odmiany, mieliby z tym kłopot. Trzeba jednak kreować pewne trendy, zwyczajnie handlowe, kulturę produkcji i sprzedaży - mówi przedstawiciel firmy Europlant. Dodaje, że ziemniak anonimowy i zły jakości jest najtańszy. Będzie wówczas konkurował z ryżem lub makaronem. Przedsiębiorstwo od 15 lat prowadzi kampanię, w której stara się zmienić wizerunek kartofla. - Intensywnie działamy od 7 lat. Mówimy o tym w prasie, telewizji. Korzystamy przy tym z autorytetów kulinarnych: Okrasy czy Makłowicza. Dzieci przychodzą do nas na pole, prowadzimy warsztaty dla naukowców, dziennikarzy, blogerów i kucharzy. Ludzie bardzo pozytywnie reagują. Są zdziwieni, że w Polsce jest aż 120 odmian - opowiada Krzysztof Korolewicz.

Produkt niedrogi i zdrowy

Problem w tym, że jeśli nawet poznamy różne odmiany, nie będziemy wiedzieli, gdzie je kupić. - Istnieje pewien paradoks, bo w Polsce mamy obecnie nadprodukcję ziemniaka na dużą skalę. Ale na tym oceanie bezimiennego ziemniaka nie możemy kupić jednej konkretnej odmiany - stwierdza Korolewicz. Dziwi się, dlaczego do wina czy sera jest doczepiona etykieta, dzięki której klienci wiedzą, skąd i jakiego rodzaju jest towar, a w przypadku ziemniaków tego nie ma? Kupując pomidory, coraz częściej natrafiamy w marketach na różnorodność. Możemy wybrać spośród malinowych, koktajlowych czy śliwkowych. Jeśli chodzi o ziemniaki, brakuje tego. Szkoda, bo to warzywo jest zdrowe i niedrogi. - Jest praktycznie w zasięgu ręki każdego. Nie trzeba być majętnym, by z tego korzystać. Ma wartości odżywcze, jest wybitnie zalecany do żywienia dzieci, ale z naszego polskiego stołu troszkę znika - ubolewa Krzysztof Korolewicz.

— REKLAMA —

NAWOZY WAPNIOWO-MAGNEZOWE WĘGLANOWE

DuKa Polska Sp. z o.o.
Tel.: 731 616 858
Fax: 75 734 89 63
www.duka-polska.pl
biuro@duka-polska.pl

MAGNESIUMKALK
Nawóz wapniowo-magnezowy węglanowy
MgCO₃ 37%, CaCO₃ 48%, min. 52% CaO

DOLOKORN 90*
Nawóz wapniowo-magnezowy węglanowy
MgCO₃ 30%, CaCO₃ 60%, min. 54% CaO
granulat
Dostępny: luzem, Big Bag, worki

DOLOPHOS 3*
Nawóz wapniowo-magnezowy z fosforem
P₂O₅ 3%, CaCO₃ 53%, MgCO₃ 32%
Dostępny: luzem - pyliste

DOLOPHOS 15*
Nawóz wapniowo - magnezowy z fosforem
P₂O₅ 15%, CaCO₃ 65%, MgCO₃ 15%
Dostępny: luzem, Big Bag - granulat

DOLOPHOS 26*
Nawóz wapniowo - magnezowy z fosforem
P₂O₅ 26%, CaO 31%
Dostępny: luzem, Big Bag - granulat

PRZYDATNOŚĆ ODMIAN W ZALEŻNOŚCI OD KIERUNKU UŻYTKOWANIA:

- **sałatkowe (mięszk zwięzły, po ugotowaniu daje się kroić w kostkę):** Anuschka, Bellarosa, Denar, Impala, Lord, Ditta, Karatop, Rosalind, Andromeda
- **na puree (rozsypanie się po ugotowaniu):** Augusta, Omega, Fianna, Gracja, Lady Claire, Redstar, Zeus, Cekin
- **frytki, placki (bulwy duże, dobra jakość po usmażeniu):** Innovator, Jelly, Asterix, Fresco, Monsun
- **uniwersalne:** Irga, Bryza, Ibis, Bila, Vineta, Sante, Satina, Syrena, Arkadia, Velox, Kuklik, Mors, Tokaj, Zebra, Żagiel, Denar

Fot. Marek Gottschalk - Fobolia.com

RATBET
ul. Gostynska 20
63-860 Pogorzela
(były Zakład PZZ)
tel. 65 572 19 96, 665 453 697

POLSKI WĘGIEL ORZECH, MIAŁ, KOSTKA, EKOGRZEK

- folie, siatki, sznurki rolnicze
- młóto browarniane mokre i suche
- śruta sojowa i rzepakowa
- otręby pszenne
- wysłodki melasowane
- stal i wyroby hutnicze

PROMOCJA na opał

SIATKA DO PRAS ROLUJĄCYCH
BEZANET
beżalin

ul. Piastowska 43,
43-300 Bielska-Biała, Polska
tel.: +48 33 812 30 81
fax: +48 33 812 30 88
beżalin@beżalin.com.pl
www.beżalin.com.pl

**OSZCZĘDNOŚĆ
WYDAJNOŚĆ
WYTRZYMAŁOŚĆ**

Oczyszczony silos

- bezpieczne przechowywanie ziarna

Fot. A. Przespolewska

TEKST ■ Anetta Przespolewska

Rolnicy coraz częściej widzą potrzebę nabywania silosów do przechowywania zbóż. Zanim jednak zdecydują się na zakup, powinni przeanalizować, jakiej wielkości silosy potrzebują. - Po pierwsze, ważny jest areal oraz zdolność produkcyjna ilości zbieranych zbóż i możliwości przechowalnicze. Chodzi o to, że jeśli ma kilka gatunków zbóż, to nie powinno się ich gromadzić w jednym silosie. Wyjątkiem są tylko żyto z pszenżytem, jeśli przeznaczone są na paszę. Inne należy gromadzić w osobnych zbiornikach - wyjaśnia Andrzej Muszyński, menager produktu firmy BIN. Dodaje, że jeśli rolnik uzyskuje plon w wysokości 30 ton z jednego gatunku, a uprawia w sumie 3, to powinien wyposażyć się w trzy silosy 28-tonowe. Dodatkowo rolnik musi pamiętać, że przy postawieniu tych urządzeń wymagane jest pozwolenie na budowę.

Silosy dzielimy na płaskodenne i lejowe. - Dobór uzależniony jest od faktu, jakie z reguły rolnik zbiera zboże. Czy będzie liczył na dosuszanie w silosie. To jest bardzo ważne, ponieważ tu sprawdzi się silos płaskodenny. Tam podłoga jest perforowana, jest też możliwość wtlaczania powietrza poprzez wentylator,

który albo jest w zestawie, albo można go zawsze kupić. (...) Powietrze może być zimne atmosferyczne lub lekko ogrzane przez nagrzewnice. (...) Każdy decymetr przetłoczonego powietrza przez silos, a jednocześnie przez masę zboża, pochłania tę wilgoć i wyrzuca ją na zewnątrz - tłumaczy. W przypadku silosu płaskodennego można wpływać również na jakość ziarna w ciągu roku. Zboże przechowywane powinno mieć parametry: wilgotność nie większą niż 14,5% oraz temperaturę nie wyższą niż 10,5 stopni Celsjusza. Takie ziarno może być gromadzone przez kilka lat. W międzyczasie rolnik może sprawdzić wilgotność przy użyciu wilgotnościomierzy oraz kontrolować temperaturę, montując czytnik. - Zaletą silosu płaskodennego jest możliwość przewietrzania, dosuszania, schładzania i kontrolowania oraz ingerencji, kiedy zachodzi taka potrzeba, np. wzrasta temperatura czy wilgotność z powodów czysto biologicznych, które zachodzą w trakcie przechowywania - podkreśla Andrzej Muszyński. Z kolei zaletą silosu lejowego jest to, że system rozładunku jest na zasadzie samostopnego zsypania na pojazdy czy do innych urządzeń. Zbliża się okres żniw. W silosach jest już niewiele ubiegłorocznego ziarna. Rol-

— REKLAMA —

RZEPAK 2015

*Hodowla jest sztuką
... i źródłem odporności!*

Odporność na kilę kapustnych

Odporność na suchą zgniliznę

Odmiany mieszańcowe

Nowości 2015

ACAPULCO	ARCHIBALD
ARCHIMEDES	ARIZONA
AMAZON	

ARSENAL	ALEXANDER
ALBATROS	ASTRONOM
ANDERSON	ATENZO
ANDROMEDA	ADMIRAL
ARTOGA	ALABASTER
	ALESSIO
	MESCAL

Odmiany populacyjne

ADRIANA	LOHANA
AMILLIA	PAMELA

www.lgseeds.pl

**KUP TERAZ I ZADBAJ
O TEGOROCZNE PLONY**SILOSY ZBOŻOWE • SILOSOWE WENTYLATORY
SILOSY PASZOWE
SILOSY ŁOŻOWE

INFORMACJA I ZAMÓWIENIA także telefonicznie:

BIN Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kujawski, ul. Narutowicza 12
• Biuro Handlowe: tel. 54 282 88 00-03, fax 54 282 88 63
• Biuro Projektowo-Handlowe: tel. 54 282 88 25-26

bin@bin.net.pl www.bin.agro.pl

Specjalistyczny Zakład Dezynfekcji Dezynsekcji i Deratyzacji

INSEKT2.pl25 lat działalności
w walce z
SZKODNIKAMI
SMIERC**ZABEZPIECZ SWOJE MAGAZYNY
I SILOSY PRZED SZKODNIKAMI**
DEZYNSEKCJA, GAZOWANIE, ZAMGLAWIANIEPROBLEM z wołkami, trojszykami i innymi szkodnikami
rozwiążemy za Ciebie!Tani i skuteczny
preparat na muchy
do budynków inwentarskich

tel. 501 636 449

Fot. A. Przespolewska

nik musi pamiętać, że tegoroczny plon powinien trafić do wyczyszczonej przechowalni. - Do wnętrza można wejść górą i dokonać oczyszczenia, np. dmuchawą do zboża lub jakimś odkurzaczem przemysłowym. Należy silos oczyścić z ubiegłorocznych resztek poźniwnych. Jest to ważne, żeby nie następowało przekazanie negatywnych cech zboża nowemu ziarnu. Można również zagazować silos, aby wyeliminować szkodniki. (...) Jest to prosty sposób, bo trzeba włączyć wentylator, wrzucić funiganta, czyli tabletkę, która wydziela specjalny gaz - podkreśla menager. Dodaje, że ziarno, które trafia do silosu, powinno być oczyszczone przede wszystkim z plew. - Bo one powodują zwiększenie wilgotności i utrudniają przetłaczanie

powietrza - opowiada.

Od około 20 lat silosy BIN ma Grzegorz Marecki z Turska (powiat pleszewski). - Każdego roku czyszczę silosy, a jeżeli chodzi o konstrukcję, to nie było problemów - mówi rolnik. Czyszczenia u niego dokonuje firma. - Ważne, aby ziarno było suche, bo jak będzie mokre, to wchodzi pleśń. Ale my czekamy ze zbiorem, aż ziarno będzie suche - podkreśla. Posiada silosy płaskodenne i lejowe. - Jeżeli chodzi o przechowywanie, to dla mnie nie ma różnicy. W przypadku lejowych są one praktyczniejsze, bo łatwiej usuwa się ziarno. W przypadku płaskodennych jest piwniczka i można tłoczyć powietrze. Jeżeli chodzi o wybór, to polecałbym lejowe, bo praktyczniejsze - uważa Grzegorz Marecki. ■

- REKLAMA -

P.U.H. TERMIT
pest control

- » zwalczanie much i zabezpieczenia
- » gazowanie zboża [w silosach, magazynach, przymach]
- » zwalczanie szkodników
- » fumigacja
- » zadymianie
- » zamglawianie
- » odgrzybianie

gwarancja na wykonane usługi
dojazd GRATIS!

Tel.: 604 226 353

www.termit24h.pl
www.szkodnikidrewna.com.pl

Trudno wyprodukować, jeszcze trudniej sprzedać

Rolnicy, chcąc sprzedać swoje produkty, stoją nawet całą dobę na kaliskiej giełdzie. - Sprzedałem 50 worków, ale zostało mi jeszcze 150. Może nie mam takiego mocnego towaru, ale ziemniaków też jest dużo - mówi pan Stanisław, który na placu spędził noc.

TEKST I ZDJĘCIA ■ Anetta Przespolewska

Giełda Kaliska czynna jest siedem dni w tygodniu, przez 24 godziny na dobę. Kupujący i sprzedający mogą wjeżdżać na teren przez cały czas. Jednak w tygodniu są dwa dni, kiedy na placu jest tłoczno. To poniedziałek i czwartek. „Wieści Rolnicze” kaliską giełdę odwiedzają w czwartek.

Jest godzina 11.00. Przed wjazdem stoi dość długa kolejka samochodów, zarówno osobowych, jak i ciężarowych. Nie brakuje ciągników rolniczych i busów. Zanim jednak każdy wjedzie na plac, musi uiścić należną opłatę. Sprzedający swoje towary płacą od 18 zł do 45 zł, w zależności od wielkości auta. Bilet wjazdowy muszą nabyć również kupujący. W tym przypadku należy zapłacić od 3 zł do 12 zł, wysokość opłat również zależy od rodzaju pojazdu.

Kiedy już auta przekraczają barierki, kierowcy wypatrują najlepszych - ich zadaniem - miejsc. Rozładowują towar. Na placu zdecydowanie przeważają rolnicy, którzy handlują ziemniakami. Pan Stanisław jest z gminy Błaszki (powiat sieradzki). - Do Kalisza z ziemniakami przyjeżdżam już od 10 lat. Przyjeżdżam tu, bo przede wszystkim jest najbliżej i ceny są takie, no zależy, jak się uda. Jest dzień, kiedy jest dobrze, a jest i dzień, że na placu jest dużo towaru i ciężko go sprzedać. Ale bywa i tak, że jest i mało towaru, i nie ma kupca. Ale trzeba stać tak długo aż się sprzeda - opowiada rolnik. Z towarem stoi już 17 godzin, przyjechał tu w środę około godz. 18.00. - Sprzedałem 50 worków, ale zostało mi jeszcze 150. Może nie mam takiego mocnego towaru, ale ziemniaków też jest dużo - mówi. Za 15-kilogramowy

Sprzedający płacą za wjazd od 18 do 45 zł

worek dzisiaj bierze 10 zł. - Czyli niecałe 0,70 zł za kilogram. To nie jest dużo, tym bardziej, że w naszej okolicy panuje susza i nakłady na produkcję są wyższe, bo trzeba nawadniać - wyjaśnia producent.

Handluje odmianą Denar. - To jest nasza polska odmiana. Dobrze się gotują i są smaczne - zaznacza. Na plac wjeżdżają kolejni rolnicy. - Ile dzisiaj? - dopytuje kierowca ciągnika. - 10 zł - opowiada pan

Stanisław. - Robią taki wywiad, żeby nie brać więcej. Ale zdarza się, że zaniżają cenę, mimo że materiał mają jakościowo taki sam, ale chcą tylko sprzedać - mówi. Uważa, że indywidualnym klientom bardziej się opłaca przyjechać na giełdę. - Bo ziemniaki w marketach są droższe, bo każdy chce zarobić, i rolnik, i pośrednik, no i market. Czasami to jest nawet 3-4 pośredników i oni zarabiają najwięcej. Moi klienci to przede wszystkim sklepikarze. Ale zdarzają się i pośrednicy - wyjaśnia pan Stanisław. Uważa, że można wyeliminować pośredników, ale - jak to określa - jest to długa droga. - Zrzeczenie rolników jest możliwe, ale jeden drugiego jest niepewny. (...) Musi być

Na placu przeważają handlujący ziemniakami

Ceny wybranych warzyw na Giełdzie Kaliskiej w dniu 18 czerwca:

NAZWA	RODZAJ	POCHODZENIE	JEDNOSTKA	CENA MINIMALNA	CENA MAKSYMALNA
Bakłażan		kraj	kg	6.50	6.50
Botwinka		kraj	peczęk	1.20	1.50
Bób		kraj	kg	8.00	8.00
Brokuty		kraj	szt.	1.50	2.00
Buraki czerwone		kraj	kg	0.50	0.50
Buraki czerwone	młode	kraj	peczęk	1.20	1.50
Cebula	z łuską	kraj	kg	1.30	1.70
Cebula	czosnkowa	kraj	kg	1.00	1.00
Cebula	ze szczypiorem	kraj	peczęk	0.80	1.00
Cebula biała		kraj	kg	1.80	2.00
Cebula czerwona		kraj	kg	1.00	1.00
Cebula czerwona		kraj	peczęk	4.00	4.00
Chrzan		kraj	kg	7.00	7.00
Cukinia		kraj	kg	3.00	3.00
Czosnek		kraj	szt.	0.60	1.30
Fasolka	mamut	kraj	kg	12.00	12.00
Fasolka	zielona	kraj	kg	10.00	10.00
Fasolka szparagowa	żółta	kraj	kg	8.00	9.00
Kalafior		kraj	szt.	1.50	1.80
Kalafior		import	szt.	1.20	1.20
Kalarepa		kraj	szt.	1.00	1.00
Kapusta biała	młoda	kraj	szt.	1.20	1.50
Kapusta czerwona		kraj	kg	0.70	0.70
Kapusta pekińska	młoda	kraj	szt.	1.30	1.50
Kapusta włoska		kraj	szt.	2.00	2.00
Koper		kraj	peczęk 10	7.00	10.00
Koper		import	peczęk 10	5.00	5.00
Koperek		kraj	peczęk 10	5.00	5.00
Marchew		kraj	kg	1.80	2.20
Marchew	z natką	kraj	peczęk	1.30	1.50
Nać pietruszki		kraj	peczęk 10	5.00	7.00
Ogórek szklarniowy	długi	kraj	kg	1.00	1.00
Ogórek szklarniowy	krótki	kraj	kg	2.00	2.00
Pietruszka korzeń		kraj	kg	5.00	5.40
Pietruszka korzeń	z natką	kraj	peczęk	1.30	1.50
Por		kraj	kg	3.00	3.00
Por		kraj	szt.	1.50	1.50
Rabarbar		kraj	kg	1.60	1.60
Rzepa		kraj	kg	1.80	1.80
Sałata strzypiasta		kraj	12 szt.	18.00	20.00
Seler	naciowy	kraj	kg	0.00	0.00
Seler	z natką	kraj	szt.	1.20	1.50
Szczypiorek		kraj	peczęk 10	5.00	6.00
Szparagi		kraj	kg	10.00	10.00
Szpinak		kraj	kg	3.00	3.00
Włoszczyzna		kraj	paczka	1.50	1.50
Włoszczyzna z natką		kraj	peczęk	2.00	2.00
Ziemniak		kraj	15 kg	6.00	6.00
Ziemniak	młody	kraj	15 kg	11.00	11.00

Cennik opłat obowiązujący na terenie Giełdy Kaliskiej Sp. z o.o. w Kaliszu od 1 marca 2015 roku:

DLA SPRZEDAJĄCYCH

RODZAJ POJAZDU	STAWKA DZIENNA od jednego pojazdu
Samochody osobowe małe	18 zł
Samochody osobowe małe z przyczepą	22 zł
Samochody osobowe duże	25 zł
Samochody osobowe duże z przyczepą	30 zł
Samochody dostawcze	35 zł
Samochody dostawcze z przyczepą	40 zł
Samochody ciężarowe oraz ciągniki z przyczepą	40 zł
Samochody ciężarowe z przyczepą oraz naczepą	45 zł

DLA KUPUJĄCYCH

RODZAJ POJAZDU	STAWKA DZIENNA od jednego pojazdu
Samochód osobowy mały	3 zł
Samochód osobowy duży	3 zł
Samochód dostawczy	5 zł
Samochód ciężarowy, ciągnik z przyczepą	12 zł
Samochód ciężarowy z przyczepą oraz naczepą	12 zł

grupa, która ma do siebie zaufanie i w grupie będzie widziała przyszłość - podkreśla. Pan Stanisław uprawia 2 hektary ziemniaków. - Ale mam jeszcze produkcję roślinną i zwierzęcą, bo z jednej gałęzi, to by człowiek nie użył - twierdzi. Do rolnika podchodzi kobieta. - Po ile? - docieka. - Po 10, a 9 zł te drobne. A drobne są najsmaczniejsze i gotuje się w całości bez obierania - zaznacza. Klientka jednak odchodzi. - W nocy też kupujący są, ale niewiele. Będę tu stał przynajmniej do 18.00, bo bilet wjazdowy mam opłacony na całą dobę. A zapłaciłem 40 zł. Najlepiej, jak z domu się sprzedaje, bo jak tu człowiek przyjedzie, to cały dzień z głowy, a robota czeka. A tu nie wiadomo, czy się sprzedaje, czy też nie. Bo w rolnictwie trudno wyprodukować, a jeszcze trudniej sprzedać za dobrą cenę - mówi.

Z ziemniakami stoi też rolnik z gminy Gołuchów (powiat pleszewski). - Czasami też nocujemy, bo szkoda, żeby stracić opłatę, bo za taki samochód to 35 zł trzeba zapłacić. Ale jak nie ma kupca, to trzeba ręce do góry podnieść i wracać do domu - mówi mężczyzna. Na terenie giełdy dla handlujących dostępne jest WC. Mogą też sko-

rzystać z prysznicza. - Ale każdy twarz przemyje, zje kanapki, orzeźwi się kawą z termosu i czeka się na klientów - mówi rolnik z Wielunia, który również handluje ziemniakami.

Z zeszłoroczną pietruszką, którą przechowywał w chłodni, stoi producent z gminy Szczytniki (powiat kaliski). Ma też świeżą włoszczyznę i buraczki. - Aktualnie jest dobrze, bo cena jest dobra. Za kilogram pietruszki biorę 5 zł, a peczęk włoszczyzny to 2 zł - mówi mężczyzna. Do Kalisza ze swoimi produktami przyjeżdża od ponad 10 lat. - Jest blisko i o tej porze kupców jest wielu, którzy przyjeżdżają z daleka - zaznacza. W swojej ofercie ma także buraczki. - Uprawiam tylko warzywa. Można za to żyć, ale to zależy, jaki jest rok. Coraz częściej jest tak, że z tych warzyw, to można tylko przeżyć, bo jest duża konkurencja. Żeby nie było pośredników i przerzutów z zagranicy, to byłoby dobrze. A teraz to trzech musi na tym zarobić. Tu na placu dostajemy grosze, a w sklepach jest pięć razy więcej. Coraz częściej jest tak, że ludzie z miasta przyjeżdżają i kupują. Bo nawet jeśli coś z tego wyrzuci,

bo nie zdąży zużyć, to i tak mu się opłaca - podkreśla ogrodnik.

Rozmawiamy o cenach za płody rolne zbywane na giełdzie. - Woła się więcej, a ile się dostanie, to już inna sprawa. W poniedziałek kalafior był za złotówkę, a dzisiaj już 2 zł. Przyjedzie pani za godzinę i może być po złotówce. To wszystko zależy od klienta i ilu ich jest. A cena powinna być jakoś ustabilizowana, żeby rolnik wiedział, na ile może liczyć - mówi producent z gminy Gołuchów (powiat pleszewski), który handluje bobem i fasolą. Obok rolnik sprzedaje kapustę wczesną i białą. Jego towar schodzi na pniu. - To jest uprawa ekologiczna. W tym roku w ogóle nie przyskałem, a jak były jakieś robaczki, to ptaki wyłapały - zachwala rolnik z powiatu pleszewskiego. Dodaje: - Miałem brokula, którego nie przyskałem, to był słodki. A jak spróbowałem przyskanego, to był gorzki.

Na giełdę wracamy po pięciu godzinach. Na placu stoją przede wszystkim producenci ziemniaków. Tym razem worek 15-kilogramowy kosztuje już 8 zł. Są i tacy rolnicy, którzy odjeżdżają z towarem.

— R E K L A M A —

LIDERZY

wśród kotłów z podajnikiem

Palnik na pelety
SAS MULTI FLAME
montowany w kotłach
SAS MULTI, SLIM, GRO-ECO

TERAZ
od 14 kW

www.sas.busko.pl

- jakość
- bezpieczeństwo
- oszczędność kosztów ogrzewania

Producentów owoców miękkich są zaniepokojeni pojawieniem się w Polsce nowego szkodnika. Muszka plamoskrzydła - *Drosophila suzukii*, bo to o niej mowa - jest gatunkiem pokrewnym do znanej dobrze muszki owocowej (*Drosophila melanogaster*). - *Szkodliwość nowego gatunku jest duża, ponieważ atakuje świeże, zdrowe i nieuszkodzone owoce. Otwarte granice i handel świeżymi owocami, w których mogą być ukryte jaja i larwy, spowodował pojawienie się szkodnika w Polsce. Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach w latach 2012-2014 realizował program wieloletni, w którym prowadził monitoring tego szkodnika. Okazało się, że pod koniec sezonu wegetacyjnego 2014 na pułapkach rozmieszczonych w zachodniej i południowej części Polski odłowiono się muchy *Drosophila suzukii*. Liczba odłowionych osobników nie była bardzo duża, jednak przy bardzo wysokiej rozrodności samicy i ilości pokoleń w sezonie istnieją obawy, że muszka stanie się poważnym zagrożeniem gospodarczym - mówi Dorota Piękna-Paterczyk z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.*

Drosophila suzukii może występować na dojrzewających owocach miękkich - borówce, malinach, jeżynach, truskawce, porzeczkach i czereśniach. Zimują osobniki dorosłe. Muchy pojawiają się wiosną i składają jaja do dojrzewających owoców. Z obserwacji wynika, że samica od kwietnia do listopada może składać jaja przez wiele dni, bo od 10 do 65. Tych jaj jest dużo, od 195 do 300, a może być ich nawet więcej,

w zależności od warunków życiowych. Z jaj wylęgają się larwy, które przez kilka dni żerują i przepoczwarczają się.

To stadium trwa od 4 do 43 dni. - *Po złożeniu przez szkodnika jaja, na owocu pojawia się zranienie. Larwy żerujące wewnątrz żywią się miąższem, co prowadzi do zniekształcenia owocu. Same zranienia są mało widoczne i uwiadcniają się dopiero w przechowalniach lub w trakcie transportu. Uszkodzona skórka zostaje wtórnie porażona przez grzyby patogeniczne i rozwijają się procesy gnilne. Takie owoce tracą swoją wartość handlową - wyjaśnia specjalistka. Dodaje, że mucha najbardziej aktywna jest w temperaturze 20-25°C. Omawiany szkodnik ma czerwone oczy i rozpiętość skrzydeł 5-6 mm. Samica jest większa od samca. Całe ciało ma barwę od żółtej do brązowej z widocznymi na odwłoku*

ciemnymi pasami.

Czy można rozróżnić samice od samców? - Można. Samce szkodnika w dolnej części skrzydeł mają czarne plamy widoczne nawet bez użycia lupy. Wyróżnić można również czarne grzebienie na łączeniach segmentów przednich odnóży. Charakterystyczną cechą samic jest silne pokładetko, którym nacina skórę owoców w momencie składania jaj do wnętrza. Te różnice zobaczyć można jedynie pod mikroskopem stereoskopowym - wyjaśnia Dorota Piękna-Paterczyk.

Pracownicy Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach opracowali monitoring szkodnika. Można wykorzystać oryginalne pułapki lub płyn wabiący, wykonany z mieszaniny octu winnego i czerwonego wina. Takie pułapki powinno się rozwiesić na plantacji w momencie, gdy

Muszka

- poważne zagrożenie dla świeżych owoców

Producentów owoców miękkich są zaniepokojeni muszką *Drosophila suzukii*. Jej larwy żywią się miąższem, co prowadzi do zniekształcenia owocu. Uszkodzona skórka zostaje wtórnie porażona przez grzyby patogeniczne i rozwijają się procesy gnilne. Takie owoce tracą swoją wartość handlową.

TEKST ■ Anetta Przespolewska

Fot. Danilo Lo Presti - Fotolia.com

— REKLAMA —

AGROPARTNER24.pl
DORADZTWO DLA ROLNIKÓW

100 000 ZŁ

DOTACJE MŁODY ROLNIK 2015

- ✓ zdobędziemy dla Ciebie premię
- ✓ napiszemy wniosek i biznesplan
- ✓ przygotujemy i rozliczymy dotację
- ✓ podpowiemy rozwiązania

ORAZ MODERNIZACJE GOSPODARSTW ROLNYCH 2015

ZADZWOŃ TERAZ LUB PRZYJDZ:

Kalisz
ul. Rumińskiego 2/16
Tel. 731 929 727

Śrem
ul. Powstańców Wlkp 7G/A10
Tel. 690 999 721

Pozostałe biura na:
www.agropartner24.pl

CEDROB PASZE
WIEDZA I DOŚWIADCZENIE

CEDROB PASZE

ZAWSZE BLISKO WAS

Cedrob Pasze funkcjonuje w strukturze Cedrob S.A. już od 8 lat. Dwie istniejące Wytwórnie Pasz w Gumowie i Raciążu są w stanie wyprodukować ponad 60 tysięcy ton mieszanek paszowych miesięcznie dla drobiu i trzody chlewnej.

Cedrob Pasze to najnowocześniejsze wytwórnie pasz w Polsce.

W pełni zautomatyzowane linie technologiczne wyposażone są w urządzenia spełniające najwyższe światowe standardy.

W pełni zautomatyzowane linie technologiczne wyposażone są w urządzenia spełniające najwyższe światowe standardy.

Cedrob Pasze dostarcza mieszanki paszowe do producentów na terenie całego kraju. W naszej ofercie znajduje się szeroki asortyment pełnoporcjowych mieszanek paszowych i koncentratów dla wszystkich gatunków drobiu oraz trzody chlewnej. W skład asorty-

mentu wchodzi pełnoporcjowe i uzupełniające mieszanki paszowe dla kurcząt rzeźnych, kaczek, gęsi, trzody chlewnej. Gotowy produkt w formie luz lub w formie workowej dowieziony jest do Klienta.

Wysokiej jakości produkty, profesjonalna obsługa, a także współpraca z najlepszymi Kontrahentami gwarantuje czołowe miejsce wśród producentów pasz w Polsce.

Nasza Wiedza i Doświadczenie zagwarantowało nam sukces, jakim jest zadowolenie Klientów. Współpracę, którą proponujemy, opieramy na rzetelności oraz partnerstwie.

Zaufało nam już liczne grono Hodowców, którzy cenią sobie profesjonalną i kompleksową obsługę, dzięki czemu są z Cedrob Pasze od wielu lat.

Zapraszamy do współpracy z Cedrob Paszel!

www.cedrobpasze.pl

Bakteria, która atakuje mózg i stawy

Streptokokoza to choroba bakteryjna, która występuje zarówno w chlewniach drobnotowarowych, jak i wielkotowarowych. Najczęściej pojawia się na porodówkach i odchowniach, rzadziej w tuczarniach.

TEKST ■ Anetta Przespolewska

Streptococcus suis występuje w co najmniej 35 serotypach, ale w Polsce najczęściej pojawia się serotyp 2. - I szczepionki przeważnie nastawione są właśnie na serotyp 2 - wyjaśnia Paweł Wasiak, lekarz weterynarii prywatnej praktyki w Sobótce (powiat ostrowski).

Bakteria do organizmu przedostaje się najczęściej przez otarcia naskórka na nadgarstkach, przede wszystkim podczas przeciskania się prosiąt do maciory. Kolejną bramą zakażenia się streptokokoza jest obcinanie kielków, kiedy dochodzi do zranienia dziąseł. - Dlatego lepiej szlifować kielki aniżeli obcinać. Kolejnym źródłem zakażenia są krwawe miejsca, związane z obcinaniem ogonków, uszkodzonym nabłonkiem, kastracją - tłumaczy specjalista. Bakterie streptokoków pierwotnie, po wnikięciu do organizmu znajdują się w migdałkach. - Bakteria jest praktycznie w każdym organizmie, w prawie wszystkich obiektach hodowlanych, ale tylko w niektórych przypadkach bakteria ta staje się aktywna, a w innych

nie. Wszystko też zależy od tego, jak silne są zwierzęta, bo należy pamiętać, że pacienkowie uaktywniają się przy obniżonej odporności. A osłabienie organizmu może powodować np. cirkowirus świń lub zespół rozrodczo-oddechowy

świń. Zakażenie też może być wywołane stresem przy odsadzeniu, na porodówce przy różnych zabiegach profilaktycznych, przy zwiększonej wilgotności w obiektach - mówi Paweł Wasiak. - A walka środkami dezynfekcyjnymi jest utrudniona, chociaż są wrażliwe na większość preparatów - dodaje.

Objawy wystąpienia streptokokozy można podzielić na trzy postacie. Pierwsza - stawowa najczęściej występuje na porodówkach. Bakteria atakuje staw skokowy lub nadgarstkowy. Dopuszczają do obrzęków. Kolejne objawy są ze strony układu nerwowego oraz zapalenia opon mózgowych. W tym przypadku prosiąta mają wygiętą głowę, oczopląs, piszczą i wiosłują nogami. - Bakteria, która z migdałków dostaje się do krwi, wywołuje posocznicy. Przez to może przenikać do stawów, opon mózgowych i innych narządów, powodując objawy kliniczne. (...) Przy postaci płucnej dochodzi do zapalenia płuc. Objawy te bardzo są podobne do choroby Glassera. I tylko badanie bakteriologiczne może określić, czy jest to streptokokoza świń, czy choroba Glassera - wyjaśnia. W przypadku postaci nerwowej i płucnej pojawia się bardzo wysoka temperatura.

Sztuki zakażone tą bakterią mogą się uratować. Ważne, aby w odpowiednim czasie podać skuteczne antybiotyki. - Można leczyć indywidualnie lub zbiorowo, w zależności od tego, jaka to jest postać. W przypadku postaci nerwowej leczyć należy indywidualnie - radzi specjalista.

Chcąc ustrzec zwierzęta przed streptokokozą, należy przestrzegać warunków higienicznych w chlewniach. - Najlepiej prowadzić system produkcji: całe pomieszczenie pełne, całe pomieszczenie puste. (...) Jeżeli chodzi o zabiegi chirurgiczne, to ważne, aby były wykonywane przy zachowaniu czystości chirurgicznej. Dzięki temu nie powinna rozwinąć się infekcja - wyjaśnia weterynarz. Radzi również, aby podłogi na porodówkach zabezpieczyły zwierzęta przed skałeczeniami. Jeżeli przypadki streptokokozy u prosiąt noworodków i na odchowniach pojawiają się zbyt często, pomimo zachowanej higieny produkcji, należy wprowadzić szczepienia loch przed porodem, co powinno uchronić prosiąta przed rozwojem zakażenia.

Na pytania czytelników odpowiada **lek. wet. Paweł Wasiak**. Dyżur telefoniczny pełni w każdy czwartek od godz. 20.00 pod numerem telefonu 663-442-819

Ceny skupu żywcza wieprzowego i bydła

• 25.06.2015 r.
Ceny za kg bez VAT

Powiat brodnicki FHU Marcin Graczyk, Andrzej Gortatowski Sp. z o.o., Gorczenica tel. 784-097-318, 511-739-850 6,50 zł - byki HF 7,00 zł - byki MCB 7,50 zł - byki MM 6,00 zł - jałowki HF 6,50 zł - jałowki MCB 7,00 zł - jałowki MM do 5,50 zł - krowy 6,50 zł - tuczniaki 5,40 zł - klasa E	Powiat gostyński Skup, Sprzedaż, Rzeźnictwo, E. Biskup, Borek Wilk. tel. 65 571-66-40 3,90 zł - tuczniaki 5,30 zł - Klasa E 2,20 zł - maciory Firma „Gunia” E. Gunia, Brzeziny, gmina Gostyń tel. 65 572-29-54 3,90 zł - tuczniaki 2,40 zł - maciory 2,00 zł - knury PH Marcin Mrozek, Siedlec, gmina Pepowo tel. 667-900-427 3,90 zł - tuczniaki 2,30 zł - maciory 1,90 zł - knury Skup Żywca Baszyński Mięczysław, Strzelce Wielkie, gmina Piaski tel. 604-868-473 3,90 - 4,40 zł - tuczniaki 5,60 zł - Klasa E 6,20 - 6,80 zł - byki HF 6,70 - 7,30 zł - byki MM 2,40 zł - maciory 2,50 - 5,70 zł - krowy Zakład mięsny M. Kaczmarek, Pepowo tel. 606-319-956 3,70 - 4,10 zł - tuczniaki 5,30 zł - klasa E 2,20 zł - maciory PH TECHNIK (możliwość sprzedaży WBC) tel. 508-223-035, 65 575-18-48 do 5,30 zł - krowy 6,10 - 6,30 zł - byki HF 6,40 - 6,70 zł - byki MCB 6,90 - 7,20 zł - byki MM 5,60 - 5,80 zł - jałowki HF 6,60 - 6,80 zł - jałowki MM Hieronim Maćkowiak, Krobia tel. 609-184-773 od 3,80 zł - tuczniaki 2,40 zł - maciory od 6,00 - byki Piotr Kaczmarek, Krobia tel. 667-135-387 3,80 - 4,20 zł - tuczniaki 5,20 - 5,40 zł - Klasa E 2,20 zł - maciory Skup i sprzedaż żywcza Krzysztof Jaraczewski Bodzewko Pierwsze gm. Piaski tel. 724-466-417 lub 65 573-02-76 3,80 zł - tuczniaki 2,20 zł - maciory 1,90 zł - knury Zakład mięsny Łągom tel. 663-485-799 5,00 - 5,40 zł - Klasa E 1,70 zł - knury 2,50 zł - maciory PPHU Agro-Skup Krystian Michalak tel. 607-501-809, 607-750-982 3,90 zł - tuczniaki 2,40 zł - maciory 2,00 zł - knury 7,20 zł - byki MM 6,60 zł - byki MCB 6,30 zł - byki HF 6,80 zł - jałowki MM 6,50 zł - jałowki HF 5,10 - 5,30 zł - krowy P.P.H.U. Adrian Trawiński, Butaków tel. 609-344-881 3,90 zł - tuczniaki 2,30 zł - maciory 2,00 zł - knury 6,20 - 6,40 zł - byki HF 6,50 zł - byki MM 5,80 zł - jałowki HF 6,50 zł - jałowki MM do 5,50 zł - krowy Skup i sprzedaż żywcza Sławomir Krzyżczyński, Pogorzela tel. 664-499-683 do 5,50 zł - byki HF do 7,20 zł - byki MM 5,80 zł - jałowki HF 6,80 zł - jałowki MM 3,20 zł - krowy Skup i Sprzedaż Zwierząt Rzeźnych i Hodowlanych Sylwester Woźniacki tel. 882-008-532 5,00 - 5,10 zł - Klasa E 3,60 - 3,90 zł - tuczniaki Bermont, Golinka tel. 602-556-180 5,30 zł - Klasa E 2,00 zł - maciory Powiat jarociński Zakłady Mięsne „Biernecki” Golina tel. 62 747-09-35 7,20 - 7,30 zł - byki MM (po- wyżej 600 kg) 6,60 zł - byki MCB 6,30 zł - byki HF do 6,50 zł - jałowki MM do 5,60 zł - jałowki HF do 5,20 zł - krowy (700 kg) Ubój Zwierząt Gospodarskich Murawski Żerków tel. 62 740-39-16 do 6,80 zł - byki MM do 6,40 zł - byki MCB 6,00 - 6,20 zł - byki HF 6,20 - 6,60 zł - jałowki MM (pow. 600 kg) 5,80 - 6,00 zł - jałowki HF 5,00 zł - krowy kl. I 5,20 zł - krowy MM Viki Łągów Kielce tel. 605-428-958 do 6,50 zł - byki HF do 7,20 zł - byki MM 6,00 zł - jałowki HF do 6,50 zł - jałowki MM do 5,00 zł - krowy Skup Zwierząt Żywych „ROKA” tel. 513-253-919, 880-203-189 4,00 zł - tuczniaki do 6,50 zł - byki HF do 7,30 zł - byki MM do 6,80 zł - jałowki HF do 5,30 zł - krowy 2,10 zł - maciory Skup żywca Leszek Jan- kowiak tel. 62 740-83-21, 693- 350-692 3,90 - 4,00 zł - tuczniaki 5,30 - 5,40 zł - Klasa E 2,20 zł - maciory Powiat kałiski Wawrzyński Andrzej, Skup, sprzedaż żywcza i bydła rzeźnego, Garzew, gmina Żelazków tel. 62 769-12-73, 782- 587-199 4,00 zł - tuczniaki 4,00 zł - byki HF 6,50 zł - byki MCB 6,50 - 6,80 zł - byki HF 7,50 zł - byki MM 6,20 zł - jałowki HF 6,30 - 6,50 zł - jałowki MCB 7,00 zł - jałowki MM 2,20 zł - maciory 2,00 - 5,50 zł - krowy Tutacz Sławomir, Skup i sprzedaż żywca rzeźnego, Russów, gmina Żelazków tel. 62 769-12-56 4,00 zł - tuczniaki 2,00 zł - maciory 6,40 zł - byki HF 7,20 zł - byki MM 6,80 zł - jałowki MM 6,30 zł - byki HF 5,20 zł - krowy Skup Przewóz i Sprzedaż Żywca Mięskiewicz Cezary tel. 505-084-262 3,80 - 4,40 zł - tuczniaki	2,20 zł - maciory 6,40 zł - byki HF do 7,50 zł - byki MM do 6,70 zł - krowy 6,00 zł - jałowki HF do 5,00 zł - krowy Powiat kościański Przedsiębiorstwo Prze- twórstwa Mięsnego Firma Marcinkowscy Sp. z o.o. tel. 783-993-241, 783-993-240 5,20 zł - Klasa S 5,10 zł - Klasa E 4,90 zł - Klasa U 4,70 zł - Klasa R1 4,40 zł - Klasa R2 3,90 zł - Klasa O 3,20 zł - Klasa P Powiat krotoszyński Martrans Paweł Sworowski, Ręblechów k. Kobylna tel. 608-340-910 3,90 zł - tuczniaki 2,40 zł - maciory 2,00 zł - knury do 6,30 zł - byki HF do 6,50 zł - byki MCB do 7,00 zł - byki MM 3,00 - 5,20 zł - krowy do 6,00 zł - jałowki HF do 6,60 zł - jałowki MM Skup Zwierząt Rzeźnych Szymon Kwiatkiewicz, Kobylin tel. 693-078-333 4,00 zł - 4,20 zł - tuczniaki 5,40 zł - Klasa E 2,30 zł - maciory 1,90 zł - knury 6,40 zł - byki HF 6,80 zł - byki MCB 7,10 zł - byki MM do 6,60 zł - jałowki HF 6,00 zł - jałowki MCB 6,40 - 6,60 zł - jałowki MM 2,80 - 5,00 zł - krowy Zakłady Mięsne BM Koby- lin, Kobylin tel. 65 548-10-58, 603- 506-507 3,80 - 4,20 zł - tuczniaki 2,20 zł - maciory 250,00 zł - warchlaki do 6,50 zł - byki HF do 7,00 zł - byki MCB do 7,50 zł - byki MM do 6,00 zł - jałowki HF do 6,00 zł - jałowki MCB do 7,00 zł - jałowki MM 5,40 zł - krowy I (700 kg) do 5,00 zł - krowy II Skup Zwierząt Rzeźnych Bogusław Jędrkowiak, Smolice tel. 602-199-087, 600-965-403 3,80 zł - tuczniaki 2,20 zł - maciory Skup, Sprzedaż, Rzeźnic- two, E. Biskup, Borek Wilk. tel. 65 571-66-40 3,90 zł - tuczniaki 5,30 zł - Klasa E 2,20 zł - maciory Powiat leszczyński Przybył Paweł Skup żywca, Dąbce tel. 65 538-06-18, 782- 782-087 4,00 zł - tuczniaki 2,30 zł - maciory 1,90 zł - knury 6,40 zł - byki HF 6,80 - 7,00 zł - byki MCB 7,20 - 7,50 zł - byki MM 5,20 - 6,00 zł - jałowki HF 6,50 - 6,80 zł - jałowki MM 4,20 zł - krowy (700 kg) Przedsiębiorstwo Handlo- wo-Usługowe Bar-Ton, Lipno tel. 603-846-459 4,00 zł - tuczniaki 2,20 zł - maciory 6,30 zł - byki HF 7,30 zł - byki MM 6,50 zł - jałowki HF 7,00 zł - jałowki MM 5,00 zł - krowy (700kg) TAKKO BEEF, Leszno tel. 65 527-04-07, 782- 895-494 3,80 - 4,10 zł - tuczniaki	7,50 zł - byki MM 6,00 zł - jałowki MM 6,00 zł - jałowki HF 5,20 zł - krowy Powiat olecki PHU „Jędrzek” Andrzej Podgajny tel. 606-743-715 3,80 zł - tuczniaki 2,20 zł - maciory do 6,80 zł - byki HF do 7,40 zł - byki MM 6,50 zł - jałowki 4,80 zł - krowy Powiat ostrowski Skup i sprzedaż zwierząt rzeźnych Jan Lewandowski, Wierzbro tel. 71-313-12-79 3,90 zł brutto - tuczniaki Powiat opoczyński Zakład Usługowo-Hand- lowy „Wojcichowski”, Opoczno tel. 44 754-46-13 4,00 - 4,50 zł - tuczniaki 2,80 zł - maciory do 7,00 zł - byki MM 2,00 - 3,00 zł - krowy 5,50 zł - jałowki 10,00 zł - cielęta PHU KAZMAR S. C., Opoczno tel. 509-379-293, 501-662- 955, 44-754-30-05 4,00 zł - tuczniaki 5,30 zł - Klasa E 2,30 zł - maciory Powiat ostrowski PHU Darłusz Sołtysiak, Sobótka, gmina Ostrow Wielkopolski tel. 62 734-12-93 do 6,00 zł - jałowki MCB 3,90 zł - tuczniaki Powiat piłki Zakłady Mięsne Henryk Stokłosa Sp. z o.o., Śmiłowo tel. 67-281-41-66, 67-281- 41-67 3,80 zł - tuczniaki 5,20 zł - klasa E 2,80 zł - maciory WBC Powiat piotrkowski Maciejek, Czarnocin tel. 609-104-030 do 6,00 zł - jałowki MCB 2,20 zł - tuczniaki do 7,00 zł - krowy I (700 kg) do 6,50 zł - jałowki 5,40 zł - krowy Powiat pleszewski Kółko Rolnicze w Broni- szewicach tel. 62 741-64-12 4,00 zł - tuczniaki 6,00 - 6,80 zł - jałowki 5,00 zł - krowy klasa I 7,30 zł - byki MM 7,30 zł - byki MM Spółdzielnia Kółek Rolni- czych w Gizałkach tel. 62 741-15-70 4,00 zł - tuczniaki 6,00 zł - jałowki MM 5,00 zł - krowy I klasa Kowalew, Kółko Rolnicze tel. 62 742-30-26 3,90 zł - tuczniaki Kowalew, Grupy Produ- centkie tel. 512-231-305, 62 742- 03-52 (odbior własny, termin płatności 14 dni) 4,20 zł - tuczniaki 5,65 zł - klasa E Skup i sprzedaż żywca Daroł, Maców tel. 607-248-224 4,00 zł - tuczniaki 2,20 zł - maciory 1,80 zł - knury 6,00 - 6,50 zł - jałowki HF 7,00 zł - jałowki MM 7,00 zł - byki MM 7,00 zł - byki MCB 7,30 zł - byki MM do 8,00 zł - byki eksportowe 5,80 zł - jałowki HF 7,00 zł - jałowki MM 8,00 zł - jałowki eksportowe Powiat żakbowski Skup i Sprzedaż Żywca Rzeźnego i Hodowlanego Elżbieta Makuch tel. 662-080-891 5,50 - 6,50 zł - byki HF 6,50 - 7,50 zł - byki MM 2,00 - 5,50 zł - krowy do 7,00 zł - konie	tel. 65 546-78-12, 666- 810-197 5,40 zł - Klasa E 3,50 zł - maciory WBC Zakład Rzeźniczo-Wed- niarski T. Szczepaniak, Gołaszyn tel. 65 545-64-15 4,20 zł - tuczniaki Sierpowscy „Bojer”, Szka- radowo tel. 601-074-041 5,00 zł - tuczniaki 3,70 - 3,90 zł - tuczniaki 2,30 zł - maciory do 7,20 zł - byki MM do 6,60 zł - byki HF 6,20 zł - jałowki do 5,20 zł - krowy (700 kg) od 500 zł - cielaki Libero tel. 698-686-094, 65 545- 63-03 4,00 zł - tuczniaki 5,30 zł - Klasa E 2,40 zł - maciory 1,80 zł - knur Bermont, Golinka tel. 602-556-180 5,30 zł - Klasa E 2,00 zł - maciory Powiat średzki PPHU Władysław Damian Śrem tel. 602-873-123 3,80 zł - tuczniaki 5,20 zł - Klasa E 2,20 zł - maciory 6,20 - 7,20 zł - byki do 6,50 zł - jałowki do 5,00 zł - krowy TRANSKUP Baza i Skup Żywca, Sulęcinek tel. 601-853-757, 601-853- 773, 601-389-666 3,70 - 3,90 zł - tuczniaki 2,10 - 2,30 zł - maciory 1,80 - 2,00 zł - knury Powiat strzeliński Terra Sp. J., Opoń J.M., Osno tel. 71-393-12-23 4,00 zł brutto - tuczniaki Powiat toruński Animals skup sprzedaż zwierząt rzeźnych Grzegorz Jurak, Lubicz Górny tel. 507-131-065 3,90 - 4,20 zł - tuczniaki 5,60 zł - klasa E Powiat wolsztyński Firma Nowak Sp. J. Wolsz- tyn, Gościszyn tel. 664-769-473, 68-346- 90-86 4,20 zł - tuczniaki 5,50 zł - klasa E Powiat wrzesiński Skup-Ubój Zwierząt-Sprze- daż M. Nowowski tel. 61 436-51-33 3,70 zł - tuczniaki 2,25 zł - maciory 1,70 zł - knury Powiat wrocławski Przedsiębiorstwo Hand- lowe Jarosław Tarka, Wschowa tel. 727-006-972, 65-540- 92-26 3,80 - 4,40 zł - tuczniaki 5,65 zł - klasa E 2,20 zł - maciory 1,20 zł - knury od 190,00 - 255,00 zł - warch- laki do 30 kg 6,30 zł - byki HF 6,80 zł - byki MCB 7,30 zł - byki MM do 8,00 zł - byki eksportowe 5,80 zł - jałowki HF 7,00 zł - jałowki MM 8,00 zł - jałowki eksportowe Powiat zagbowski Skup i Sprzedaż Żywca Rzeźnego i Hodowlanego Elżbieta Makuch tel. 662-080-891 5,50 - 6,50 zł - byki HF 6,50 - 7,50 zł - byki MM 2,00 - 5,50 zł - krowy do 7,00 zł - konie
--	---	--	---	--

Źródło: www.wiescirolnicze.pl

REKLAMA

Wentylatory/Mieszacze powietrza

- ZAPOBIEGAJĄ SPADKOM PRODUKCJI MLEKA LATEM
- ZWIĘKSZAJĄ POBÓR PASZY W UPALNE DNI
- ZAPENIAJĄ RUCH ŚWIEŻEGO POWIETRZA
- STABILIZUJĄ MIKROKLIMAT W OBORZE
- NISKIE ŻYWIENIE ENERGII
- ODPORNE NA TRUDNE WARUNKI PANUJĄCE W OBORZE

Zapewnij krowom optymalny klimat w upalne dni

AGRO INSTAL

63-840 Krebs • ul. Jastrzębska 28A • tel. 65/571-12-84 • kom. 602-306-421
www.agroinstal.com.pl • agroinstal@vp.pl • www.sklep.agroinstal.com.pl

Ubojnia Gola

UBOJNIA BYDŁA W GOLI

OFERUJEMY SKUP BYDŁA RZEŹNEGO

PROWADZIMY UBÓJ Z KONIECZNOŚCI NA TERENIE GOSPODARSTWA

tel. do biura: 65 572 50 07
tel. 601 066 439, tel. 605 992 812

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Ruszt czy ściółka?

Jaki sposób utrzymania tuczników wybrać? Czy rodzaj podłoża ma wpływ na przyrosty, zdrowotność i upadki zwierząt? A który jest tańszy? Takie pytania zadaje każdy, kto utrzymuje lub chce założyć nową chlewnię.

TEKST ■ Ksenia Pięta

Podstawowymi parametrami, na które powinien zwrócić uwagę hodowca, chcący zainwestować w nową chlewnię lub zmodernizować dotychczas istniejącą są: rachunek ekonomiczny, system chowu, jaki wybrał, powierzchnia użytkowa rolnych i jakość gleb oraz związane z tym możliwości składowania i zagospodarowania odchodów, a także skala i cykl produkcji. Ważna jest także konstrukcja budynku, jeśli już istnieje lub wybór projektu nowego obiektu.

Systemy utrzymania dzielą się na dwa podstawowe - ściółkowe i bezściółkowe. W pierw-

szym, jako produkt odpadowy, otrzymuje się obornik, w drugim gnojowicę. Chów tuczników na głębokiej ściółce (zdecydowanie rzadziej na płytce) zapewnia zwierzętom komfort. Mówi się, że mogą one dodatkowo uzupełniać dawkę pokarmową we włókno przez podjadanie słomy. Jak wiadomo, jest to bardzo ważny czynnik żywienia trzody, który zmniejsza skłonność do kanibalizmu. Z drugiej strony - pasza, którą podaje się tuczni-
kom, jest skonstruowana tak, aby zaspokajać potrzeby danej grupy żywieniowej. Ilość włókna jest więc wystarczająca i zwierzęta nie muszą pobierać dodatkowo ze ściółki. Trzeba pamiętać,

Chów tuczników na słomie

Fot. Interpark

że składnik ten jest antagonistą (działa przeciwnie), jeśli chodzi o współczynnik strawności. Oznacza to, że przy nadmiarze włókna hodowca nie osiągnie prawidłowej konwersji paszy, czyli prawidłowego zużycia na kilogram przyrostu. Tucz będzie się wydłużał, a w konsekwencji przy troszkę mniejszym dziennym zużyciu, ale wydłużonym odchowem będzie dużo większe

plyty obornikowej i zwiększeniem objętości zbiorników na gnojowicę. Z punktu widzenia urzędów był to bardzo duży problem, pomimo że mamy dużo hektarów pola i nie ma problemu z zagospodarowaniem większej ilości gnojowicy - mówi dr Tadeusz Ziółkowski, prezes zarządu OHZ Garzyn.

- „Ściółkowe systemy utrzymania świń zaleca się stosować w gospodarstwach położonych na glebach lekkich, ze wskazaniem do nawożenia obornikiem. Dostępne w tych systemach technologie pozwalają na uzyskiwanie obornika różnicowanego pod względem jakości i ilości” - pisze w swoim artykule „Eskperta: technika i technologia produkcji trzody chlewnej” prof. dr hab. Stanisław Winnicki z Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji w Poznaniu. Nawożenie obornikiem sprawdza się dobrze przy roślinach okopowych. - Większość naszych hodowców trzody chlewnej, zwłaszcza tych zaliczających się do średnich i dużych, ma rośliny zbożowe, a one nie wymagają obornika, ponieważ nawożenie mineralne, urządzenia i maszyny do uprawy nie potrzebują obornika - stwierdza Jan Kaźmierski, doradca ds. trzody chlewnej z firmy Hog-slat.

pobranie paszy w całym okresie. Biorąc pod uwagę dzisiejszą jej cenę i to, że stanowi ponad 70% kosztów odchowu, to gramy robią różnicę.

System ściółkowy niweluje natomiast urazy i schorzenia nóg. Ma także lepszy wpływ na rozwój warchlaków, ponieważ stwarza warunki podobne do naturalnych (rycie w ściółce). Natomiast chów na głębokiej ściółce zwiększa ryzyko wystąpienia salmonelli. - Zamierzaliśmy utrzymywać zwierzęta w końcowej fazie produkcji na słomie. Ponieważ kupujący nie lubią, gdy kupowany materiał ma nakostniaki (stwardnienia rogowe na kończynach, które nieładnie wyglądają - przyp. red.), a mogą one powstawać, kiedy zwierzęta są trzymane na ruszcie. W związku z tym w obiekcie była przewidziana wiata na słomę, płyta obornikowa i mniejsze zbiorniki na gnojowicę. W pewnym momencie przejrzelśmy na oczy - słoma jest materiałem, którego higieny nie jesteśmy w stanie kontrolować. Trzeba by ją dezynfekować, aby nie unosić zagrożenia biologicznego. Postanowiliśmy zrezygnować z tego systemu na rzecz utrzymania na rusztach, ale wiązało się to z likwidacją wiaty,

utrzymywanie na słomie sprawdza się zwłaszcza w tuczu oraz w przypadku grupowego utrzymywania loch, a popularność zdobyło dzięki stosunkowo niskim kosztom potrzebnym do rozpoczęcia produkcji. Można je zastosować zarówno w nowych obiektach, jak i starych, nie pełniących roli budynku inwentarskiego. Wadą ściółki jest potrzeba pozyskania (chodzi o zbiór i prasowanie) oraz rozwożenia słomy, co generuje koszty. - Okresowe wywożenie obornika i przywożenie słomy, szczególnie to drugie, jest niekorzystne w okresie zimowym - mówi Jan Kaźmierski.

Często o wyborze systemu bezściółkowego decyduje brak potrzebnej ilości materiału (słomy) na ściółkę. Ważne, aby gleby, którymi dysponuje gospodarz, mogły być nawożone gnojowicą. - „Obecnie jednak najważniejszym czynnikiem, który przemawia na korzyść tego utrzymywania jest zredukowanie nakładów pracy ludzkiej. Za jego sprawą, w oczach wielu inwestorów, nikną wady tego systemu” - pisze Stanisław Winnicki. - Podróżując pod Europie, zauważyłem, że od 15-20 lat, wszystkie chlewnie bazują na ruszcie betonowym. Wy-

REKLAMA

ŁADOWACZE CZOŁOWE TUR5
EURO-RAMKA

od **10299 zł** brutto

URSUS, ZETOR, MF, MTZ, PRONAR, BELARUS, CASE, JOHN DEERE, NEW HOLLAND, KUBOTA, RENAULT, VALTRA, HURLIMANE i inne...

Tel. 604-407-206
604-425-149
882-020-364
664-125-869

TARNOWA 75
k. Rakoniewic
www.olimet.eu

Profesjonalny serwis montażowy do każdego ciągnika - cały kraj!

AGROTECHNIKA
PAWEŁ OWCZAREK

Profesjonalna pielęgnacja użytków zielonych

- podsiew łąk
- nasiona traw

tel. 608-159-646
USŁUGI DO 100 KM OD KALISZA

BIERNACKI
since 1993

Zakład Przemysłu Mięsnego sp. z o.o.
UBOJNIA W GOLINIE

SKUP BYDŁA
KONKURENCYJNE CENY •
DOGODNE WARUNKI PŁATNOŚCI •
ODBIÓR WŁASNYM TRANSPORTEM •

telefon: (62) 747-09-30
kom.: 697-806-609

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

ZAKŁAD PRZEMYSŁU MIĘSNEGO BIERNACKI - LIDER NA POLSKIM RYNKU WOŁOWINY

HOG SLAT
Wyposażenie ferm trzody chlewnej i drobiu

Już otwarte!
Zapraszamy do sklepu w Lesznie

Oferujemy części zamienne do następujących systemów urządzeń:

- Paszociągi spiralne i łańcuchowe
- Automaty paszowe
- Paszociągi dla drobiu
- Systemy pojenia dla trzody i drobiu
- Wentylatory szczytowe i kominowe
- Nagrzewnice gazowe i olejowe
- Dozowniki Dosatron oraz części zamienne
- Serwis urządzeń oraz dozowników

Posiadamy części zamienne do urządzeń wielu producentów, np.: SKOV, Ermaf, Lubing.
Zadzwoń i zapytaj o szczegóły!

Sklep firmowy w Lesznie:
Hog Slat
Gronówko 31, 64-111 Lipno
tel: 65 527 16 71

HOG SLAT **GEORGIA POULTRY EQUIPMENT CO.**

jątkami są chlewnie zarodowe, które produkują loszki i knurki reprodukcyjne, ponieważ tam stosuje się ruszty plastikowe - tłumaczy Jan Kaźmierski.

Beton nie jest naturalnym środowiskiem dla świń. - Jednakże tucznik, który rośnie w 16 tygodni też nie jest naturalny - śmieje się doradca z firmy Hog-slat. Podstawową wadą beżściółkowego chowu tuczniaków jest zwiększona możliwość występowania urazów kończyn, utrudnienia w zachowaniu odpowiednich parametrów mikroklimatycznych oraz wysokie koszty budowy zbiornika na gnojowicę. - Trzeba podjąć pewien kompromis między dobrostanem a wartością ekonomiczną produkcji. Jeśli podłogi betonowe produkowałyby kalekie zwierzęta, nie byłoby z nich dobrego mięsa. W związku z tym nikt by ich nie kupował. Myślę, że fajnie jest, że świnki dobrze się czują na słomie, ale według prawa polskiego potrzeba wtedy 1,2 - 1,5 m² na sztukę powierzchni, a nie 0,8 jak w przypadku rusztu - tłumaczy.

Przyjmując, według norm europejskich, przy utrzymywaniu na ruszcie potrzeba minimum 0,8 m² na jedno zwierzę, czyli na 1.000 tuczniaków potrzeba 800 m². - Średnia cena rusztu betonowego jest różna, u nas kosztuje 103 zł/m². Ale są firmy małe, regionalne, które oferują ruszty po 75 zł za m². My co prawda robimy to w technologii, która w Polsce nie była dotąd stosowana, czyli technologii suchego betonu. Taki ruszt jest wytrzymały, bez mikropęknięć, stąd takie różnice cenowe - wyjaśnia Jan Kaźmierski. Różnice widać także w przyrostach dobowych. Naukowcy stwierdzili, że tuczniaki z chowu na głębokiej ściółce latem rosły znacznie wolniej niż na rusztach. Jednak zimą

Chlewnia w OHZ w Garzynie

Chów na rusztach w chlewni OHZ w Garzynie

różnice w przyrostach nie były widoczne.

Wyższy koszt inwestycji w posadzki rusztowe w porównaniu z systemem ściółkowym sprawia, że beżściółkowe są

stosowane częściej na fermach wielkotowarowych niż w drobnych gospodarstwach. Chlewnia na ruszcie jest droższa na etapie budowy (nawet dwukrotnie), ale generuje mniej kosztów eksploatacyjnych. Kwota zapłaty za robociznę przy utrzymywaniu na słomie jest nieporównywalnie wyższa. - Wystarczy przeanalizować chociażby codzienną pracę. Przy utrzymywaniu zwierząt bez ściółki odpada problem wywozu obornika. To prawda, że koszt zakupu całego rusztu betonowego jest dużo wyższy niż wylewka pod słomę. Ale trzeba wziąć pod uwagę fakt, że materiał ten trzeba z pola przywieźć i że musi być dobrej jakości. Czyli składowanie przy otwartych wiatach nie ma sensu, ponieważ traci się wierzchnią warstwę. Czasami całość nie nadaje się do użytku, wtedy nie wiadomo, co

z nim zrobić - zorać, zutylizować czy wywieźć? Trzeba mieć także płytę obornikową, która musi spełniać odpowiednie normy. Na całość składają się koszty budowy wiaty, składowania, przywozu z pola i przewozu do chlewni. Co któryś dzień trzeba wnieść słomę, a potem wywieźć obornik - tłumaczy Jan Kaźmierski.

Abstrahując od technologii i ceny rusztu, jest to koszt ogromny, ale jednorazowy, który się amortyzuje z każdym rokiem. Do obsługi tuczarni, która ma 1.000 sztuk obsady, potrzeba jednego pracownika. Ma on za zadanie, jeśli wszystko jest zmechanizowane, tylko przegład stada (szczepienia, przeniesienie do izolacji itp.). W tuczarni tej wielkości, przy chowie na ściółce, potrzebnych jest minimum 3 pracowników na pełny etat. ■

VIII Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego Kamień Śląski 2015

TEKST I ZDJĘCIA ■ Ksenia Pięta

Ponad 100 sztuk bydła mlecznego z południowej Polski rywalizowało o tytuł najpiękniejszej. Wystawa odbyła się przy okazji targów Opolagra. Tradycyjnie towarzyszyła jej wysoka temperatura, nie tylko rywalizacji, ale i powietrza. Liderem wystawy, podobnie jak w zeszłym roku został OHZ Głogówek, który potwierdził swoją pozycję na arenie hodowli bydła zdobywając dwa superczempiony, sześć czempionów i dwa wiceczempiony. Emocje wzbudził Teodor Fuchs z Sadowa, którego jałowka otrzymała wiceczempiona. Warto zaznaczyć, że po raz pierwszy wystawiał zwierzę swojej hodowli.

Tytuł Superczempiona na Śląskiej Wystawie Bydła Hodowlanego w Kamieniu Śląskim w dniu 13 czerwca 2015 roku zdobyły:

Jałowica PL005247649838 Gonda (nr kat. 89)
ojciec: Baxton
matka: Gonda, krowa w I laktacji
właściciel: OHZ Głogówek sp. z o.o.

krowa PL005272328654 Sonntag (nr kat. 139) II laktacja
ojciec: Ditmar
ojciec matki: Classic
wydajność w I laktacji: 10.713 kg mleka 379 g tłuszczu, zawartość tłuszczu: 3,53% 324 g białka, zawartość białka 3,02%
właściciel: OHZ Głogówek sp. z o.o.

Zestawienie zwierząt, którym przyznano czempionaty

Lp	Wystawca	Kategoria wystawowa	Nr rejestracyjny
1	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Jałowice 10-11 m-cy PHF-RW	PL005252427223
2	Dariusz Lipok zam. Mikołów	Jałowice 10-11 m-cy PHF-HO	PL005283704492
3	Ryszard Klimczyk zam. Poręba	Jałowice 12-13 m-cy PHF-HO	PL005253923977
4	Teodor Fuchs zam. Sadowa	Jałowice 14-15 m-cy PHF-HO	PL005290172352
5	Ryszard Klimczyk zam. Poręba	Jałowice 16-17 m-cy PHF-HO	PL005253923717
6	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Jałowice 12-15 m-cy PHF-RW	PL005316888724
7	Ryszard Klimczyk zam. Poręba	Jałowice 18-19 m-cy PHF-HO	PL005253923632
8	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Jałowice 16-19 m-cy PHF-RW	PL005257144507
9	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Jałowice cielne PHF-RW	PL005247649838
10	Ryszard Klimczyk zam. Poręba	Jałowice cielne PHF-HO	PL005253924851
11	ZDIZ Grodziec Śląski	Jałowice RP	PL005317947192
12	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Krowy w I laktacji PHF-RW	PL005303839425
13	Henryk Grabiński Łagiewniki	Krowy w I laktacji PHF-HO	PL005320636243
14	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Krowy w II laktacji PHF-RW	PL005272328654
15	Jan Kałka zam. Osiek	Krowy w II laktacji PHF-HO	PL005235580860
16	KR Kietrz sp. z o.o.	Krowy w III laktacji i starsze PHF-HO	PL005312721735
17	ZDIZ Grodziec Śląski	Krowy rasy RP	PL005217388224

Zestawienie zwierząt, którym przyznano wiceczempionaty

Lp	Wystawca	Kategoria wystawowa	Nr rejestracyjny
1	Teodor Fuchs zam. Sadowa	Jałowice 10-11 m-cy PHF-HO	PL005241436779
2	KR Kietrz sp. z o.o.	Jałowice 14-15 m-cy PHF-HO	PL005287665218
3	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Jałowice 12-15 m-cy PHF-RW	PL005374739358
4	Ryszard Klimczyk zam. Poręba	Jałowice 18-19 m-cy PHF-HO	PL005253923649
5	OHZ Głogówek sp. z o.o.	Jałowice cielne PHF-RW	PL005316887215
6	Ryszard Klimczyk zam. Poręba	Jałowice cielne PHF-HO	PL005259056143
7	ZDIZ Grodziec Śląski	Jałowice RP	PL005317947017
8	Jan Kałka zam. Osiek	Krowy w I laktacji PHF-HO	PL005262403484

— REKLAMA —

Świnia z KONRADA
ze mucha nie siada!!!

KONRAD www.phkonrad.com.pl

tel. 664 942 009 tel. 664 942 019
tel. (86) 215 11 15 wew. 24

Drób ekologiczny - to się udaje

Adam Ostrowski od ponad dekady prowadzi w mazowieckiej wsi Kunki chów drobiu ekologicznego. Jego drób jest z powodzeniem sprzedawany na ekobazarach oraz w sklepach prawie całej Polski.

TEKST ■ Tomasz Kodłubański

Adam Ostrowski, właściciel ekologicznego chowu drobiu

Początki hodowli drób ekologiczny szlak, jaki Adam Ostrowski przebył po wielu instytucjach, by uzyskać wszelkie zgody na rejestrację swojej działalności. - Gdy chciałem zarejestrować hodowlę ekologiczną drobiu, wielu ludzi pukalo się w głowę i pytało, czy dobrze zastanowiłem się nad tym, co robię - wspomina Ostrowski. Jednak z perspektywy czasu okazało się, że nie tylko można taką hodowlę z powodzeniem prowadzić, ale również sprzedawać z zyskiem drób ekologiczny. Ostrowski posiada kurnik mogący pomieścić prawie 10 tys. sztuk drobiu, co wydaje się ilością niewielką w porównaniu ze stadami drobiu hodowanymi przemysłowo, jednak praca przy takiej ilości kur, kurcząt, gęsi czy indyków pochłania bardzo dużo czasu. - Wszystko

robimy ręcznie, np. dokarmianie drobiu - tłumaczy Ostrowski. - Nie ma w naszej hodowli żadnych paszociągów czy innych urządzeń usprawniających obsługę drobiu w gospodarczych fermach kurzych. Ptaki są żywione tylko naturalną paszą opartą na zbożach ekologicznych. Przez długi czas hodowcy trudno było się przebić ze swoim ekologicznym drobiem do klientów. - To typowe dla hodowcy bądź rolnika ekologicznego planującego sprzedaż swoich plonów czy produktów, że trzeba zdobyć rzeszę wiernych klientów, którzy przekonają się do ciebie, a potem do tego, co sprzedajesz. Mi zajęło to sporo lat, by doprowadzić do sytuacji, w której już podczas pierwszych godzin handlu na ekobazarze sprzedają to, co przywoziłem.

Zdaniem Ostrowskiego oprócz utrzymywania porządku w dokumentach dotyczących certyfikacji ekologicznej oraz ich aktualizacji w prze-

pisowym czasie, kluczowe jest takie ułożenie logistyczne dostaw produktów hodowli do odbiorców, by koszty przewozu zamówionego drobiu nie były zbyt duże.

- Pomimo iż nasz kurczak kosztuje nawet 25 zł, to mamy sporo klientów, którzy czekają na nasz przyjazd na bazar do Warszawy, Katowic czy Gdańska - mówi Ostrowski. - W walory smakowe i zdrowotne są tu decydujące. Sporo amatorów drobiu ekologicznego kupuje tylko elementy - uda czy piersi, ponieważ wychodzi taniej. Drób ekologiczny jest droższy ze względu na fakt, iż nie jest

do zakupu - przyznaje hodowca. Obok biobazarów sprzedajemy nasz drób także do sklepów w największych miastach naszego kraju. To zwiększa całkowity wolumen drobiu, jaki sprzedajemy, do ponad 3 ton miesięcznie.

Ostrowski uważa, że dzisiaj największym problemem jest zmiana nastawienia do produktów ekologicznych w mniejszych miastach i na terenach wiejskich. Lepiej zarabiająca klasa średnia w dużych miastach już dość często sięga po produkty z etykietką eko.

- Ludzie mieszkający poza dużymi ośrodkami miejskimi są bar-

to masowa produkcja tak jak w kombinatach kurzych oraz dlatego, że hodowla kur, gęsi czy kurczaków ekologicznych nie jest zautomatyzowana i więcej kosztuje robocizna.

- Cena tego drobiu jest wyższa niż tradycyjnego, co wcale nie ogranicza liczby klientów chętnych

dziej sceptyczni w podejściu do nowych nazw czy marek produktów. Jeśli zastanowić się przez chwilę, to 90% lub nawet więcej produktów wiejskich jest wytworzonych na bazie chemii. Hodowla czy produkcja ekologiczna opiera się na surowcach właśnie pozbawionych dodatków chemicznych. ■

— R E K L A M A —

www.bis.poznan.pl, magdabis@poczta.onet.pl

Przedsiębiorstwo BIS Poznań,
Grunwaldzka 48, 63-840 Krobia

SKUP JAŁOWIC CIELNYCH

TEL./ FAX 65 573 86 31

Oferujemy jałowice hodowlane cielne rasy HF i Simental z importu

— R E K L A M A —

D&K technology

HALE STALOWE

- ◆ hale produkcyjne
- ◆ hale magazynowe
- ◆ budynki inwentarskie
- ◆ konstrukcje stalowe
- ◆ okna nawiewne przesuwne
- ◆ świetliki dachowe

D&K TECHNOLOGY Sp. z o.o.
Wróżewy 37, 63-700 Krotoszyn
NIP: 621 180 9865
tel. 513 333 203, 62 721 3390
e-mail: sekretariat@dktechnology.pl
www.dktechnology.pl

INTERpork
DANISH QUALITY

DUŃSKA JAKOŚĆ, DUŃSKI WARCHLAK, DUŃSKA JAŁÓWKA

Współpraca oparta na zaufaniu, pomiędzy Duńskim a Polskim hodowcą. Rezultatem tego porozumienia jest zadowolenie z osiągniętych wyników, które przekłada się na opłacalną produkcję zarówno na duńskim, jak i polskim rynku. Współpracujemy na zasadach długoterminowych kontraktów po to aby polski producent mógł zawsze korzystać z tego samego materiału hodowlanego. Dołączając do grona naszych zadowolonych klientów każdy hodowca jest pewny, że nasze zwierzęta sprostać jego oczekiwaniom a nawet je przerosną. WARCHLAKI: Dysponujemy każdym statusem zdrowotnym oraz każdą ilością jaką życzy sobie Polski Hodowca. JAŁÓWKI: Sprawdzone fermi, wybitne mleczności, HF, Czerwona Duńska, krzyżówki międzyrasowe. Zapraszamy do współpracy.

KONTAKT

Michał Musiał
+48 664 442 776
mm@interpork.pl

Krzysztof Zieliński
+48 734 464 602
kz@interpork.pl

Interpork Trading ApS
Birkevej 56, 9600 Aars

Interpork Poland Sp. z o.o.
Rynek 7, 50-106 Wrocław

Przyjęcie próbek do laboratorium i wprowadzenie do systemu

Przygotowanie do badania

Kąpiel wodna w celu ogrzania mleka do temp. ok. 40°C

Próbka badana jest jednocześnie przez dwa aparaty

Ważna jest stała kontrola. Nieprawidłowości od razu widać na monitorze komputera

Uzupełnianie czystych próbek konserwantem

Mleko

- źródło wiedzy o krowie

Aby producent mógł sprzedać mleko i otrzymać wysoką zapłatę, musi mieć ono odpowiednie parametry. Niestety proces wytwarzania mleka jest skomplikowany, a na jego jakość wpływa wiele elementów, dlatego podczas badania można rozpoznać nieprawidłowości w żywieniu lub choroby nękające zwierzęta.

TEKST I ZDJĘCIA ■ Ksenia Pięta

Mleko jest substancją bardzo złożoną. W jego formułę wchodzi około 250 składników. Najważniejsze to: tłuszcz, białko, laktoza i sole mineralne. Skład chemiczny jest wypadkową działania wielu czynników, takich jak rasa bydła, możliwości produkcyjne danej sztuki, fizjologia organizmu, jakość żywienia i zdrowotność. Generowanie tego surowca wymaga dużego wysiłku metabolicznego ze strony zwierzęcia. Na 1 litr mleka potrzeba przepływu przez wymię około 400 litrów krwi, widać więc z tego, że narząd ten jest maksymalnie obciążony. Skutkiem czego jest potrzeba szybkiej odnowy komórek wydzielniczych, a w konsekwencji przedostawanie się zużytych do mleka. Jeśli będzie ich za dużo zostanie zakłócony stan równowagi fizjologicznej. Może to nastąpić np. w wyniku wystąpienia mastitis. Często pojawiające się stany zapalne wymienia obniżają przydatność technologiczną produktu i stwarzają zagrożenie dla ludzi, zwiększając przy tym koszty produkcji i przetwarzania takiego surowca.

Komórki somatyczne są tylko jednym z elementów, które warto mieć pod kontrolą. Badanie mleka potrafi przedstawić pełny obraz tego, co dzieje się z krową i tego, czy jest dobrze żywiona. - *Mamy takich klientów,*

którzy na przykład leczą krowy na komórki somatyczne i w pewnym momencie chcą sprawdzić, czy terapia działa. Przyjeżdżają, aby sprawdzić, czy ilość komórek jest już odpowiednia i czy mogą oddawać mleko do mleczarni - mówi Roman Kręciołek, kierownik laboratorium Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka w Kobiernie (powiat krotoszyński). - Często sprawdzają też mocznik, ponieważ dużo mówi na temat żywienia. Muszę przyznać, że są obory, które nie mogą się bez nas obyć - dodaje.

Mleko, jako surowiec dla przemysłu mleczarskiego, musi spełniać określone wymagania jakościowe. Przede wszystkim musi być świeże, mieć swoiste cechy organoleptyczne i normalny skład chemiczny. Szczegółowe wymagania jakościowe oraz podział na klasy jakościowe są ujęte w polskiej normie. „Oprócz podstawowych prób, takich jak: oznaczanie cech organoleptycznych, świeżości surowca, kwasowości, czystości (stopnia zanieczyszczenia mechanicznych), temperatury, gęstości, zawartości białka i tłuszczu, prób określających jakość chemiczną, mogą być stosowane inne testy ujmujące cechy mleka szczególnie pożądane w niektórych kierunkach przerobu. Na przykład dla surowca przeznaczonego do produkcji na mleko trwałe (LIHT) i koncentraty (mleko zagęszczone i w proszku) stawiane są dodatkowe wymagania, takie jak jego wysoka stabilność termiczna, a więc zdolność do za-

chowania koloidalnych właściwości mleka podczas działania wysokiej temperatury” - tłumaczy Marek Jurczak w swojej publikacji „Mleko - produkcja, badanie, przerób”.

Badane mleko, które trafia do laboratorium PFHBiPM w Kobiernie przechodzi całą procedurę, zanim zostaną określone jego parametry. - *Wszystkie próbki są rejestrowane do systemu Symlek na podstawie zlecenia i karty próbnego udoju. Mleko w próbce jest zakonserwowane, więc jego parametry są stabilne do dwóch tygodni - opowiada Roman Kręciołek. Laboratorium pracuje na dwie zmiany, hodowca otrzymuje wyniki w ciągu 12 godzin od dostarczenia próbki. - Materiał, którego nie zdążymy przeanalizować jednego dnia, czeka w chłodni w temperaturze 4°C, czyli optymalnej dla przechowywania. Przed badaniem, mleko trzeba ogrzać do temperatury ciała krowy, czyli około 40°C - tłumaczy specjalista.*

Aparat pomiarowy składa się z dwóch części - Milkoscan i Posomatic. Ten pierwszy bada wszystkie parametry mleka: tłuszcz, białko, laktozę, suchą masę, mocznik, aceton, ph, FPD, BHB i inne. Drugi natomiast sprawdza tylko zawartość komórek somatycznych. Milkoscan zeruje się automatycznie co 400 próbek, posomatic natomiast zerowany jest ręcznie co godzinę. Te funkcje są bardzo ważne, ponieważ gwarantują rzeczywisty obraz składu su-

rowca. - *Aparaty od rana przechodzą testy sprawdzające - mówiące o tym, czy spójność pomiarowa jest dobra. Natomiast co 100 próbek jest podawana próbka pilotowa, której parametry są nam znane. Jest ona bardzo ważna. Bierzymy ją z jednego z najlepszych gospodarstw*

z naszej okolicy. Chcemy przede wszystkim, aby wzorcowe mleko miało liczbę komórek somatycznych między 150 a 200 tysięcy - wyjaśnia kierownik laboratorium. Urządzenie działa na bieżąco. Jeśli jakkolwiek z badanych obszarów mleka znajduje się

— R E K L A M A —

Rolniku!

dla Ciebie

wybudujemy najtaniej!

REALIZUJEMY INWESTYCJE:
wszelkie budynki inwentarskie oraz domy pod klucz

ZALATWIAMY
wszelkie formalności z uzyskaniem dotacji unijnych!

DYSPONUJEMY WŁASNYMI PROJEKTAMI

JODEMA TEL: 506 020 519
dawid.jodema@o2.pl

poza zakresem, jest od razu wyświetlony na monitorze. Jeśli jakiś wynik rażąco odbiega od normy, badanie jest przeprowadzane ponownie. Wszystkie parametry są badane jednocześnie, więc od razu widać, czy dana sztuka jest chora albo nieprawidłowo żywiona. - *Bywa tak, że wyniki całej obory są nieprawidłowe, co świadczy na przykład o złym pobraniu materiału* - tłumaczy specjalista. Wyniki są uzależnione także od tego, czy próbka została pobrana z porannego, czy wieczornego doju. - *Często jednak hodowcy przekazują nam próbkę łączoną. Nie wolno natomiast zdawać próbki prosto ze strzyków. Wtedy wyniki badania są niewiarygodne* - podkreśla Roman Kręciołek. Partie próbek są ułożone według obór, z których pochodzą. Na pierwszej buteleczce znajduje się kod kreskowy, który to określa.

Wszystkie pomieszczenia w laboratorium muszą być czyste i sterylne. Zużyte pojemniki, w których znajdowało się mleko, są myte i suszone w wysokiej temperaturze. Następnie umieszcza się w nich

środek konserwujący. Po jego wyschnięciu trafiają z powrotem do hodowców i zootechników. Zużyte mleko natomiast jest utylizowane.

Badanie mleka daje hodow-

cy duże możliwości rozwoju hodowli i przyspieszenia postępu hodowlanego. Poprzez systematyczną kontrolę może dopasować optymalną dawkę żywienia i leczyć krowy, gdy

zachodzi taka potrzeba. Widzi także, czy jego mleko ma dobre zawartości suchej masy, białka i tłuszczu, więc może negocjować w odpowiedni sposób umowę z mleczarnią. ■

PRZYCZYNY WAD ORGANOLEPTYCZNYCH MLEKA SUROWEGO:

- ▶ zanieczyszczenia mechaniczne, chemiczne oraz chłonięcie zapachów z otoczenia;
- ▶ skarmianie niewłaściwymi paszami
  - zapach „jełki” - zepsute kiszonki (kwas masłowy)
  - zapach „apteczny” - zapleśniałe siano, ostra woń niektórych chwastów (dziki czosnek)
- ▶ jednostronne żywienie
  - posmak „buraczany” ze skarmianych liści buraków
  - posmak „kapuścianny” ze skarmianej kapusty, brukwi, rzepy
- ▶ rozwój mikroflory w mleku silnie zakażonym
  - posmak „mydlasty”, zapach „gnilny”, „kwaśno-oborowy”
- ▶ choroby - mastitis, ketoza i pobieranie przez zwierzę leków
- ▶ wystawianie mleka na działanie światła
- ▶ działanie rodzimych lipaz mleka

SKAŻENIA CHEMICZNE MLEKA SUROWEGO:

- ▶ substancje pochodzenia paszowego
- ▶ antybiotyki i inne substancje hamujące
- ▶ środki myjące i dezynfekujące
- ▶ pestycydy (fungicydy, herbicydy, insektycydy)
- ▶ toksyny mikroorganizmów
- ▶ metale ciężkie i toksyczne
- ▶ azotany i azotyny

Fot. magda@na - Fotolia.com

Ostony na maszynach to podstawa

— REKLAMA —

POSTAW NA OCENĘ

Zyskaj

- pakiet niezbędnych informacji do profesjonalnego i świadomego zarządzania stadem
- możliwość poprawy wydajności i jakości mleka
- pakiet informacji na temat stanu zdrowia krów
- profesjonalne doradztwo z zakresu hodowli
- dokumentacja hodowlana
- poprawa opłacalności produkcji oraz większy zysk ekonomiczny
- możliwość korzystania z rzetelnego i profesjonalnego doradztwa żywieniowego

TWÓJ ZYSK

RÓŻNICA

1 900 kg

Przeciętna wydajność krowy ocenianej w 2014 r.

7 582 kg

Przeciętna wydajność krowy nieocenianej w 2014 r.

5 682 kg

Ocena

Paszczany

Polska Federacja Hodowców Dytła i Producentów Mleka
ul. Żurawia 22, 00-515 Warszawa
tel. 22 502 33 43 / fax 22 502 33 44
pfbh@pfbh.pl | www.pfbh.pl

— REKLAMA —

INWESTYCJE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

SILOS Y ŻELBETOWE

BUDYNKI INWENTARSKIE

KONSTRUKCJE STALOWE

WWW.AGROBUDOWA.PL

AGRO-BUDOWA Jakub Sieczka   tel. kom. : 609444313
Kawnice Kolonia 14a, 62-590 Golina   e-mail: jakubsieczka@wp.pl

TEKST ■ Dorota Jańczak

Tegorocznymi laureatami Ogólnopolskiego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo zostali Bożena i Adam Jańczakowie z Wziachowa (gmina Pogorzela, powiat gostyński).

Rolnicy przykładają wagę do tego, by wszystkie narzędzia były na swoim miejscu, a maszyny miały niezbędne ostony. - Przy maszynach musisz uważać, bo jeśli nie będziesz, to dziś jesteś, a jutro cię nie ma - komentuje Adam Jańczak.

Gospodarstwo państwa Jańczaków jest znane wielu rolnikom. Od 2012 r. należy do sieci gospodarstw demonstracyjnych, którą stworzył Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. - *Gospodarstwo demonstracyjne to miejsce szkoleń, pokazów oraz wizytacji dla rolników i doradców chcących podpatrzeć nowe technologie w rolnictwie. Sieć ma na celu upowszechnianie najnowszych osiągnięć nauki i pokazanie* wysokiego poziomu produkcji rolniczej gospodarstw, które uzyskują wyższe wyniki produkcyjne od średniej w danym regionie - wyjaśnia Agnieszka Kręgielska z WODR, oddział w Gostyniu. Bożena i Adam Jańczakowie prowadzą gospodarstwo od 1996 r. W roku przekazania zaczęli pracę na 9,13 ha gruntów własnych, przy 16 krowach dojnych oraz trzech maciorach. Jeszcze tego samego roku zakupili 9 ha gruntów ornych. Potem kolejno zwiększali areał. Obecnie posiadają 37 ha gruntów, do-

ROBELIT®

TWORZYWA SZTUCZNE DLA BUDOWNICTWA

- Doskonale parametry optyczne i wytrzymałościowe
- Wysoka izolacja termiczna
- Płyty na zadania i ściany hal magazynowych i budynków gospodarczych

Płyty poliwęglanowe komorowe

Doświetla do blach trapezowych - płyty profilowane z poliestru

Płyty łukowe samonośne z poliestru wzmocnionego włóknem szklanym

Rulony faliste i płaskie z poliestru wzmocnionego włóknem szklanym

Szklarnie ze stali z poliwęglanem komorowym

ROBELIT Sp. z o.o.

ul. Legionów 79, 42-200 Częstochowa
tel.: +48/34/ 377 42 98, fax: +48/34/ 377 42 99

www.robELIT.pl
info@robELIT.pl

datkowo wydierają 5 ha. Wypiecjalizowali się w produkcji mleka. Hodują 50 krów dojnych, a średnia wydajność to ok. 9.469 l od krowy. Obora znajduje się pod kontrolą jakości mleka prowadzoną przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka metodą pełną A4. Do czerwca 2013 r. współpracowali ze Spółdzielnią Mleczarską w Gostyniu. Natomiast w tej chwili sprzedają mleko do Strzeleckiej Spółdzielni Producentów Mleka.

Wraz z zakupem gruntów Jańczakom udało się zmodernizować budynek inwentarski. W latach 1999 - 2002 wybudowali przestronną, dobrze wentylowaną i wyposażoną w nowoczesny sprzęt oborę, szopy na maszyny rolnicze oraz jałownik. Zarówno dojarnia, jak i pomieszczenia techniczno-socjalne, znajdują się w budynku obory. Plac manewrowy o powierzchni 380 m² utwardzili w sierpniu 2009 r. Natomiast elewację zewnętrzną na budynkach gospodarskich położyli w roku 2014. To poprawiło estetykę obejścia. Gospodarstwo wyposażone jest w komplet maszyn do uprawy i zbioru, co zapewnia ciąg technologiczny. - Jeśli chodzi o zbiór kukurydzy i buraka cukrowego, korzystamy z usług innych osób - dopowiada Adam Jańczak.

Sama obora wyposażona jest w stół paszowy. Rolnicy korzystają z wozu paszowego, który nie tylko usprawnia pracę, ale i pozwala wykorzystać w większym stopniu genetyczne predyspozycje krów do produkcji mleka. Monodietą w postaci pełnodawkowej mieszanki TMR sprzyja wysokiemu pobraniu suchej masy pasz oraz umożliwia stabilne żywienie w dłuższym okresie. Dzięki temu zmniejsza się ryzyko wystąpienia zaburzeń metabolicznych. - Wydatek na wóz zrekompensowała większa wydajność - wyjaśnia rolnik.

Od 2011 r. zwierzęta pochodzące z gospodarstwa państwa Jańczaków są uczestnikami Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Sielinku, a od kilku lat - Wystawy Zwierząt Hodowlanych odbywającej się w Pudliszkach. Warto wspo-

mnąć, że na jednej z wystaw w Sielniku jałowica Jańczaków w III kategorii wiekowej zdobyła tytuł wiceczempiona. - Bydło na ring prowadzi starsza córka Aleksandra. Uczę się obecnie w szkole rolniczej w Grabonogu. Cieszy nas, że interesuje się rolnictwem, podobnie jak nasza młodsza córka - opowiada Bożena Jańczak.

W konkursie związanym z bezpieczeństwem w gospodarstwie rolnicy z Wziąchowa brali udział po raz pierwszy. Choć był to ich debiut, zostali najlepszymi w powiecie gostyńskim. Zakwalifikowali się do etapu ogólnopolskiego. Na wręczeniu grawertonów na imprezie w Sielniku nie mogli jednak być osobiście. Pamiątkę otrzymali w późniejszym czasie. - Nie czujemy, że jesteśmy jednymi z najlepszych. Co roku jest typowany ktoś inny. I poprzednie gospodarstwa często były bogatsze, większe - mówi skromnie pan Adam. Dodaje, że w ramach konkursu komisja wizytowała ich gospodarstwo. - Sprawdziła przede wszystkim, w jakim stanie są maszyny, czy są osłony, czy jest tutaj u nas bezpiecznie. Zwracała uwagę na to, czy są podpórki, zabezpieczenia przy maszynach. Sprawdziła także ogólny wygląd estetyczny, czy wszystko jest na swoim miejscu - wyjaśnia Adam Jańczak.

Choć porządku w obejściu państwu Jańczakom mógłby pozazdrościć niejeden gospodarz, mieszkańcy Wziąchowa chcą zadbać o to, by było jeszcze czystszej. - Chcemy dobudować dodatkowe skrzydło obory z tyłu i przenieść zwierzęta, które są bliżej domu, a w tym miejscu zrobić garaże. Wtedy nie będzie już takiego problemu ze słomą, którą nieraz wiatr targa w okolice domu - wyjaśnia Adam Jańczak.

Ze współpracy z rolnikami zadowolona jest doradca rolny - Agnieszka Kregiel-ska z gostyńskiego oddziału WODR. - Państwo Adam i Bożena Jańczakowie należą do gospodarzy z tradycjami: pracują sumiennie i poświęcają swój czas na sprawne funkcjonowanie gospodarstwa. Są świadomi, że takie podejście przynosi wspólne wyniki - stwierdza.

Agro

MAGAZYN BYDGOSZCZ • ul. Fordońska 405A • tel. 52 343 92 23, 52 345 21 71

CENY FABRYCZNE • 3 LATA GWARANCJI • SERWIS I DOSTAWA CZĘŚCI 24h

Wysokiej jakości francuskie talerze do bron

Materiał stal borowa 48-51 HRC hartowane strefowo

ØD	F	G	S	Mierzak na osi kwadratowy	liczba zębów
510	70	33	5	32 x 32	10
510	70	33	4	32 x 32	10
560	86	33	5	32 x 32	10
610	94	33	6	32 x 32	10
660	103	33	6	32 x 32	10
510	70	37	4	36 x 36	10
510	71	37	5	36 x 36	10
560	85	37	4	36 x 36	10
510	94	37	6	36 x 36	10
560	103	37	6	36 x 36	10
710	120	37	6	36 x 36	10
610	94	39	6	38 x 38	10
660	103	39	6	38 x 38	10
510	71	41	5	40 x 40	10
560	85	41	4	40 x 40	10
560	78	41	6	40 x 40	10
560	86	41	5	40 x 40	10
560	86	41	6	40 x 40	10
610	94	41	6	40 x 40	10
610	72	41	6	40 x 40	10
610	96	41	8	40 x 40	10
660	103	41	6	40 x 40	10
660	104	41	7	40 x 40	10
660	105	41	8	40 x 40	10
710	120	41	6	40 x 40	10
710	121	41	7	40 x 40	10
710	122	41	8	40 x 40	10
760	141	41	8	40 x 40	10
810	138	41	8	40 x 40	10
810	140	41	10	40 x 40	10
710	120	46	6	45 x 45	10
660	103	51	6	50 x 50	10
660	103	51	8	50 x 50	10
660	103	51	7	50 x 50	10
710	120	51	8	50 x 50	10

Super ceny na łożyska do zachodnich bron talerzowych

www.agro.bydgoszcz.pl

Agroma OLSZTYN Grupa Sznajder

artykuły dla ogrodu

Kverneland

KONGSKILDE

VÄDERSTAD

SIPMA

TIGA

UNIA

Fleetguard

FUCHS

Brodnica, ul. Podgórna 45; tel. 519 541 459; 519 327 817
 Chełmno, ul. Przemysłowa 23; tel. 519 541 403
 Gołańcz, ul. Lipowa 3; tel. 67 261 20 73, 515 205 349
 Inowrocław ul. Szosa Bydgoska 16 tel. 506 181 855, 506 181 896
 Kowal, ul. Kazimierza Wlk. 16a; tel. 519 327 805
 Lubraniec, ul. Al. Lipowa 1; tel. 54 286 20 68, 519 541 464
 Mrocza, ul. Łabędzkiego 8; tel. 52 385 82 32, 519 541 402
 Radziejów ul. Rolnicza 9a; tel. 54 285 25 37, 519 205 321
 Wąbrzeźno, Al. 1 Maja 63; tel. 56 687 16 04, 519 541 421
 Września ul. Objazdowa 3a; tel. 506 182 094, 506 182 092

Sięgnij po energię słoneczną

Coraz częściej w Polsce mówi się o odnawialnych źródłach energii. Należą do nich ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła i kolektory słoneczne.

TEKST ■ Dorota Jańczak

Fotowoltaika jest technologią umożliwiającą produkcję energii elektrycznej ze światła słonecznego. Proces przemiany światła słonecznego na energię elektryczną następuje w ogniwach fotowoltaicznych.

O tym, iż zainteresowanie fotowoltaiką w Polsce wzrasta przekonuje także Joanna Bolesta, specjalista ds. analiz rynkowych i mikroinstalacji OZE Instytutu Energetyki Odnawialnej. - Według danych instytutu, pod koniec pierwszego

kwartalu 2014 roku moc zainstalowana w systemach fotowoltaicznych w Polsce wyniosła 6,6 MWp. W kolejnych miesiącach nastąpił jednak duży wzrost na rynku, a jedynie w pierwszych miesiącach roku 2015 zainstalowano 9 MWp, co w chwili obecnej łącznie daje niemal 40 MWp zainstalowanej mocy - stwierdza. Co powinno cieszyć klientów, zjawisku towarzyszy stabilny spadek cen. - Równocześnie dokonuje się nieustanny postęp technologiczny, wzrasta sprawność paneli i ich parametrów, co wpływa na wydajność instalacji. Wszystkie

Kolektory słoneczne montowane są głównie na dachach domów, choć można je też instalować na ścianach i konstrukcjach wolnostojących

Zamień nieużytek w źródło dochodu!

Możesz zarobić
6000-7000 zł
rocznie za
hektar gruntu!

Wystarczy, że
wyzierzasz nam
działkę pod budowę
elektrowni fotowoltaicznej!

Gwarantujemy:

- Staly przychód przez okres dzierżawy- 30 lat (nawet do 780 000 zł!)
- Czynsz płatny z góry za 2 lata
- Dodatki przy wykorzystaniu terenów o gorszej przydatności rolnej
- Brak szkodliwych odpadów i zanieczyszczeń
- Bezpłatną obsługę prawną - administracyjną

Jeżeli jesteś posiadaczem działki:

- Powierzchnia przynajmniej 2 ha
- Klasa gruntu IV, V lub VI
- Płaskie ukształtowanie terenu
- W terenie bez miejscowego planu zagospodarowania

Skontaktuj się z nami!

606 416 255

dzierzawa@pv-polska.com

EkoEnergia
ul. Towarowa 17, 63-400 Ostrów Wielkopolski
Tel. 791-777-999
694-995-757
www.ekoenergia.sklep.pl
biuro@ekoenergia.sklep.pl

40% DOTACJI

POSTAW NA OSZCZĘDNOŚĆ I OBNIŻ SWOJE RACHUNKI ZA ENERGIĘ!

NA ZESTAWY FOTOWOLTAICZNE

Dojazd i wycena u klienta bezpłatnie!

• DORADZTWO • PROJEKT • SPRZEDAŻ • MONTAŻ • SERWIS

te czynniki mogłyby przyczynić się do bardzo szybkiego rozwoju fotowoltaiki w Polsce - tłumaczy. Zaznacza, że większość paneli sprzedanych w 2014 roku to panele typu polikrystalicznego. - Stanowią rozsądny kompromis pomiędzy jakością, czyli sprawnością konwersji promieniowania słonecznego i ceną - informuje Joanna Bolesta. Potwierdza to Łukasz Zielazny, właściciel firmy EkoEnergia. - Ogniwa polikrystaliczne zbudowane są z wykrystalizowanego krzemu. Są stosunkowo tańsze od innych propozycji i wydajne - mówi.

Systemy fotowoltaiczne są ciekawym rozwiązaniem dla rolników. Do montażu ogniw mogą wykorzystać nie tylko swoje domy, ale także budynki gospodarskie: obory, chlewnie czy stodoły, a także nieużytkowane grunty rolne. - Ze względu na korzyści, jakie płyną z montażu zestawów fotowoltaicznych oraz duże uproszczenie procedur przyłączenia się do sieci energetycznej bardzo szybko rośnie liczba rolników, którzy inwestują w instalacje fotowoltaiczne. Bardzo ciekawym rozwiązaniem jest

również wykorzystanie nieużytków rolnych odpowiedniej klasy na "farmy fotowoltaiczne" - podkreśla Łukasz Zielazny. Zaznacza, że warto inwestować w tego rodzaju rozwiązania. Przy odpowiedniej pomocy finansowej ze strony państwa będzie można wykonać inwestycję i w dalszej kolejności oszczędzać na energii. - Jednym z głównych kosztów w każdym gospodarstwie domowym jest koszt energii elektrycznej. Przy odpowiednim doborze instalacji fotowoltaicznej możemy wyprodukować na tyle dużo energii, aby mocno zredukować ten rachunek - przekonuje właściciel firmy EkoEnergia.

Jeden panel fotowoltaiczny o wymiarach około 100 na 160 cm daje moc około 250 W. Najmniejsze instalacje składają się z ośmiu paneli, czyli potrafią osiągnąć moc 2.000 Wat i wyprodukować w skali roku około 2.000 kWh energii. Jaki to koszt? - Zależy jest od kilku bardzo ważnych czynników. Wraz z montażem może zainwestować się od 14 tysięcy złotych. Czym większa instalacja, tym koszt jednostkowy jest niższy - tłumaczy Łukasz

Łukasz Zielazny,
właściciel firmy
EkoEnergia

Fotowoltaika staje się coraz popularniejszą dziedziną życia, znajdującą szerokie zastosowanie z trzech powodów: ekologicznego, praktycznego oraz ekonomicznego. W Polsce rozwija się bardzo dynamicznie. Nasz kraj może pochwalić się jednymi z najlepszych warunków do wykorzystywania energii słonecznej w tej części Europy.

W Europie,
jeśli chodzi o systemy
fotowoltaiczne
przodują Niemcy,
gdzie jest 1,3 miliona
takich urządzeń.

Kolejnym systemem, w którym wykorzystuje się energię słoneczną są pompy ciepła. Odbierają one ciepło z otoczenia i przekazują je do instalacji grzewczej w obiekcie. Dlaczego warto inwestować w tego rodzaju urządzenia? - Łącznie dla ogrzewania pomieszczeń oraz podgrzewania ciepłej wody użytkowej zużywa się blisko 84% całkowitej zużywanej w budynku energii i ciepła. Tak więc przede wszystkim po stronie ciepła należy szukać możliwości obniżenia kosztów eksploatacyjnych budynku - wyjaśnia Ireneusz Jeleń z firmy Hewalex, która specjalizuje się w instalacjach związanych z montażem kolektorów i pomp ciepła. Konieczność minimalizowania wydatków związanych z wytwarzaniem ciepła powinni brać także pod uwagę rolnicy. - Z opinii osób posiadających gospodarstwa rolne przebija się często korzyść z zastosowania instalacji solarnej w postaci wysokiej komfortu wody użytkowej. Często użytkownicy w gospodarstwach kociół na paliwo stałe wymaga po powrocie z prac polowych uruchomienia. Rozruch kotła np. węglowego i podgrzewanie wody trwa bardzo długo - stwierdza Ireneusz Jeleń. Tymczasem posiadając instalację solarną ma się do dyspozycji od razu podgrzaną wodę, która pod nieobecność w domu zdążyła osiągnąć wymaganą temperaturę. - Można powiedzieć, że w czasie, gdy mieszkańcy domu pracują, instalacja solarna również pracuje gromadząc ciepłą wodę - dodaje przedstawiciel firmy Hewalex.

Zielazny.

Kolektor słoneczny jest natomiast urządzeniem, które pozwala na wykorzystanie ciepła słonecznego w gospodarstwie domowym, np. do podgrzewania wody użytkowej. Najczęściej jest to zwrócona w stronę słońca przezroczysta płyta. Pod nią umieszczone są przewody wykonane z materiału dobrze przewodzącego ciepło. Dla optymalnego wykorzystania promieniowania słonecznego w warunkach polskich nachylenie kolektora pracującego przez cały rok powinno wynosić około 35 stopni. Poza tym kolektor powinien być skierowany powierzchnią absorbera w stronę południową lub południowo-zachodnią.

CIENIE OBOK BLASKÓW

Stosowanie fotowoltaiki nie jest, niestety, obojętne dla środowiska. Pociąga za sobą zagrożenia związane z emisją szkodliwych substancji w ramach procesu produkcyjnego oraz na etapie demontażu urządzeń. Systemy fotowoltaiczne wykonane są m.in. z kadmu, który należy do szczególnie toksycznych metali. W przyszłości będą też problemy z recyklingiem lub odzyskiem materiałów pochodzących z zużytych urządzeń fotowoltaicznych.

— R E K L A M A —

Nowoczesna Technologia Solarna

HEWALEX

- Ciepło jest główną składową bilansu energetycznego domu: ok. 84%
- Energia elektryczna: ok. 8%

Najkorzystniejsza efektywność wykorzystania energii słonecznej

- 25 lat doświadczenia w branży OZE
- POLSKI PRODUCENT
- Wsparcie techniczne, serwisowe i konstrukcyjne firmy Hewalex
- Najkorzystniejsze warunki gwarancyjne

Miejsce SPRZEDAŻY
KOLEKTORÓW w 2014

www.hewalex.pl
INFOLINIA: 0801 000 810, tel. (32) 214 17 10

AGRI EXPERT *twój ekspert w rolnictwie...*

**SPRZEDAŻ
MASZYN ROLNICZYCH**

Tel. 697 621 349
697 100 989

www.agri-expert.eu
biuro@agri-expert.eu

Sklep z częściami Agri-Expert
ul. Błonie 46
63-860 Pogorzela

KUNERT Poladowo

„KUNERT” Spółka Jawna
Poladowo 70, 64-030 Śmigiel
tel. 65 518 03 84
www.kunert.com.pl
info@kunert.com.pl

■ CIĄGNIKI ■ MASZYN ROLNICZE
SERWIS ■ CZĘŚCI ZAMIENNE

Takie zestawy zainteresują
najbardziej wybrednych klientów

4. GENERACJA w akcji

Valtra podróżuje przez całą Europę, prezentując
czwartą generację swoich ciągników serii T.
W maju ekipa dotarła do Polski.

TEKST ■ Wojciech Rębiasz,
nauczyciel ZS P-P CKU w Marszewie
(powiat pleszewski)

Prac badawczo-rozwojowych oraz doświadczeń w polu, w gospodarstwach i w lesie. Dzięki ustawicznemu dążeniu do ulepszania ciągniki Valtra łatwo przystosowują się do zmieniających się warunków w rolnictwie i usługach. Produkowane są w fabryce w Suolahti, jedyne ciągniki w krajach skandynawskich (ponad 95% każdego ciągnika stanowią podzespoły wytworzone i montowane w sercu Finlandii).

Traktory są dostosowywane do indywidualnych potrzeb każdego klienta, montowane na podstawie specyfikacji sporządzonej przez przyszłego

właściciela ciągnika (klient nie płaci za coś, czego nie będzie używał lub nie będzie potrzebował w trakcie eksploatacji). Obecnie ciągniki Valtra są sprzedawane w ponad 75 krajach na świecie. Valtra wchodzi w skład koncernu AGCO Corporation, trzeciego co do wielkości producenta maszyn rolniczych na świecie. W maju 2015 roku z taśmy montażowej fabryki w Suolahti zjechał 1.000 ciągnik serii T (to zaledwie pół roku od momentu zaprezentowania pierwszego modelu tej serii). Jakość to najważniejsze, na co zwracają uwagę fińscy producenci, wszelkie nieprawi-

dołowości wykryte w procesie produkcji są zgłaszane do nadzoru, kierownictwa działu kontroli jakości lub do działu technologii. Valtra obecnie ma w ofercie cztery serie ciągników, które obejmują modele o mocy od 50 do 400 KM (wszystkie dostosowane do indywidualnych potrzeb klienta). Nowe ciągniki serii T, wyposażone w silniki 6,6 lub 7,4 litra (dwa najmniejsze modele tej serii) generują moc od 155 do 250 KM i 1.000 Nm momentu obrotowego. Silniki wyposażone w system katalitycznej redukcji spalin (SCR), spełniają normę Stage 4 (bez koniecz-

ŻNIWA 2015

63-330 Dobrzyca
ul. Klonów 15
tel. 62 741-33-76
kom. 509-908-275
agromix@dobrzyca.net

PPHU **AGRO mix**

**CZĘŚCI DO
CIĄGNIKÓW I MASZYN** ■ Bizon
■ Prasa

■ Owijarki ■ Sznurek ■ Rotacyjne ■ Opryskiwacze
■ opony ■ oleje ■ łożyska ■ akumulatory ■ paski

**ORYGINALNE OLEJE DO JOHN DEERE
FOLIE DO SIANOKISZONEK I SIATKA**

CLAAS Mobil Urrus Kverneland CASE IH
Mitas Castrol
JOHN DEERE

SPROWADZAMY CZĘŚCI DO MASZYN ZACHODNICH

PEWNA I NIEZAWODNA JAKOŚĆ

W naszej ofercie znajdziecie Państwo:

- zaczepy kulowe K80
- automatyczne i manualne zaczepy transportowe
- zaczepy oczkowe i kulowe do przyczep
- płyty nośne, korpusy
- sprzęgi do przyczep
- części zamienne do zaczepów

PRZEDSTAWICIEL/DORADZTWO TECHNICZNE:

Adam Kalinowski, tel. 603 645 009, a.kalinowski@scharmueler.at

MAGAZYN W POLSCE:

Maciej Zaremba, tel. 601 579 881, scharmueler.zaremba@gmail.com

www.scharmueler.pl

ności montowania systemu recyrkulacji spalin EGR i filtra cząstek stałych DPF). Czwarta generacja serii T wyposażona jest w nową oś przednią z pneumatycznym zawieszeniem (Aires+), która cały czas monitoruje stan podłoża i komunikuje się z zawieszeniem kabiny AutoComfort (w celu zapewnienia operatorowi jak najlepszych warunków pracy). Zwracają uwagę: wysoki prześwit serii T (wynosi 60 cm) oraz ergonomiczna kabina (nisko usytuowana, wsparta na czterech słupkach, które są wygięte na zewnątrz w celu zwiększenia pojemności).

Dostępne są cztery wersje fotela operatora (od zawieszenia pneumatycznego aż do fotela Valtra Evolution). Duża przestrzenna kabina amortyzowana jest poprzez półaktywne zawieszenie pneumatyczne AutoComfort lub nowe zawieszenie mechaniczne. Przednia i tylna szyba są podgrzewane elektrycznie, wycieraczka szyby przedniej pracuje w zakresie kąta 270 stopni. Nagrzewnica zasilana paliwem może być sterowana za pomocą telefonu. Seria T wyposażona jest w światła robocze w technologii LED. Ciągniki z przekładnią PowerShift w wersjach Active, Versu i Direct posiadają funkcję Hill-hold (która pozwala sterować ruszaniem i zatrzymywaniem ciągnika wyłącznie przy użyciu pedałów hamulca i przyspieszania, również podczas

ruszania pod górę!). Pedał sprzęgła wykorzystywany jest tylko podczas uruchamiania silnika. Przekładnie PowerShift pozwalają na sterowanie pedałem przyspieszenia, prędkością jazdy, a nie prędkością obrotową silnika. Ciągniki Active, Versu i Direct są również wyposażone w moduł wspomagania hydrauliczne-

dostosowane do wykonywania zadań przy każdej prędkości roboczej. Dostępne są trzy tryby jazdy. Domyślny tryb realizowany jest za pomocą pedału, którym operator ustawia docelową prędkość, druga możliwość to automatyczne sterowanie dźwignią jazdy (joystickiem), którą operator ustawia wymaganą prędkość,

bardzo ekonomiczne w trakcie ich eksploatacji. Zastosowanie zaworu upustowego w instalacji turbosprężarki umożliwia szybką reakcję silnika i utrzymanie bardzo wysokiego momentu obrotowego (nawet przy niskiej prędkości obrotowej silnika), pozwala to obniżyć zużycie paliwa. System EcoPower (zastosowany w modelu T174) po naciśnięciu przycisku Eco obniża prędkość do 1.800 obr./min. przy jednoczesnym wzroście momentu obrotowego, co pozwala obniżyć zużycie paliwa o 10% i zmniejszyć poziom hałasu przy wydłużeniu żywotności silnika. Funkcja SigmaPower (montowana opcjonalnie we wszystkich modelach serii T) zwiększa się o 15 KM. Gdy wymagana jest praca WOM pod dużym obciążeniem, moc dodatkowa w trybie transportowym zwiększa moc o 15 KM. W ciągnikach serii T istnieje możliwość wyboru trzech prędkości WOM (oferowane są 1.000, 1.000E, 540, 540E, oraz obroty zależne od prędkości jazdy ciągnika).

Na drugim stanowisku uczestników czekała jazda terenowa (ruszanie na wzniesieniu bez używania hamulca postojowego), drugą atrakcją tego stanowiska była jazda ciągnikiem wyposażonym w system TwinTrack (system jazdy tyłem) ułatwiający prace polowe oraz leśne. Trzeci stanowisko umożliwiało prezentację pracy ciągnika

Valtra T - znakomite tło dla zdjęcia z przyjaciółmi

go (asystent hydrauliki), który zapewnia automatyczne zwiększenie przepływu oleju przez wzrost obrotów silnika podczas używania hydrauliki, gdy wzrasta zapotrzebowanie na olej (bez wpływu na prędkość jazdy).

Przekładnie Direct (CVT) spisują się znakomicie, również przy pracach z wykorzystaniem WOM. Cztery zakresy robocze są optymalnie

trzeci to manualny tryb pracy, w którym operator może oddzielnie ustawiać obroty silnika i prędkość jazdy niezależnie.

Po przedstawieniu produktów uczestnicy pokazów przechodzili kolejno na cztery stanowiska, gdzie dowiadywali się między innymi, dlaczego warto kupić ciągnik Valtra, jakie rozwiązania techniczne spowodowały, że ciągniki te są

Ciągniki Valtra - nowoczesny wygląd i nieprzeciętne możliwości eksploatacyjne

w polu. Traktory były połączone z pługiem obracalnym pięcioskibowym Kverneland oraz z agregatami do uprawy przedsięwnej, większość uczestników mogła zasiąść za sterami ciągnika z pługiem oraz z agregatem. Ostatnie stanowisko dotyczyło pracy ciągnika z ładowaczem czołowym, który sprawnie przesywał zgromadzoną ziemię. Podczas prezentacji operator zwracał uwagę na dodatko-

wą szybą w przedniej części nadachu, która ułatwiała obserwację ładowacza w trakcie wykonywania zadań, zwracano również uwagę na mały promień skrętu ciągników serii T (5,25 metra). Zastosowanie asystenta hydrauliki również ułatwiało pracę ładowaczem czołowym.

Druga część uczestników pokazu, w tym samym czasie, testowała ciągnik Valtra T w transporcie. Wszystkie

maszyny Valtra mogą być prowadzone przez system AutoGuide. Przy zastosowaniu sygnału korekcyjnego dokładność tego systemu może wynosić nawet 1 centymetr. System telemetrii AgComman pozwala na przewidywanie prac serwisowych i gromadzenie danych eksploatacyjnych. Podczas pokazów zwracano szczególną uwagę na łatwość obsługi technicznej (okres międzyserwisowy wynosi 600

godzin pracy), zastosowanie wziernika do sprawdzania poziomu oleju w silniku, łatwy dostęp do chłodnic i filtrów. Podczas Valtra DemoTour 2015 pokazywano też ofertę specjalną dotyczącą opon Michelin, w przypadku serii Valtra T można było zaoszczędzić nawet 4.500 zł! Pokazy zakończyły się podsumowaniem, podczas którego każdy uczestnik otrzymał zestaw produktów reklamowych Valtra. ■

— REKLAMA —

— REKLAMA —

AGROM
Przemysław Pruchniewski

„AGROM” PRZEMYSŁAW PRUCHNIEWSKI
62-260 Łubowo 15E; tel. 61-427-53-39; kom. 604-476-373
www.agrom.pl; e-mail: biuro@agrom.pl

VALTRA **AGCO**
Your Agriculture Company

Kverneland

MERLO

DOMINONI

Schäffer
Lader

MASZYNY ROLNICZE * SERWIS * CZĘŚCI ZAMIENNE

**SPECJALNA EDYCJA
CIĄGNIKÓW W BARWACH
NARODOWYCH**

ZETOR LIMITED EDITION
NA 20-LECIE ZETOR POLSKA

Poznaj specjalną ofertę. Sprawdź szczegóły u najbliższego Dealera Zetor.

www.zetor.pl

Ciągnik to Zetor. Od 1946 roku.

Zetor

Firma Kubota, przy ogromnym zaangażowaniu lokalnych przedstawicieli sprzedaży, zorganizowała w maju I edycję „Kubota Tractor Show”. Impreza zaplanowana była na siedem identycznych pokazów połowych. Piąty pokaz przeprowadzono w Żychlinie (województwo wielkopolskie), na 17-hektarowej łące, której właścicielem jest Spółdzielnia Produkcyjna. Krzysztof Kubiak, prezes spółdzielni, jest otwarty na tego typu przedsięwzięcia. W zeszłym roku na polach, którymi zarządza, odbył się pokaz innego sprzętu. Na tegorocznej prezentacji nie zabrakło pracowników spółdzielni oraz młodzieży ze szkół rolniczych. W pokazach wzięli również udział klienci firmy Polsad z Fabianowa k/Nowych Skalmierzyc, autoryzowanego dealera ciągników i maszyn Kubota. To właśnie specjalista do spraw sprzedaży firmy Polsad, Arkadiusz Herc, wcielił się w rolę gospodarza i opowiadał o walorach marki Kubota. Otwarcia

Pomarańczowa nawałnica Kuboty

TEKST ■ Wojciech Rębiasz, nauczyciel ZS P-P CKU w Marszewie (powiat pleszewski)

impresy dokonał Andrzej Sosirski, specjalista do spraw marketingu Kubota Polska. Przedstawił krótką historię firmy oraz nazwy, która pochodzi od nazwiska jej założyciela. Na prowizoryczny

ring zaczęły wjeżdżać kolejne agregaty maszynowe, które miały brać udział w pracach połowych. Każdy pojawiający się ciągnik przedstawiał Jakub Czerwiak, specjalista do spraw produktu Kubota Polska, natomiast maszyny połączone z ciągnikami omawiał przedstawiciel Kverneland, gdyż w 2012

Fot. A. Rzeźniczak

roku Kubota stała się właścicielem tej marki.

Pierwszy zaprezentował się zestaw ciągnik M9960 z kosiarką. Duży prześwit pod traktem uzyskano przez wyźłobienie w skrzyni przekładniowej, wewnątrz którego przeprowadzono wał napędowy. Dzięki zastosowaniu nadbiegu ciągnik może osiągnąć prędkość maksymalną przy niższych obrotach, co ma bezpośredni wpływ na mniejsze zużycie paliwa. Traktor posiadał silnik czterocyldrowy, szesnastozaworowy, turbo doładowany, z intercoolerem, Common Rail, rozwijający moc 105,94 KM, układ wydechowy wyposażony w katalizator i filtr cząstek stałych (DPF) oraz system recyrkulacji spalin (EGR). Liczba przełożeń przód 36/ tył 36, płynna zmiana kierunku jazdy (bezsprzęglowa) za pomocą rewersu hydraulicznego, z dźwignią zmiany kierunku jazdy przy kole kierownicy. Maszyny tej serii wyposażone są w system automatycznego zarządzania pracą silnika (Work Cruise - system wspomagający pracę operatora przez sterowanie dawką paliwa tak, aby nawet przy zwiększonym obciążeniu silnik utrzymywał stałe obro-

ty), klimatyzację, wspomaganie kierownicy, fotel amortyzowany pneumatycznie oraz obciążniki przednie. Z ciągnikiem współpracowała kosiarka dyskowa DM23028 o szerokości roboczej 2,8 metra, wyposażona w osiem dysków w kształcie trójkątnym, co pozwala zamontować na każdym dysku po trzy noże (ich wytrzymałość umożliwia skoszenie około 160 hektarów). Zmniejsza to do minimum powstawanie omiaków. Listwa tnąca posiada dużą pojemność oleju, co gwarantuje dobre chłodzenie i smarowanie. System szybkiej zmiany noży „Express”, montowany opcjonalnie, pozwala na wykonanie tej operacji za pomocą specjalnego klucza, bez konieczności odkręcania śrub. Kosiarki wyposażone są w zintegrowany system zabezpieczenia najazdowego „Non-Stop”, które odchyła listwę tnącą do tyłu w przypadku natrafienia na przeszkodę. Po ominięciu przeszkody sprężynowe zabezpieczenie przywraca kosiarkę w położenie robocze. Duże sprężyny odciążające oraz centralne zawieszenie zapewniają doskonałe kopiowanie terenu. Podnoszenie na uwrociach przy wykorzystaniu siłownika hydraulicznego kosiarki (siłownik wykorzystywany do składania w położenie transportowe) eliminuje konieczność korzystania z tylnego TUZ ciągnika. Po prezentacji zestaw ruszył do pracy i osiągnął prędkość roboczą 30 km/h! Wszystkie ciągniki Kubota są w całości składane w Japo-

nii (99% produktu japońskiego!), z wyjątkiem kół i obciążników, które są montowane w Europie. Kolejny ciągnik, który pokazano w Żychlinie, Kubota M8560, wyposażony w silnik z zapłonem samoczynnym, czterocyldrowy, szesnastozaworowy, turbodoładowany, posiadający system Common Rail, uzyskujący moc 94,38 KM, wyposażony podobnie jak model prezentowany poprzednio. Z ciągnikiem współpracowała przetrząsarka karuzelowa TE4052 o szerokości roboczej 5,20 metra. Gdy kolejny zestaw ruszył do pracy pojawił się ciągnik L5040, kompaktowa konstrukcja napędzana silnikiem czterocyldrowym, ośmiozaworowym, turbodoładowanym, z mechanicznym wtryskiem pośrednim, osiągający moc 50,86 KM. Zmiana kierunku jazdy dokonuje się za pomocą rewersu mechanicznego, przy kierownicy, która jest wyposażona we wspomaganie. Na ciągniku zamontowany był ładowacz czołowy LA 854. Ciągnik współpracował ze zgrabiarką karuzelową RA 1043 (o szerokości roboczej 4,7 metra) przeznaczoną do pracy w gospodarstwach małych i średnich. Zgrabiarka napędzana jest przekładnią Kubota CompactLine (w której prowadnica sterująca ramionami pracuje w kąpiel olejowej). Zastosowane podwójne łożyskowanie w osadzeniu wszystkich elementów karuzeli wpływa na dużą wytrzymałość i niezawodność, zamknięta konstrukcja zapobiega

wnikaniu zanieczyszczeń do środka przekładni. Unoszenie zgrabiarki z kabiny operatora pozwala na uzyskanie prześwitu 50 centymetrów.

Kolejny prezentowany ciągnik to Kubota M128 GX-II, który wyposażony jest w silnik czterocyldrowy z turbodoładowaniem i intercoolerem, o mocy 133,4 KM. Posiada 24 biegi do przodu i do tyłu oraz

Z ciągnikiem współpracowała zmiennokomorowa prasa rolująca BV5160 wyposażona w pięć pasów roboczych (bezsłupkowych, gwarantujących dużą wytrzymałość). Ma ona regulowaną średnicę bel w zakresie 0,6 do 1,65 metra oraz szerokość roboczą 2,2 metra. Prasa wyposażona jest też w system trzystrefowej, niezależnej regulacji ciśnienia prasowania „Intelligent Density

Zgrabiarka Kubota na ringu w „towarzystwie” specjalisty z firmy Kverneland

Fot. A. Rzeźniczak

ośmioma biegami. Kierunek jazdy przełączany jest przez rewers elektrohydrauliczny sterowany mikroprocesorem, wyposażony w przekładnię Intelli-Shift oraz system zacięśniania skrętu Bi-Speed Turn (po skręceniu kół przednich pod kątem przekraczającym 35 stopni koła przednie zaczynają się obracać prawie dwa razy szybciej niż tylne, co pozwala na uzyskanie promienia skrętu 4,1 metra!).

3D”, w zależności od prasowanego materiału. Ciśnienie oraz wymiary każdej ze stref balotu reguluje się z terminala obsługowego Focus Kubota. Jest on bardzo intuicyjny, wykorzystuje czytelne piktogramy, wiązanie jest automatycznie kontrolowane bez żadnej ingerencji operatora. Prasa jest kompatybilna z systemem ISOBUS 11783 (oznacza to, że może być bezpośrednio połączona z dowolnym ciągni-

— REKLAMA —

Autoryzowany dealer

- sprzedaż maszyn
- usługi rolnicze
- transport ponadgabarytowy

Kowala Agrotechnika Sp. z o.o.
Witobel, ul. Wrocławska 85, 62-060 Stęszew k. Poznań
tel. +48 61 8195 660 / kom. 668 042 803
www.kowala-agrotechnika.pl

— REKLAMA —

DUŻY WYBÓR CZĘŚCI DO MASZYN RÓŻNYCH MAREK

Rojewczyn 36, 64-130 Rydzyna
tel. (65) 538-83-50 lub 54, fax (65) 528-75-28
www.agromix.agro.pl, magazyn@agromix.agro.pl

**PROFESJONALNE
MIESZALNIE PASZ**
O WYD. 8-14t/h

PPHU SOBMETAL
SOBAŃSCY S.C.

SILOSY
MIESZALNIKI
ROZDRABNIACZE
PRZENOŚNIKI ŚLIMAKOWE
SYSTEMY
ZAŁADOWCZO-ROZŁADOWCZE SILOSÓW

63-930 Jutrosin - Rogożewo 23a
tel. 65 547 16 75, kom. 604 502 645, 606 730 586
www.pphusobmetal.pl, e-mail: sobmetal@tlen.pl

Fot. A. Rzeźniczak

Maska w górę! Łatwy dostęp do wszystkich punktów obsługi codziennej ciągnika - cechy charakterystyczne wszystkich konstrukcji Kubota

kiem z ISOBUS bez konieczności instalowania dodatkowego urządzenia kontrolnego). Wyposażona jest w aparat wiązania siatką „PowerBind”. Niska wysokość załadunku i prosty układ umieszczania rolki siatki pozwala na szybką jej wymianę. Przedstawiciel firmy GEO Polska omówił zalety folii Silotite, pierwszej na rynku folii pięciowarstwowej, która nadaje się do owijania bel okrągłych i prostopadłościennych, bez względu na markę maszyny. Folia jest produkowana na tekturowym rdzeniu i nie zawiera metali ciężkich, dlatego może być poddawana procesowi recyklingu lub utylizowana w spalarniach odpadów. Nie rozpada się na słońcu podczas upałów, ochrona UV jest gwarantowana przez dwanaście miesięcy od momentu owinięcia bel.

Ostatni zestaw, jaki pojawił się przed publicznością, to ciągnik Kubota M110 GX-II połączony z owijką bel Euromilk, jedyną maszyną nieprodukowaną przez japońskiego producenta (Euromilk to firma rodzinna zajmująca się produkcją maszyn rolniczych obsługujących głównie gospodarstwa prowadzące produkcję mleka, główna siedziba firmy znajduje się w Wysokim Mazowieckim). Owinięte bele staczały się na stawiacz, który ustawiał je na boku, co zabezpiecza przed

uszkodzeniem folii. Gdy wszystkie maszyny pracowały w polu, można było zapoznać się z pozostałymi propozycjami firmy Kubota. W parku maszynowym prezentował się ciągnik M7131, który japoński producent wyprodukował z myślą o rynku europejskim i amerykańskim. Założenie konstrukcyjne wersji M7001 to możliwość poradzenia sobie w każdych warunkach pracy. Ciągniki tej serii, wyposażone w silniki czterocylindrowe, turbodoładowane z intercoolerem, z układem wtrysku bezpośredniego Comon Rail, osiągają moc od 130 do 170 KM (M7171 z przekładnią bezstopniową K-VT). Do bardzo ciekawych zagadnień realizowanych przez Kubotę należy fabryczne finansowanie zakupu sprzętu rolniczego Kubota Finance (kredyt do trzech lat jest bez żadnych kosztów! maksymalny okres kredytowania może wynosić nawet osiem lat). Oferta finansowania fabrycznego przygotowana jest przez Spółki Leasingowe BZ WBK. Na zakończenie imprezy (po poczęstunku), nastąpiło losowanie produktów reklamowych firmy. Osoby, którym się nie powiodło w losowaniu, nie wyjeżdżały z pokazów zawiedzione, gdyż każdy z uczestników imprezy (po wypełnieniu ankiety dotyczącej produktów Kubota) otrzymał zestaw reklamowy.

Agro Sznajder - nowa siedziba we Wrześni. Jesteśmy autoryzowanym dealerem marek: Claas, Kverneland, Vaderstad, Fliegl. W naszej ofercie: ciągniki, kombajny, sieczkarnie, maszyny zielonkowe, przyczepy, oryginalne części zamienne. Zapewniamy profesjonalny serwis gwarancyjny i pogwarancyjny maszyn.

**SZNAJDER
AGRO**

Września ul. Objazdowa 3a
serwis tel. 571 449 738
dział maszyn tel. 571 449 734
dział części tel. 571 449 736
www.agrosznajder.pl

CLAAS

Budkot **NAGRZEWNICE
POWIETRZA**
od 25 kW do 5000 kW

Urządzenia nadmuchowe z automatycznym podawaniem paliwa mogą być wykorzystane w procesach produkcyjnych i suszarniach do zboża. Ciepłe powietrze wytwarzane w urządzeniu można zastosować do ogrzewania hal produkcyjnych, warsztatów, a także w ogrodnictwie.

ZAKŁAD BUDOWY KOTŁÓW „BUD-KOT”
63-300 Pleszew, ul. Polna 6
tel +48 62 508 31 61, +48 62 508 31 53
fax +48 62 742 90 30, sekretariat@budkot.pl
www.budkot.pl

pro-MOTOR

**Największy w Polsce
skład silników elektrycznych**

wyłączniki elektromagnetyczne

przekładnie ślimakowe

silniki elektryczne

falowniki

Biuro Techniczno Handlowe
PROMOTOR
mgr inż. Jan Kurkiewicz
tel. +48 14 69 25 808
fax +48 14 67 90 816
promotor@promotorpolska.com

ul. Warszawska 56
32-830 Wojnicz
www.kurkiewicz.com.pl
www.promotorpolska.com

20
lat
doświadczeń

Agro

MAGAZYN BYDGOSZCZ • ul. Fordońska 405A • tel. 52 343 92 23, 52 345 21 71

CENY FABRYCZNE • 3 LATA GWARANCJI • SERWIS I DOSTAWA CZĘŚCI 24h

SUPER CENY NA MASZYNY

SIEWNIKI PNEUMATYCZNE PNEUSEJ SYSTEM ACCORD TRIOLENT TX 300 N

**Wielka
promocja
części**

www.agro.bydgoszcz.pl

Techniczne wizytówki

Brona talerzowa GALC

Brona talerzowa GALC zalecana jest na gleby pozbawione kamieni. Dwa rzędy zespołów roboczych z talerzami ustawionymi pod optymalnym kątem zapewniają dobrą penetrację gleby i efektywne wymieszanie resztek pożywnych. Bezobsługowe łożyska o pięciostopniowym uszczelnieniu gwarantują długą i bezawaryjną pracę. Talerze uzębione

ze stali borowej montowane są do ramy przy użyciu przegubów elastycznych - wałki gumowe - o największym na rynku przekroju i odpowiednio dobranej charakterystyce sprężystości. Maszyna może być wyposażona w wiele opcjonalnych dodatków, zgodnie z życzeniem klienta.

Brony dostępne są w firmie Ambroży z Bierutowa.

Agregat orkowo-podorywkowy APSPH

Przeznaczony jest do uprawy i doprawiania roli wszystkich typów gleb. Podstawowym zadaniem agregatu jest wykonywanie podorywek pól po zbiorach plodów rolnych do 15 cm (z bocznymi lemieszami) oraz do głębokiej uprawy - tradycyjnej orki do 30 cm (bez bocznych lemieszów). Agregat występuje w szerokościach 2,4 m, 3,0 m, 3,6 m, 4,2 m oraz 5,4 m. Wersje o szerokości powyżej 3 metrów są składane hydraulicznie. Do współpracy z agregatem AP wymagane są ciągniki o mocy od 140 KM do 300 KM.

Maszyna wyposażona jest w trzy rzędy elementów roboczych o rozstawie 30 cm. Zapewnia to wysoką przepustowość dla resztek pożywnych oraz dobre wymieszanie gleby. Agregat wyposażony jest w: rząd amortyzowanych, regulowanych talerzy o średnicy 460 mm, hydrauliczną oraz punktową regulację głębokości pracy, wał tylny ułożyskowy o średnicy 500 lub 600 mm i automatyczną belkę zaczepową.

Więcej informacji o agregacie AP można znaleźć na stronie internetowej agro-tom.eu.

Kompaktowe ładowarki teleskopowe Weidemann

Oferowane są trzy modele ładowarek: T4512, T5522 i T6025. Oznaczenia symbolizują dwa najważniejsze parametry pracy. Litera „T” gwarantuje, że maszyna posiada ramię teleskopowe. Dalsze oznaczenie dwucyfrowe informuje o wysokości podnoszenia do sworznia punktu obrotu łyżki. Kolejne dwie cyfry określają maksymalny udźwieg ładowarki.

Model T6025 podnosi na wysokość 6,0 m, natomiast maksymalny udźwieg to 2,5 tony. Szerokości ładowarek zaczynają się od 1,56 m i kończą na 2,0 m. Wysokość z kabiną to maksymalnie 2,0 m. Maszyny

wyposażone są w silniki 3- i 4-cylindrowe. Każdy z modeli posiada komfortową klimatyzowaną kabinę i ergonomiczny joystick. Napęd jest hydrostatyczny, przekazanie napędu na osie odbywa się za pomocą wału przegubowego. Maksymalna prędkość, jaką mogą rozwijać ładowarki, to 30 km/h. Bardzo istotnym elementem jest układ hydrauliczny, który może posiadać pompę o wydajności do 106 l/min. Więcej informacji na temat ładowarek teleskopowych, kołowych przegubowych i kołowych można uzyskać u dealera, w firmie Toral w Gostyniu, ul. Poznańska 65.

OPRACOWANIE ■ Aneta Rzeźniczak

Modele ciągników M100GX-II i M128GX-II marki Kubota

Kubota wprowadza dwa nowe modele: M100GX-II o mocy 106 KM i M128GX-II o mocy 133 KM. Dołączają one do dwóch znanych już modeli M110GX i M135GX, odpowiednio o mocach 116 i 140 KM. W ten sposób firma uzupełnia dotychczasową gamę maszyn o ciągniki z mniejszą mocą, ale o większej masie własnej. Nowe modele wyposażone są w 16-zaworowe, 4-cylindrowe jednostki napędowe Kubota o pojemności 3,8 oraz 6,1 litra z turbosprężarką i intercoolarem. Są to jednostki niezawodne i ekonomiczne, znane z ciągników M110GX i M135GX. Model M128GX-II jest, podobnie jak M135GX, dostępny również w wersji z amortyzowaną osią przednią. Ciągniki posiadają 36-miesięczną gwarancję z limitem aż 4.000 mth.

Ciągniki marki Kubota dostępne są u dealera Polsad Jacek Korczak w oddziałach Fabianów k. Kalisza oraz w Starym Mieście k. Konina.

— REKLAMA —

4-5 lipca 2015 • Zapraszamy na Targi Agro-Tech Minikowo

CZEKAŁA

Niezawodne wagi elektroniczne

- produkcja
- certyfikacja
- legalizacja wag
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- frezowanie i toczenie CNC
- projektowanie CAD/CAM

www.wagi-czekala.pl

LESZNO
ul. Sosnowa 55
/65/ 529-67-33
606-837-294
604-414-557

• wagi samochodowe do 60T

• wagi inwentarzowe

• wagi pod mieszalki

ROLTECH NAJLEPSZA OFERTA NA RYNKU
Kielce, 664 160 723, 603 335 325, 609 151 550

FARMTRAC TRACTORS EUROPE
Polskie Ciągniki markowe podzespoły

WYMIARNA PRACOWNIA PRODUKT PRODUCT

KING 675DT

Coool 7100 DT

Perkins BOSCH ZT CARRARO

— REKLAMA —

FARMTRAC TRACTORS EUROPE
Specjalnie dla Ciebie! Teraz ciągnik Farmtrac

6.765 zł TANIEJ!

Farmtrac 675DT z ładowaczem czółowym Farmtrac 675DT

108.980 zł 98.990 zł

Wykorzystaj to i kup teraz ciągniki, w atrakcyjnej cenie. Śpiesz się!

O szczegóły zapytaj swojego dealera. Oferta ważna do wyczerpania zapasów.

Farmtrac Tractors Europe Sp. z o.o. | ul. Pomorskiej 21 | 11-020 Magdalen | Polesie
tel: 74 214 114 | fax: 74 214 114 | e-mail: biuro@farmtrac.com.pl

*Cena netto plus podatki. Cena zawiera w sobie wszystkie informacje o cenach i warunkach sprzedaży. Cena jest orientacyjna i może ulec zmianie bez powiadomienia. Cena jest orientacyjna i może ulec zmianie bez powiadomienia. Cena jest orientacyjna i może ulec zmianie bez powiadomienia. Cena jest orientacyjna i może ulec zmianie bez powiadomienia.

CARRARO BOSCH ZT PERKINS

ROB-TOM HYDRAULIKA SIŁOWA, POMPY PRÓŻNIOWE
WWW.ROB-TOM.PL

SPRZEDAŻ, NAPRAWA I REGENERACJA POMP PRÓŻNIOWYCH

ROB-TOM | Szymanowskiego 6, 63-300 Pleszew, tel: 509 859 706

• Rozrzutniki obornika
• Rozsiewacze nawozów
• Przyczepy przeladunkowe

PERARD NAJLEPSZE ROZWIĄZANIA!

Agricola Sp. z o.o.
Tel. 797-409-405
www.perard.fr
biuro@agricola.info.pl

DORADZTWO ROLNICZE GRZEŚKOWIAK

Zakres usług:

- PROW 2014-2020 kompleksowa obsługa wniosków,
- Przygotowywanie biznesplanów na potrzeby rozwoju działalności gospodarstwa rolnego,
- pobieranie prób i sporządzanie map zasobności gleb
- Prowadzenie ksiąg zwierząt,

Kontakt

✉ ul. Plac Wojska Polskiego 11, 64-030 Śmigiel

☎ 603 637 313

✉ ul. Kobylińska 33a, 63-910 Miejska Góra

☎ 667 404 004

www.grzeskowiak.agro.pl biuro@grzeskowiak.agro.pl

POMPO-MIIGERY podruszowe

AGREGATY PRĄDOTWÓRCZE WOM - ENERGY Włochy 16-85 kVA

REDROCK

KIRCHER

nowe i używane myjki ciśnieniowe SERWIS, GWARANCJA, OSPRZĘT

MEŁNY DO KURKURDYZY na CCM Gruber

RATY !!!

KARCHEX Tel. 606-211-056, 507-158-699
Dziadkowo 5B, 56-330 Cieszków

SUROWCE WTÓRNE
KOR-MAR skup • sprzedaż • transport

WYSTAWIAMY KARTĘ PRZEKAZANIA ODPADU

Zbieramy:

folie różnego rodzaju, makulaturę, butelki pet, butelki plastikowe, bandówki, worki, skrzynki, big bag, metale kolorowe.

KONTAKT: Boguszyń, ul. Kasztanowa 9A, 63-041 Chocicza
Plac składowy: e-mail: kor-mar1@wp.pl, tel. 608 143 786

R. Power
renewables

R. Power Sp. z o.o. poszukuje gruntów do wydzierżawienia pod budowę farm słonecznych.

Podstawowe kryteria działek:
powierzchnia ok 2 ha, bez planu zagospodarowania, klasa gruntu IV lub gorsza, bez drzew i zabudowań.

Oferujemy atrakcyjne warunki współpracy, zysk nawet do 500 tys złotych.

Osoby zainteresowane proszę o kontakt telefoniczny pod numerem 795 170 537 lub mailowy pod adresem m.mackiewicz@rpower.pl

Stachura beton
Rok założenia 1963

Stachura Michał
63-708 Rozdrażew, ul. Parkowa 4
Tel./fax 62 722-11-64
Kom. 601-252-647, 603-603-972

- żelbetonowe płyty oporowe silosowe o wymiarach: 220x110x70 cm, 150x110x70 cm posadzki przemysłowe
- płyty obornikowe i zbiorniki na gnojownicę
- płyty drogowe (300x150x15cm)
- bloczki M-6
- inne wyroby z betonu
- układanie kostki brukowej
- produkcja i układanie trylinki z wibroprasy
- kompleksowe wykonywanie fundamentów, ław fundamentowych, posadzek oraz stropów w budynkach mieszkalnych, gospodarczych i przemysłowych

Beton Towarowy

www.stachurabeton.pl

HURTOWA SPRZEDAŻ PALIW

kom. 501 078 706 tel. 62 734 30 92

Spotkanie doradcze KWS dla rolników

Co w uprawie jest najważniejsze oraz co jest największym utrapieniem producentów zbóż? O tym między innymi dyskutowano podczas spotkania szkoleniowego

doradczego, zorganizowanego w sali OSP Żeronic (powiat turecki) w piątek, 19 czerwca. Spotkanie skierowane było głównie do producentów zbóż, stąd patronat ob-

jęła firma KWS, przedsiębiorstwo specjalizujące się w hodowli oraz produkcji materiału siewnego zbóż.

W części teoretycznej Krzysztof Zamczyk, doradca agrotechniczny

firmy KWS, omawiał typowe zagadnienia związane z hodowlą zbóż. W tym roku, oprócz tradycyjnych problemów, z jakimi borykają się rolnicy, pojawiła się również susza, która mocno dała się we znaki, szczególnie rolnikom w Wielkopolsce. Dodatkowym utrudnieniem jest panująca plaga mąka polnego, który zdominował większość upraw zbożowych niechronionych preparatem chwastobójczym.

- W uprawie bardzo istotny jest czas siewu, im szybciej, tym lepiej - wyjaśniał specjalista - Należy zwracać na klasę ziemi i jej wartość odżywczą, dlatego bardzo ważne jest wapnowanie. Odczyn gleby i jej kwasowość mają później bezpośredni wpływ na wzrost zboża. Kolejne spotkanie doradczo-informacyjne dla rolników zaplanowano na sierpień. Wówczas omawiana będzie uprawa kukurydzy, jak również pokaz rekultywacji użytków zielonych.

Marta Jachimowska

Projekty przyjazne wsi

Komisja powołana przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego wyłoniła laureatów konkursu „Przyjazna wieś” na najlepszy projekt zrealizowany w zakresie infrastruktury na terenach wiejskich przy wsparciu środków unijnych.

Etap regionalny w województwie dolnośląskim przeprowadził Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dwóch kategoriach: „infrastruktura techniczna” oraz „infrastruktura społeczna”. Zgodnie z regulaminem projekty,

które zajęły pierwsze miejsca w obu kategoriach, zgłoszono do Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA. Rozstrzygnięcie krajowej edycji planowane jest na listopad.

Honorata Dmyterko

— REKLAMA —

TRANSPORT PROSIĄT
tel. 606 427 238

SKUP BYDŁA RZEZNEGO
Ubojnia „KOWAL”
Dąbrówka Wielkopolska, ul. Główna 28
DOLNY ŚLĄSK Tel. 663-457-897 WIELKOPOLSKA Tel. 661-822-159

SKUP BYDŁA
Płatność przelew 1 dzień
byki jałówki
atrakcyjna cena na krowy
tel. 508 223 035 (65) 575 18 48

TAKKOBEEF
SKUP BYDŁA ODBIÓR 24h
Skup tuczników i macior na wagę żywą
Skup bydła na eksport
Płatność gotówką lub przelewem przy kliencie
Tel. 782 895 494, 785 398 100

SPRZEDAŻ CIELĄT
SKUP BYDŁA RZEZNEGO
SKUP MACIOR
SKUP ŚWINEK
GOTÓWKA!!!
Zakowo
605 887 080
609 036 235

UBÓJ BYDŁA z KONIECZNOŚCI
pourazowego, powypadkowego, kontuzjowanego bezpośrednio w gospodarstwie.
ZGŁOSZENIA na numery telefonów: 669 998 732, 669 998 710

SKUP ZWIERZĄT RZEZNYCH
Bogusław Jędrkowiak Smolice
tel. 602-199-087, 600-965-403

SPRZEDAŻ JAŁOWIC HODOWLANYCH I KRÓW PIERWIASTEK
Wolne od IBR i BVD
KONKURENCYJNE CENY
86 215 11 15 wew. 22

Dni pola przede wszystkim dla rolników

Marszewskie dni pola skierowane były przede wszystkim do rolników. To oni przyjeżdżali na poletka demonstracyjne i oglądali uprawy. Był to czas na rozmowy ze specjalistami.

Na marszewskich plantacjach znajdują się odmiany plantacji znajdujące się odmiany jarych i ozimych. Można było oglądać także 17 odmian rzepaku ozimego i kukurydzy. Urok poletkom dawały też kwitnące w tym czasie łąki, soja i ziemniaki. „Warunki pogodowe od momentu założenia poletek pod koniec sierpnia 2014 roku do czerwca 2015 roku były bardzo zróżnicowane. Optymalne warunki w okresie jesiennym

pozwołyły na terminowe wykonanie zabiegów oraz pozytywnie wpłynęły na równomierne wschody rzepaku ozimego oraz zbóż

ozimych. Jednakże na początku października wystąpiły intensywne opady oraz zanotowano dość znaczne spadki temperatury, które

spowolniły vegetację roślin. Vegetacja ponownie ruszyła pod koniec października i z uwagi na bardzo ładną, bezśnieżną zimę trwała praktycznie do wiosny” - czytamy o opisie pola demonstracyjnego. Niestety, takie warunki pogodowe sprzyjały rozwojowi chorób grzybowych, szczególnie jęczmienia ozimego. Wiosenne prace polowe prowadzono w niezbyt sprzyjających warunkach pogodowych. Dalsza pogoda również niekorzystnie wpływała na rośliny. Brak opadów szczególnie zaszkodził uprawom jarym.

Tekst i zdjęcie:
Aneta Przespolewska

Zielone Agro Show - Polskie Zboża 2015

W ostatni weekend maja odbyła się kolejna edycja targów Zielone Agro Show - Polskie Zboża 2015. Drugi raz zagościła w Sielinku. Zielone Agro Show w liczbach to: ponad 35 tysięcy zwiedzających, około 150 wystawców, 50 ha całkowitej powierzchni wystawy.

Targi były okazją, aby zobaczyć cały proces zbierania zielonek wykonany najnowocześniejszymi maszynami dostępnymi na

polskim rynku. W pokazach wzięło udział prawie 40 maszyn (takich marek jak: APV, Fella, Feraboli, John Deere, Krone, Kuhn, McHale, Metattech, Pöttinger, SaMASZ, Sipma, Unia Famarol i Vredo), w tym kosiarki lub zestawy koszące, prasy zwijające stało- i zmiennokomorowe, praso-owijarki, owijarki do bel, przyczepy zbierające, prasy do prostopadłościennych bel wielkogabarytowych, sieczkarnia samojezdna i siewniki

do podsiewu traw.

Dodatkowo można było zobaczyć poletka pokazowe firm nasiennych z odmianami roślin ozimych i jarych, a także wziąć udział w Regionalnej Wystawie Zwierząt Hodowlanych. Na specjalnym ringu prezentowane były liczne rasy bydła mlecznego i mięsnego, trzody chlewnej koni i drobiu. W niedzielę odbyły się zawody w powożeniu zaprzęgami parokonnymi.

Tekst i zdjęcie: Ksenia Pięta

Pokaz Torala w Kościanie

24 maja w Kościanie, przy ul. Łąkowej firma TORAL z Gostynia zorganizowała pokazy koszenia i zbioru trawy. W pokazie brały udział maszyny firm Samasz i Kuhn. Piękna pogoda oraz ciekawy program pokazów zgromadziły liczną publiczność.

oraz Złotym Medalem podczas Targów w Kielcach. W pokazie brały też udział maszyny firm Samasz i Kuhn. Piękna pogoda oraz ciekawy program pokazów zgromadziły liczną publiczność.

Aneta Rzeźniczak

XXI Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Sielinku

Na specjalnym ringu prezentowane były liczne rasy bydła mlecznego i mięsnego. Pokazy opatrzone były profesjonalnym komentarzem. Wybrano czempionów i wiceczempionów w swoich klasach. W klasyfikacji bydła mlecznego triumfowało Przedsiębiorstwo Rolniczo-Hodowlane „GAŁOPOL” Spółka z o.o. z siedzibą w Gał-

owie, który otrzymał dwa superczempiony - dla jałowicy i krowy w II laktacji. Największą ilość tytułów czempiona, bo aż pięć zebrał natomiast Ośrodek Hodowli Zarodowej Garzyn. Oprócz bydła zwiedzający mogli obejrzeć inne zwierzęta hodowlane: owce, konie, drób, trzodę chlewną.

Tekst i zdjęcie:
Ksenia Pięta

REKLAMA

PROSIĘTA KRAJOWE MIĘSNE
W ATRAKCYJNEJ CENIE
wysoki status zdrowotny
zapewniamy transport
tel.: 606 669 544

PRODUCENT ZGNIATACZY
tel. 665 049 000
www.rolnictwo.unimetal.pl

MOROLMA
SPRZEDAŻ CZĘŚCI I MASZYN ROLNICZYCH
ROZDRABNIACZE SŁOMY, STOLY DO RZEPAKU, KABINY DO KOMBAJNÓW BIZON, CLAAS, JOHN DEERE, HEW HOLLAND, FORTSCHRITT I INNE, KOSIARKI ROTACYJNE, DYSKOWE I BIJAKOWE (MULCHERY), AGREGATY UPRAWOWO-SIEWNE, TALERZOWE I ŚCIERNISKOWE, GŁĘBOSZE, GŁĘBOGRYZARKI, BRONY ZĘBOWE, WŁÓKI, ZGRABIARKI, PRZETRZASACZO-ZGRABIARKI, ROZRZUTNIK OBORNIKA FORTSCHRITT
PRODUCENT - TEL. 695 735 425, NOWE NA GWARANCJI. DOWÓZ CAŁY KRAJ.
www.morolma.otomoto.pl

REKLAMA

WAPNO NAWOZOWE
z transportem do klienta
CAŁY KRAJ
tel. 502-070-727

KOSIARKA DYSKOWA 514 221 154
2,5 m > 13.050 zł
2,1 m > 11.430 zł
2,9 m > 17.620 zł
Cena specjalna z transportem i WOM w zestawie

KOMPLEKSOWA
BUDOWA I MODERNIZACJA
budynków inwentarskich i gospodarczych
501-129-079 jan_urny@wp.pl

MALWET
SPRZEDAŻ
KRÓW
I JAŁOWIC Z DANI
tel. 510-154-545

KUPIE
JAŁOWICE WYSOKOCIELNE
tel. (61) 437-75-27, 602-731-229

SKUP I KONTRAKTACJA
zbóż, rzepaku, kukurydzy
Atrakcyjne ceny!
KRÓTKIE TERMINY PŁATNOŚCI
AGRO TOP - MIKOŁAJ RANECKI
Bronów 36, 63-300 Pleszew
tel. 501-656-540

TRANSROL
Całoroczny skup zbóż
dzwoń:
603 22 11 28
669 054 646
665 667 661

KUPIĘ
każdy ciągnik rolniczy
694 229 446

NOWY
PRZETRZASACZ DO SIANA
5,3 m > 13.600 zł
514 221 154
Cena brutto z transportem i WOM

Kupimy maciory, knury, tuczniki
Ceny konkurencyjne
Gotówka lub szybki przelew
RZETELNA WAGA
Zapraszamy do współpracy
tel. 503 037 595
lub 514 257 396

SPRZEDAŻ CIELĄT
BYCZKÓW, JAŁOWECZEK
HF i ras mięsnych
Tel. 508 223 035
DOWÓZ GRATIS

NOVA
PRZETRZASACZO-ZGRABIARKA
kombi do siana
3 m > 8.910 zł brutto
Transport i WOM gratis 514 221 154

sklep internetowy
e-szyby.pl
SZYBY DO CIĄGNIKÓW
52 334 34 06

www.agrotop.info
MASZYNY NOWE ORAZ UŻYWANE
KONKURENCYJNE CENY, FINANSOWANIE
Dariusz Sibielski tel. 691 979 474

TYNKI MASZYNOWE
cementowo-wapienne, profesjonalnie,
z gwarancją, pomiar i wycena gratis.
Tel. 737-322-455

KOSIARKA BIJAKOWA Geny brutto z transportem i WOM
514 221 154
1,45 m > 5.080 zł
1,75 m > 5.710 zł
2,8 m > 13.140 zł

Upał na Opolagrze

Opolagra w tym roku przywitała zwiedzających rolników 40-stopniowym upałem. Przez trzy dni trwania targów (12-14 czerwca) w Kamieniu Śląskim piękna pogoda zachęcała do biesiadowania i oglądania stoisk ponad 400 wystawców.

Podczas targów można było nie tylko obejrzeć maszyny, ale również je przetestować. Tradycyjnie już odbyła się parada ładowarek teleskopowych, prezentowanych później na ringu oraz pokaz zastosowania dronów w rolnictwie precyzyjnym. W namiocie forum odbyły się konferencje: „Rolnicy opodatkowani

VAT-em - warsztaty ze specjalistami Urzędu Skarbowego i Celnego”, „Forum dyskusyjne i prezentacja laureatów ogólnopolskiego konkursu Rolnik - Farmer Roku”, a także konferencja Izby Rolniczej - „Przedsiębiorczość na wsi opolskiej jako alternatywa dodatkowego zarobku”.

Największą popularnością, ze względu na wysoką temperaturę cieszyły się stoiska prezentujące systemy zamgławiania w budynkach inwentarskich, gdzie można było się schłodzić pod delikatną mgiełką.

Tekst i zdjęcia: Ksenia Pięta

wieści
dla
domuWIELKOPOLSKIE
SMAKI
W DOBRZYCY

s. 58

REKLAMA

KOSIARKA DO POBOCZY 514 221 154
1,4 m > 10.750 zł
1,8 m > 11.890 zł
2,2 m > 13.620 zł
Ceny brutto z transportem i WDM

Ziel BRUK
PPR.U. BRUKARSTWO
wykonujemy:
Place, podwórza, wjazdy, posesje pod ciężary duże i małe.
Posiadamy własny sprzęt oraz materiały.
WYKONUJEMY ZLECENIA SOLIDNIE I KOMPLEKSOWO
JAROCIN, ul. Warciana 58, tel. 601-901-710
www.brugarstwojarocin.com

Mobilny dystrybutor ON.
Truck Master 430L Light
Transport i tankowanie paliwa w dowolnym miejscu.
Cena: 4.139 zł

Zbiornik FUELMASER 500L,
KINGSPAN, ON, Diesel
Z DYSTRYBUTOREM
Cena: 11.800 zł

Kontakt: 663-200-900, 724-900-200
Przeźmierowo, ul. Rynkowa A120

PRODUCENT OKIEN INWENTARSKO - GOSPODARCZYCH
SPRAWDŹ nasze ceny
USŁUGI MINIKOPARKAMI
PIWNICE - GARAZE - BUDYNKI GOSPODARCZE
Miroslaw Raszewski tel.: 505 724 704
Wolica Pusta 8 e-mail: raszewski10@wp.pl

OKNA INWENTARSKIE DO OBÓR I CHLEWNI od producenta
OKNO 120x90 tel. 44 616-87-57,
190 zł brutto kom. 604-096-414
www.amati.com.pl
NAJWIĘKSZA JAKOŚĆ ZA NAJNIŻSZĄ CENĘ

GARAZE Blaszane BRAMY Garażowe KOJCE dla Psów
Najniższe CENY
Różne wymiary
Dogodne RATY
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ
61-812-54-69 71-718-32-25
63-278-62-25 54-421-00-45
65-619-34-15 42-298-84-96
509-574-644 509-058-388
www.konstal-garaze.pl

ATRAKCYJNE KREDYTY DLA ROLNIKÓW I FIRM
do 500 000 zł - na oświadczenie
LEASING na maszyny i urządzenia
LEASING zwrotny
Z opóźnieniami
BIK, KRUS i PODATEK Tel. 798-751-849
Możliwy dojazd do klienta

NISKO OPROCENTOWANY KREDYT DLA ROLNIKÓW I FIRM
• okres kredytowania od 6 do 120 miesięcy (10 lat)
• kwota: od 1000 zł do 500 000 zł
• bez poręczenieli
• oprocentowanie: od 4,9% do 8,9%
• na oświadczenie Meritum Bank
• wstępna decyzja Pleszew, ul. Poznańska 2
nawet w 5 minut tel. 62 508 02 81

GOTÓWKA I LEASING DLA ROLNIKÓW I FIRM
791-974-787 lub 607-187-752

WIELKOPOLSKIE SMAKI W DOBRZYCY

G ołąbki z pęczakiem, szpinakiem i sosem grzybowym, czernina, gulasz z królika to tylko niektóre z dań, które serwowano podczas VI Konkursu Kulinarne „Nasze Dziedzictwo Kulinarne - Smaki Regionów Południowej Wielkopolski”, który odbył się w Dobrzycy. Do rywalizacji stanęło czternaście kół i stowarzyszeń z powiatów: pleszewskiego, jarocińskiego, ostrzeszowskiego i krotoszyńskiego. Ich popisowe potrawy oceniało konkursowe jury pod przewodnictwem Zygmunta Jaworskiego, przewodniczącego Gminnego Związku Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Dobrzycy. Pierwsze miejsce zajęło Koło Gospodyń Wiejskich w Sońnicy. Panie przygotowały przepyszną zupę grzybową z fasolą, do której zaserwowały chleb ziarnisty własnego wypieku. Drugie miejsce ex aequo otrzymały: Koło Gospodyń Wiejskich w Fabianowie za roladki drobiowe ze szpinakiem oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Izbicynie za roladki z nadzieniem cebulowo-pomidorowym. Przyznano również wyróżnienia. Jedno otrzymało Koło Gospodyń Wiejskich w Mąkoszycach za zupę serowo-pieczarkową z bułeczkami drożdżowymi, a drugie - Środowiskowy Dom Samopomocy w Fabianowie za... ślepe ryby z myrdrą, znaną w niektórych regionach Wielkopolski jako „rzadkie pyrki”. I pomimo że to charakterystyczne danie dla kuchni wielkopolskiej, to niewiele osób w Dobrzycy wiedziało, z czego ono jest. A wbrew nazwie - nie ma w niej ani grama ryby. Jest to tradycyjna postna zupa ziemniaczana, której bazę stanowi ugotowana włoszczyzna i duża ilość gotowanych ziemniaków przetrzanych przez sito. Zupę można zabielić mlekiem, śmietaną lub maślanką.

Organizatorami imprezy w przepięknym parku dobrzyckim byli: urząd miejski, gminne centrum kultury, gminny związek kółek i organizacji rolniczych oraz Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy. (HD)

POD NASZYM PATRONATEM
WIĘCEJ INFORMACJI
I GALERIA ZDJĘĆ NA
www.wiescidladomu.pl/hotblog

Fot. H. Dmyterko

Prezentacja wyrobów firmy „Dworecki” z Golejewa

Pysznosci na stoisku „HotBloga” cieszyły się ogromnym zainteresowaniem

ŚWIĘTO KACZKI W ODOLANOWIE

Ś więto Kaczki to impreza, która miała za zadanie przyczynić się do wzrostu zainteresowania konsumentów kaczym mięsem. Połączono je z Przeglądem Kulinarnym na naj-

lepszą potrawę z kaczki. Każde z kół biorących udział w imprezie przygotowało danie główne oraz zieloną zupę na bazie wywaru z kaczego mięsa. Uzupełnieniem były przystawki oraz dodatki, z jakimi serwowane są potrawy z kaczki.

Święto Kaczki to jednak nie tylko Przegląd Kulinarne, ale też inne atrakcje, jak występy artystyczne czy Turniej Zrywania Kaczora. Ta wido-

wiskowa dyscyplina hipiczna przyciągnęła wielu kibiców, nie tylko miłośników koni. Królem Zrywania Kaczora został Karol Małecki z Biskupic Zabarycznych, natomiast wicekrólem Łukasz Banasiak z Potaśni.

Organizatorami wydarzenia była Grupa Producentów Rolnych GAYOR zrzeszająca hodowców gęsi i kaczek, Wielkopolska Izba Rolnicza, Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych - Izba Gospodarcza oraz Burmistrz Gminy i Miasta Odolanów. Impreza sfinansowana została ze środków Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego. (HD)

Fot. Wielkopolska Izba Rolnicza

PYSZNIE NA TARGACH ŚNIADANIOWYCH

W każdy weekend w różnych miastach Polski odbywają się Targi Śniadaniowe. Jeden z nich odbył się - w Parku Wodniczki na poznańskim Sołaczcu. Z dała od miejskiego zgiełku, a jednocześnie niedaleko centrum, w zielonej okolicy i w iście piknikowej atmosferze spotykało się tam gros poznaniaków, w ramach z rodziną, przyjaciółmi lub sąsiadami celebrować wspólne śniadania. Można tam było spróbować regionalnych specjałów z całej Polski, dań kuchni egzotycznych oraz szerokiej gamy autorskich potraw przygotowywanych przez prawdziwych pasjonatów sztuki kulinarnej. Serwowano kolorowe muffiny, słodkie baklawy i chałwy, tarty, drożdżówki, naturalne lody i świeżo wyciskane soki. Były też babeczki buraczano-czekoladowe, kanapki z pieczywa bezglutenowego z pastą warzywną,

osycki, szynki i kielbasy, pasztety oraz makaron w różnych smakach i poznańskie pyry z gzikiem. Nie zabrakło też stoiska z wegańskimi przysmakami: humusem z pieczoną papryką, humusem z suszonymi pomidorami oraz vege pasztetami i superfood batonami.

Honorata Dmyterko

„SALIX” W WIERZBINKU

K iermasz sztuki ludowej i rękodzieła oraz występy estradowe przyciągnęły do Wierzbinka (powiat koniński) wystawców z całej Polski. To tam 24 maja odbywały się XVIII Targi Wierzby i Wikliny „Salix”. Co roku cieszą się one ogromnym zainteresowaniem wśród wystawców i zwiedzających. Podczas tegorocznej edycji można było podziwiać rękodzieła, wyroby z wikliny, lnu, wosku, siana, kory czy słomy, a także ceramikę, hafty, rzeźby i obrazy ponad 130 wystawców.

Honorata Dmyterko

HOTKA NA BABSKIM SEJMIKU

Podczas imprezy Hotka, nasza redakcyjna specjalistka od gotowania, mogła przedstawić gościom swoją pasję. Zaserwowała „Tajny smalec”, który podbił serca i podniebienia każdego degustatora. Zastrzegła jednak, że przepisu (przynajmniej na razie) nikomu nie zdradzi. Można było skosztować także ciasteczek, na które przepis znajduje się na Hotblogu oraz niezwykłych dżemów - z pigwy i cukinii.

Tydzień wcześniej Hotka zasiadała w jury konkursu kulinarnego w Dobrzycy. Teraz rolę się odmięły. Panie mogły ocenić hotkowskie sztuki i, sądząc po minach, były nim zachwycone.

Dziękujemy firmie Dworecki z Golejewa za poczęstunek i przedstawienie swoich wyrobów. Zapraszamy na kolejne degustacje!

(kp)

GALERIA ZDJĘĆ NA:
www.wiescidladomu.pl

Kobiety z pasją - uczestniczki debaty

BABSKIE PASJE W DĘBNIE POLSKIM

P rawie 300 kobiet przybyło na II Babski Sejmik Południowej Wielkopolski „Babskie Pasje”, który odbył się w Dębnie Polskim (powiat rawicki). Na spotkanie dotarła też posłanka Bożena Henczyca, pomysłodawczyni sejmiku oraz aktorka Edyta Jungowska, znana m.in. z roli siostry Bożenki w serialu „Na dobre i na złe”. Wraz z Ewą Galką, prezes Centrum PISOP z Leszna, Władysławą Czajkowską, dyrektorką M-GOPS w Rawiczu, Barbarą Karkosz, Filantropem roku powiatu rawickiego 2015, Krystyną Zaporowską, rawicką liderką, sołtyską Żylic i wiceprzewodniczącą rady miejskiej, Sylwią Konieczną, przewodniczącą Stowarzyszenia „Biegaj z Krobią WOMEN” oraz Moniką Bzdęgą, krobską liderką i opiekunką grupy „Słodkie babeczki” wzięły udział w publicznej debacie dotyczącej przede wszystkim kobiecych pasji.

W czasie spotkania siedem pań poddanych zostało metamorfozom przy współpracy Studia Piękności Barbary Karkosz, fryzjerki Elżbiety Malak i wizażystki Barbary Węgrzyn. Była to też okazja do zaprezentowania licznych babskich pasji. Uczestniczki przygotowały wystawę haftu richelieu, robótek szydełkowych, frywolitek, patchworków, maskotek, decoupage'u, haftu krzyżykowego, obrazów, a nawet nalewek. Nie zabrakło tam również kącika kulinarnego, na którym serwowano tajemniczy smalec z dodatkiem grzybów, czekoladowe ciastka czy domowe dżemy z kabczka i pigwy wykonane przez autorkę HOTBLOG-a oraz wędliny golejewskiej firmy „Dworecki”.

Honorata Dmyterko

Posłanka Bożena Henczyca wręczyła statuetki w konkursie „Bo w kobietach jest moc!” dla kobiet aktywnych na terenie powiatu rawickiego, gostyńskiego i krotoszyńskiego.

Wyróżnienia otrzymały:

- ▶ Mariola Wosińska - prezes Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich z Rozdrażewa (powiat krotoszyński)
- ▶ Anna Piaseczna - sekretarz Zarządu Oddziału Regionalnego Niezależnego Krajowego Związku Zawodowego w Zdunach (powiat krotoszyński)
- ▶ Karolina Salamon - sołtyśka wsi Czechnów (powiat rawicki)
- ▶ Czesława Pawlak - przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Jutrosinie (powiat rawicki)
- ▶ Maria Łakoma i Justyna Sarbinowska ze Stowarzyszenia Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Jutrosinie (powiat rawicki)

Nagrody główne otrzymały:

- ▶ Katarzyna Celka - prezeska Stowarzyszenia Koło Gospodyń Wiejskich „Chojnianki” (powiat rawicki)
  - Beata Ptak - prezes Klubu Twórczego Rękodzieła (powiat krotoszyński)
  - ▶ Małgorzata Szuba - sołtyśka wsi Grabonóg (powiat gostyński)
- Nagrodę Specjalną** przyznano Edycie Naskręt i Stowarzyszeniu Aktywnych Kobiet „No i Co!” z Łaszczyna

Fot. K. Pięta

WIĘCEJ INFORMACJI
I GALERIA ZDJĘĆ NA
www.wiescidladomu.pl/hotblog

JABŁONIE PANI KRZYSI

Wśród górzystych okolic Cieszyna leży miejscowość Bąków. To tutaj właśnie rosną ekologiczne jabłonie Krzysztofa Najdy. Wiele z drzew jest starszych od ich właścicielki i zasadzonych zostało jeszcze przez jej dziadka.

tekst ■ ■ ANNA MALINOWSKI

Powiat cieszyński jest górzystym terenem, ale okolice Bąkowa przypominają bardziej płaskowyż niż teren podgórski. Na studiach pani Krzysia nazywana była góralką, choć jak sama wspomina, jako dziecko nie miała gdzie pojeździć na sankach. Wystarczy wyjechać 15 kilometrów dalej, aby znaleźć się w górach, ale pani Krzysztofa opuszcza swój raj, tylko gdy musi coś załatwić w jednym z większych miast w okolicy np. w Cieszynie, Żorach czy w Skoczowie. W tej właśnie płaskiej enklawie umiejscowiony jest sad, któremu początki dał przed osiemdziesięciu laty dziadek mojej rozmówczyni. Dla sadu są to idealne warunki. Drzewa wyrzewują się w dolinie, wyciągając swoje korzenie i gałęzie w kierunku zakola rzeki Knajki, która powoduje, że wody gruntowe są tutaj wysokie, z czego cieszy się sad i jego właścicielka. Problem nawadniania nie istnieje, ponieważ głęboki system korzeniowy jabłoni zaopatruje się w wodę z gruntu. Sad widoczny jest z pobliskiej autostrady i często przejeżdźni zbaczą ją ze swojej trasy, aby zajrzeć do gospodarstwa i zaopatrzyć się w świeże owoce. Pani Krzysia nie miała spokojnych nocy z powodu sąsiedztwa ruchu drogowego do momentu, gdy pojechała na kurs, a tam wytłumaczono jej, że może spać spokojnie, gdyż dwuhektarowy pas buforowy pomiędzy sadem a drogą, na który składają się krzewy, łąki, staw i rzeczka Knajka, jest wystarczająco szeroki, aby zapewnić jabłoniom warunki ekologiczne.

OD FIZYCZKI DO SADOWNICZKI

Maria Krzysztofa Najda ma 60 lat i do emerytury miałaby prawo za 9 miesięcy, ale z prawa tego nie skorzysta, bo za bardzo umiłowała sobie sad i pracę w nim. Podobnie było u jej ojca, który przeszedł na emeryturę mając ponad 70 lat. Gdy nadejdzie czas odpoczynku, przekaże sad swojemu synowi Adrianowi (33 lata), który obecnie pomaga jej w gospodarstwie. Pani Krzysia z wykształcenia jest fizykiem, a studiowała w Katowicach i Krakowie. Uczyla fizyki, chemii i matematyki w szkole podstawowej i średniej rolniczej. W tej ostatniej pracowała 12 lat i praca z młodzieżą - w większości dziewczynami, przynosiła jej wiele satysfakcji. Wszyscy znajomi i rodzina mówią do niej „Krzysia”. O tym, że jej pierwszym imieniem jest Maria, dowiedziała się w drugiej klasie szkoły podstawowej. Imię „Krzysia” przyłgnęło do niej od urodzenia i to za sprawą nienarodzonego, starszego brata. Na zmianę zawodu zdecydowała się, bo jak sama mówi „życie postawiło przed nią takie wyzwanie”. Konieczność zaopiekowania się rodzicami, wychowanie trójki synów, zmiany w życiu małżeńskim - wszystko to spowodowało, że musiała podjąć decyzję usamodzielnienia się i wyjścia z zawodu nauczyciela. Zebrała w sobie całą odwagę, zdecydowała na kontynuowanie rodzinnych tradycji sadowniczych i nigdy tego nie pożałowała.

SAD Z POKOLENIA NA POKOLENIE

Pani Krzysia, jak tylko może sięgnąć pamięcią, zawsze związana była z sadem, który założyli jej dziadkowie, a potem przekazali go jej ojcu. To tutaj pomagała w pielęgnacji drzew, zbiorze owoców czy ich sprzedaży. Aktualnie w ponadpięciohektarowym sadzie rosną jabłonie i grusze. Większość z nich ma 50, a najstarsze 80 lat i należą do zanikających już odmian. Ojciec lubował się w sadzeniu coraz to nowych gatunków jabłoni i, jak mówi moja rozmówczyni, „nie przepuścił żadnej nowej odmianie”. Stąd też bogactwo różnorodności, a wśród nich Zielona i Czerwona Papierówka, Melba (nasadzona przed 1950 rokiem), Malinówka, Piękna z Rept, Piękna z Herrnhut, Kronselska, Wethley, Kalwilla, Bankroft, Reneta Landzberska, Szara Reneta, Reneta, Gwiazdkowa Starking, Cesarz Wilhelm, Książę Albrecht Pruski, James Grive i wiele innych. Do odmian grusz należą: Paryżanki, Szarówki, Lipcówki, Józefinki oraz młode 6-letnie nasadzenia Concorde. Powstające ubytki uzupełniane są odmianami, które spotyka się rzadko w tym rejonie np. Kosztelą.

Aby chronić sadownicze tradycje, powstały instytucje pobierające szczepki rzadkich odmian drzew owocowych w celu ich odnowienia. Należy do nich między innymi Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie, gdzie znajdują się również szczepki, czyli inaczej mówiąc „zrazy” z sadu pani Krzysia.

Pani Krzysia uwielbia jeść jabłka. Jej ulubionym gatunkiem jest Melba, która wyróżnia się bardzo intensywnym zapachem. Najbardziej smakuje jej ten owoc na surowo i koniecznie ze skórką, bo w niej jest najwięcej witamin.

PIELĘGNACJA JABŁONI

W styczniu, po św. Szczepanie jabłonie są wapnowane. Zabieg ten jest jednym z wymogów pielęgnacyjnych programu zachowania szych gatunków drzew. Pani Krzysia do wapna dodaje glinę lub jeszcze chętniej krowieniec (krowie łajno), aby w ten sposób drzewa dodatkowo odżywić. Dodanie krowieńca uważa pani Krzysia za bardzo sensowne, a samo wapnowanie za konieczne, zwłaszcza w przypadku młodych drzewek, aby uchronić ich pień przed pękaniem pod wpływem różnic temperatury między dniem a nocą.

Najistotniejszym zabiegiem w sadzie jest przycinanie drzew, które zaczyna się już w lutym. W przeciwieństwie do nowych, niskopiennych odmian, stare lubują się w wybijaniu w górę i zarastaniu koron, które muszą być cały czas przewiewne, aby promienie słoneczne mogły dotrzeć do każdej gałęzi. Umiejętne przycięcie drzew jest sztuką samą w sobie. Pień i konary drzewa mogą być leciwe, ale ich gałęzie nie mogą być starsze niż 4 lata, bo to właśnie na nich zawiązują się owoce.

A co z grzybami? Okazuje się, że w trybie ekologicznym dopuszczalne jest stosowanie miedzianu, lecz jego skuteczność zależy w dużym stopniu od warunków atmosferycznych. Przy dużej ilości opadów, w walce z grzybami nie pomoże nawet miedzian, ale na szczęście dla sadu pani Krzysia natura była do tego czasu bardzo łaskawa. Gdyby jednak któregoś roku zmieniła swoją przychylność, jabłka sprzedane zostaną jako przemysłowe.

Najpiękniejszym okresem w sadzie jest okres kwitnienia jabłoni. Bujne kwiaty przyciągają pszczoły i pszczelarzy. W tym roku również, ku ucieście naszej sadowniczkii i jej znajomego pszczelarza, rozstawione zostały między drzewami ule, więc szansa na obfite zbiory jabłek i miodu jest duża.

Zarówno wapnowanie, jak i przycinanie drzew muszą odbyć się sprawnie, fachowo i w krótkim czasie. Na szczęście wśród znajomych jest dość rąk do pracy, które chętnie na ten czas rzucają swoje zajęcia i przychodzą z pomocą. Potem następuje lato, które w sadzie jest okresem spokoju przed największym wysiłkiem, jakim jest zbiór owoców. Do ich przechowywania przygotowane są głębokie piwnice, jednak ze względu na duże zapotrzebowanie na jabłka ekologiczne, pani Krzysia pozbywa się ich niemalże na bieżąco. Każdy rok jest inny. Niektóre lata obfitują w tzw. jabłka przemysłowe, czyli liczne, ale małe. W zeszłym roku owoców było mało, ale za to były bardzo dorodne. Niezapomnianym był rok 2007. Północne tereny Polski ściał mróz, ale południowe miały za to zbiory, jakich wcześniej i później nikt nie doświadczył. Z finansowych zapasów dało się żyć jeszcze przez kolejne 5 lat i przetrwać skutki powodzi w 2010 roku.

EKOLOGIA A PLANY I MARZENIA

Dziadkowie i rodzice zachwycali się tym, co naturalne. Nie było wtedy certyfikatów, ale ojciec nie opryskiwał drzewek, a w to miejsce zadbał o nasadzenie odmian parchoodpornych, co teraz w trybie ekologicznym, któremu sad podlega od 7 lat, jest bardzo pomocne. Pani Krzysia uważa, że stosowanie chemikaliów jest nie tylko niezdrowe dla ciała, ale również dla budżetu. Na pytanie, czy odróżniłaby jabłko ekologiczne od konwencjonalnego, mówi ze śmiechem: - *Wie pani, z tym miałabym problem, ale na pewno odróżniłabym jabłko z mojego sadu od obcego lub takiego z kontrolowanej atmosfery (czyli z chłodni z dwutlenkiem węgla) od zerwanego prosto z drzewa.*

Pani Krzysia ma krótko- i długoterminowe plany, ale wszystkie związane są z ekologią. W pierwszej kategorii znajdują się obfite tegoroczne plony, a w drugiej aktywna praca w sadzie do, co najmniej, 70-go roku życia i przekazanie synowi tego, co dotychczas zbudowała w ekologii. ■

TWORZY W PRACY, OGRODZIE I KUCHNI

Emilia Juskowiak z Rozdrażewa (powiat krotoszyński) jest artystką w wielu dziedzinach. W prowadzonym przez siebie salonie fryzjerskim „EMILIA” na głowach klientów tworzy ciekawe fryzury. Z kolei jej ogród zadziwia starannością i ilością detali.

tekst ■ ■ DOROTA PIĘKNA-PATERCZYK
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa
Rolniczego w Poznaniu

Emilia Juskowiak tworzy nie tylko fryzury, ale również w ogrodzie

Pani Emilia lubi wymyślać, obserwować i wyciągać wnioski. Wykonywane przez nią fryzury są bardzo różne, często oryginalne, niepowtarzalne. Koki, upięcia, warkoczki to jest to, co lubi! - *Od dziecka chciałam być fryzjerką, to był mój wymarzony zawód. Uważam, że jest to zawód, który wymaga śledzenia nowości i obowiązujących trendów* - podkreśla. Moja rozmówczyni obowiązkowo uczestniczy więc w kursach i szkoleniach. W jej salonie praktyki odbywają uczniowie, którym przekazuje wiedzę z zakresu fryzjerstwa. - *Staram się wymagać, ale jestem wyrozumiała. Myślę, że nie jestem aż tak straszną szefową!* (śmieje się). *Mam uczennice, które zdobyły u mnie wiedzę wykorzystując, prowadząc swoje salony fryzjerskie* - stwierdza.

Ogród to kolejna dziedzina, w której pani Emilia czuje się dobrze.

Jest tam dużo miejsc obsadzonych roślinnością. Od strony frontowej widać ukwiecony balkon. W skrzynkach rosną czerwone pelargonie bluszczolistne, o które właścicielka dba i stale pielęgnuje przez okres letni. Patrząc dalej widzimy ogród wokół domu, który został tak aranżowany, aby podkreślić charakter posesji. Nierówny teren został stworzony po to, aby założone skalniaki z dużą ilością trafnie dobranych roślin eksponowały swoje walory. Wydawać by się mogło, że zastosowane kamienie dekoracyjne to niepozorny drobiazg. Myślę, że te kruszywa w postaci otoczków i grysu są bardzo ważnym uzupełnieniem aranżacji ogrodowej. Właśnie kamienie dekoracyjne tworzą dobre tło dla roślin, uwydatniając ich kształty i kolory. - *Zawsze przed nowym sezonem wykonujemy zabiegi pielęgnacyjne w ogrodzie - przycinamy rośliny, zasilamy*

je nawozami oraz uzupełniamy kamienie i korę. Wysypaliśmy niedawno dekoracyjną korę w kolorze żółtym, brązowym i pomarańczowym. Dlatego kolory są takie soczyste, świeże. Myślę, że w jakimś stopniu dodaje to urody rosnącym w sąsiedztwie roślinom - opowiada. Zamontowane lampy solarne zasilane promieniami słonecznymi dodatkowo podnoszą walory dekoracyjne tych miejsc. Przechodząc dalej, po zadbanej trawie, przy domu zauważamy skalniak z figurą kobiety. Zamontowano ją na płaskich ozdobnych kamieniach. W tym miejscu, po elewacji domu, rozrasta się bluszcz, a u dołu, między dużymi taflami płaskich, ozdobnych kamieni, przebija się biała hortensja, która dodaje lekkości temu miejscu. Idąc dalej, dochodzimy do miejsca strefy rekreacyjnej. Tam można pobudzić się na huśtawce i odpocząć w cieniu drzew. Atrakcyjności miejscu dodają wiszące donice z obficie kwitnącą pelargonią.

Na zakończenie mojej wędrowki po ogrodzie pani Emilia pokazuje mi swoje ulubione miejsce. Tam odpoczywa, relaksuje się i rano po przebudzeniu pije kawę. Zaprasza mnie na swój balkon, gdzie bardzo ciekawie został urządzone kąciek wypoczynkowy. Rosnąca w białych koszyczkach niebieska lobelia i fioletowa lawenda wspaniale kontrastują z brązowymi meblami z technorattan. Biała gipsówka, którą posadzono do dużych skrzyń wyłożonych ozdobnymi kamieniami, tworzy ciekawy element ozdobny. W podłużnych, wysokich skrzyniach rosną tuje Szmaragd, które dodatkowo chronią przed wiatrem. Elementy dekoracyjne w postaci białych poduszek, lampionów, kamieni potwierdzają duszę artystyczną mojej rozmówczyni. Ona uwielbia zadbać o każdy detal. - *W skrzyniach mam lawendę, którą coraz więcej osób sadzi w ogrodach, na balkonach i tarasach. Myślę, że między innymi ze względu na jej charakterystyczny zapach. Można ją posadzić gęsto w ogrodzie, wtedy stworzy ładną polankę lub wykorzystać jako obwódkę rabat* - radzi. Należy pamiętać, że system korzeniowy lawendy jest wrażliwy na nadmiar wody w glebie. Nie przesadzajmy zatem z podlewaniem, ponieważ wpłynie to niekorzystnie na korzenie rośliny. Do najpopularniejszych gatunków lawendy uprawianych w Polsce zaliczamy lawendę wąskolistną określaną także lawendą angielską, która kwitnie od czerwca do sierpnia, tworząc

Ogród to niejedyna pasja pani Emilii

niebieskofioletowe ładnie pachnące kwiaty zebrane w charakterystyczne kłosy. Po przycięciu zasadniczo zakwita jeszcze raz. Występuje również lawenda pośrednia zwana potocznie holenderską. Wykształca ona większe i bardziej posrebrzone liście niż gatunek opisany wcześniej oraz większe kwiatostany i bujniej rośnie. Jest jednak wrażliwa i może czasami nie przetrwać mroźnych zim. Spotykamy także lawendę francuską określaną też jako hiszpańska, która kwitnie na przełomie maja i czerwca, a której kwiaty przybierają kolor różowofioletowy. Jest to gatunek mało odporny na mróz i w naszych warunkach wymarza.

Mieszkanca Rozdrażewa spełnia się również w kuchni. Uwielbia tworzyć artystyczne i zmysłowe dania. - *Kiedy wchodzę do kuchni i widzę na przykład kawałek mięsa, to już wiem, że stworzę z niego na pewno kilka potraw. Nie lubię monotonii i nudy. Lubię po prostu zaskakiwać rodzinę swoimi kulinarnymi eksperymentami* - opowiada.

— R E K L A M A —

XIX PAŁUCKIE TARGI ROLNE
XIII PAŁUCKA WYSTAWA ZWIERZĄT

BLISKO 300 WYSTAWCÓW   **NIE MOŻE CIĘ TAM ZABRAKNAĆ!!!**   **OKOŁO 30.000 ZWIEDZAJĄCYCH**

22-23 SIERPNIA 2015

ŻNIN KUJAWSKO-POMORSKIE
TERENY TARGOWE NAD JEZIOREM CZAPLEM

Zgłoszenia: 601-654-506   www.palukitv.pl/targi

WANILIOWE – TRADYCYJNE

Fot. Studio Gi - Fotolia.com

Składniki:

- 300 ml śmietanki kremówki 36%,
- 2 jajka (skorupki parzę wrzątkiem),
- 100 g cukru,
- 1 łyżka wody przegotowanej,
- 1 laska wanilii

Przygotowanie:

Przygotuję trzy miski. W jednej umieszczamy śmietankę, w drugiej białka, a w trzeciej żółtka. Do żółtek dodaję 50 g cukru i 1 łyżkę wody. Miksuję aż masa będzie biała i puszysta. Białka ubijam na pianę, a pod koniec ubijania dodaję resztę cukru i ubijam dalej. Na sztywno ubijam również śmietankę. Do żółtek dodaję stopniowo białka i delikatnie mieszam. Następnie dodaję śmietankę, a na końcu nasionka z wnętrza wanilii. Mieszam i zamrażam.

BANANOWO-KOKOSOWE

Fot. unpict - Fotolia.com

Składniki:

- 1 duży dojrzały banan,
- 200 ml mleka kokosowego,
- 100 ml ubitej śmietany kremówki,
- 50 g cukru pudru,
- 2-3 łyżki wiórków kokosowych

Przygotowanie:

Banana miksuję z cukrem. Dodaję mleko kokosowe i śmietankę, a na końcu wiórki kokosowe. Zamrażam.

MALINOWY SORBET

Fot. Brent Hofacker - Fotolia.com

Składniki:

- 1 kg malin - najlepiej świeżych,
- świeżo wyciśnięty sok z 2 cytryn,
- 3 łyżki likieru kokosowego,
- 1 szklanka wody,
- 1 szklanka cukru

Przygotowanie:

Do garnuszka nalewam wodę i wsypuję cukier. Gotuję około 5 minut, po czym studzę. Maliny miksuję blenderem (po czym można je przetrzeć przez sitko, by pozbyć się pesteczek). Mieszam z sokiem z cytryny i likierem kokosowym, po czym łączę z syropem. Zamrażam.

CZEKOLADOWO-MIĘTOWE

Fot. Brent Hofacker - Fotolia.com

Składniki:

- 10 niedużych listków mięty,
- 0,5 litra jogurtu naturalnego (0,7 % tłuszczu),
- 3 łyżki cukru,
- 5 kostek czekolady gorzkiej

Przygotowanie:

Czekoladę ścieram na tarce przez duże oczka. Jogurt miksuję z mięta, dodaję cukier i dokładnie mieszam. Na końcu łączę ze startą czekoladą. Zamrażam.

LODY DLA OCHŁODY

Nie ma nic lepszego w upalne dni, jak porcja zimnych lodów. Wyśmienicie smakują, schładzają organizm, a nawet poprawiają nastrój. Mało tego - są również polecane przez lekarzy po wycięciu migdałków, by przyspieszyć proces gojenia się ran. Jak uważają specjaliści, lody mogą być także ulgą dla bolącego gardła. Musimy je tylko jeść rozsądnie, powoli i nie połykać dużymi kęsami. **(HD)**

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ PODCZAS WYBORU LODÓW?

- zwróćmy uwagę, czy lody są szorstkie, czy gładkie. Gładkość świadczy o tym, iż były dobrze przechowywane i nie dochodziło do ich zamrażania i odmrażania,
- jeżeli lody są gumiate, to znaczy, że producent dodał za dużo stabilizatorów i raczej takich lodów się wystrzegajmy,
- rozwarstwienie kolorów czy grudki świadczą o złym przechowywaniu lodów,
- jeżeli lody szybko się topią, to znaczy, że zawierają dużo wody i nie jest to dobry wybór,
- trzymajmy się z daleka od lodów kolorowych, np. niebieskich, gdyż zawierają mnóstwo sztucznych aromatów i barwników.

By przygotować pyszne domowe lody warto zainwestować w maszynę do ich robienia. Jest to wydatek niespełna 100 zł, a efekt rewelacyjny. Pozwala na zrobienie nie tylko lodów, ale też sorbetów i to nie tylko owocowych, warzywnych również

W ich przygotowaniu możemy wykazać się ogromną kreatywnością i poczuciem smaku. Maszyna posiada wymowaną misę, która powinna znajdować się w zamrażarce 24 godziny przed kręceniem lodów. U mnie latem leży ona cały czas w zamrażarce. Taką zamrożoną misę wkładamy do maszyny, umieszczamy w niej mieszadło, włączamy maszynkę i wlewamy schłodzoną mieszankę. Należy pamiętać, że przygotowana masa, z której chcemy otrzymać lody lub sorbet, musi być zimna (wystarczy schłodzić ją w lodówce). Ważne, by pamiętać o kolejności wykonywanych czynności - najpierw włączamy maszynę, a dopiero potem wlewamy schłodzoną mieszankę.

nie nadaje się ona do formowania w galki. Jeśli chcemy osiągnąć taki efekt, musimy je umieścić na kilka godzin w zamrażarce. Jeśli będziemy je przechowywać kilka dni w zamrażarce, musimy pamiętać, by przed podaniem je wcześniej wyjąć (nawet 1 godzinę), żeby zmiękły - inaczej ich nie poporcujemy.

Fot. photography1971 - Fotolia.com

Zdecydowanie zaletą przygotowania takich lodów jest fakt, że używamy samych naturalnych składników, wybierając smak, rodzaj i dodatki według własnego uznania. Poza tym dla alergików można przygotować lody na mleku sojowym, ryżowym czy kozim.

Lody można również przygotować bez maszyny, choć jest to dużo bardziej pracochłonne, a efekt nieporównywalny. Przygotowaną schłodzoną mieszankę należy zmiksować na puszystą masę przy pomocy miksera, przelać do pojemnika i umieścić w zamrażarce. Lody w ciągu procesu mrożenia należy wielokrotnie wyciągać i mieszać.

napowietrzamy je i od razu zamrażamy, rozbijając tworzące się kryształki lodu. Na zmrożenie w ten sposób lodów potrzebujemy około 20-40 minut. Otrzymujemy gęstą i puszystą masę. Jednak

POMIDOROWO-BAZYLIOWE

Fot. gossip7 - Fotolia.com

Składniki:

- 4 dojrzałe pomidory obrane ze skórki,
- 1/4 szklanki cukru,
- 1/4 szklanki wody,
- 2 łyżki soku z cytryny,
- 1/4 łyżeczki soli,
- 1 łyżka koncentratu pomidorowego,
- 1,5 łyżki posiekanych świeżych liści bazylii i 4 liście całe

Przygotowanie:

Do wody wsypuję cukier i całe liście bazylii. Zagotowuję i studzę. Pomidory z posiekaną bazylią miksuję za pomocą blendera. Dodaję syrop cukrowy, sok z cytryny, sól i koncentrat. Dokładnie wszystko mieszam blenderem. Zamrażam.

Więcej przepisów
szukaj na:

wiescidladomu.pl/hotblog

TRUSKAWKOWE - DOMOWE

Fot. denia109 - Fotolia.com

Składniki:

- 500 g truskawek,
- 175 g cukru i 2 łyżki,
- 500 ml pełnotłustego mleka,
- 500 ml śmietany kremówki,
- 1 laska wanilii,
- 10 żółtek,
- 2 łyżki soku z cytryny

Przygotowanie:

Obrane truskawki kroję na kawałki, zasypuję dwiema łyżkami cukru i odstawiam, żeby ich aromat się rozwinął. Do garnka o grubym dnie wlewam mleko, śmietankę i dodaję przekrojoną wzdłuż laskę wanilii. Podgrzewam prawie do wrzenia i odstawiam na około 20 minut. Ucieram żółtka z cukrem, aż powstanie gęsty i jasnożółty krem. Wyjmuję z mleka laskę wanilii i stale mieszając zalewam żółtka gorącym jeszcze płynem. Mieszając podgrzewam mleczno-jajeczną mieszankę aż zmieni się w gęsty krem, po czym go studzę. Truskawki miksuję z sokiem z cytryny, a kiedy krem ostygnie, mieszam wszystko razem. Zamrażam.

KAWOWE

Fot. al62 - Fotolia.com

Składniki:

- 250 ml śmietany kremówki,
- 2 jajka,
- 7,5 dag drobnego cukru,
- 3 łyżki cappuccino w proszku,
- 3 łyżki espresso

Przygotowanie:

Oddzielam żółtka od białek. Żółtka ucieram na kogel-mogel z 4 łyżkami cukru. Pod koniec dodaję cappuccino i espresso. Dokładnie mieszam. Białka ubijam na sztywną pianę, dodaję po łyżce pozostały cukier i jeszcze chwilę ubijam. Śmietankę również ubijam na sztywno. Delikatnie mieszam wszystkie składniki. Zamrażam.

OWOCOWE - EKSPRESOWE

Składniki:

- 0,5 kg mrożonych owoców (najlepsze są banany obrane przed mrożeniem ze skórki),
- 4 łyżki orzechów,
- 4 łyżki sera mascarpone

Przygotowanie:

Owoce po wyjęciu z zamrażalnika wrzucam do blendera i miksuję z serkiem. Przed podaniem posypuję orzechami.

Mają właściwości nawilżające, dotleniające i rozjaśniające, zmiękczejają skórę i działają bakteriobójczo. Ich moc znały już nasze babki, a w łazienkach naszych matek królowały kosmetyki z ich dodatkami. Dzisiaj koncerty kosmetyczne garściami sięgają po dary natury, jakimi są zioła.

MOC ZIOŁ

CZY WIESZ, ŻE...

W nowoczesnych kosmetykach najczęściej stosuje się ekstrakty ziołowe, zawierające skoncentrowane dawki substancji czynnych.

Już nasze babki zbierały rumianek, nagietek, rokitnik czy miętę i przygotowywały z nich wywary, które później wcierały we włosy czy stosowały na rany. Używały ich też jako kosmetyków do twarzy i ciała. Dzisiaj po ekskluzywnie kremy z dodatkiem kwasu hialuronowego sięgamy częściej niż po swojsko brzmiące balsamy rumiankowe. Tymczasem specyfiki ziołowe mogą być stosowane w codziennej pielęgnacji tak samo często, jak inne, bądź stanowić jej uzupełnienie. Obecnie wiele produktów kosmetycznych zamienia często syntetyczne związki chemiczne, więc może tym bardziej warto wrócić do sprawdzonych sposobów dbania o urodę i sięgnąć po takie, które podsuwa nam sama natura? Zwłaszcza teraz, w dobie mody na ekologię, szampon z miętą czy tonik z nagietka na pewno będą trendy.

Jedną z roślin o niemal cudownych właściwościach jest mięta. Jej znaczenie powinny docenić zwłaszcza posiadaczki tłustej cery oraz osoby zmagające się z łupieżem. Najczęściej stosowaną w przemyśle kosmetycznym - także medycznym i farmaceutycznym - jest mięta pieprzowa. Popularność zyskała dzięki

właściwościom swoich liści, które zbiera się przed kwitnięciem - proces ten zachodzi od czerwca do sierpnia - a następnie suszy w przewiewnym pomieszczeniu. Mięta doskonale łączy się z innymi wyciągami, np. z ogórka, cytryny czy lawendy.

Właściwości aloesu dla przemysłu kosmetycznego już dawno zostały odkryte. Doskonale nawilża skórę i łagodzi podrażnienia, działa antyseptycznie i poprawia dotlenienie tkanek. Stosowany jest w produktach do skóry suchej, nawet odwodnionej, zmiękcza ją i uelastycznia.

Nagietek z kolei ma właściwości przeciwzapalne i bakteriobójcze. Przyspiesza gojenie się ran. Dlatego też jest często składnikiem toników, maseczek i kremów łagodzących podrażnienia skóry.

Z kolei przeciwzapalnie i odkażająco działa polny rumianek. Wspomaga też gojenie się drobnych urazów skóry. Jest częstym składnikiem kremów do skóry podrażnionej i kosmetyków do włosów blond, bo ma także właściwości rozjaśniające.

(nap)

PROMOCJA

Kosmetyki firmy Ziąja to ponadczasowa pielęgnacja. W swojej ofercie proponuje m.in. preparaty do pielęgnacji twarzy na bazie ziół z serii: aloesowej, nagietkowej, rumiankowej oraz ogórek z miętą. W zestawie dla czytelniczek Wieści Rolniczych znajdują się:

- krem nieperfumowany oraz tonik z serii aloesowej,
- tonik i krem z serii nagietkowej
- krem nawilżający i żel micelarny z serii ogórek i mięta
- krem nieperfumowany i mleczko z serii rumiankowej.

Dla naszych czytelniczek mamy 20 zestawów kosmetyków Ziąja z dodatkiem ziół. Wystarczy prawidłowo odpowiedzieć na pytanie:

Na problemy z łupieżem najlepszy będzie szampon z dodatkiem:

a) rumianku b) mięty c) nagietka

SMS o treści wr.ziaja.poprawna odpowiedź, np. wr.ziaja.c prosimy przesyłać do 27 lipca pod numer 71051 (koszt 1,23 zł z VAT). Regulamin dostępny na www.wiescirolnicze.pl.

Lista zwycięzców z konkursu publikowanego w nr 06/2015 „Wieści Rolniczych”:

Aneta Kleczewska, Jastrzębniki; Elżbieta Krotofil, Biskupice; Paulina Kleczewska, Jastrzębniki; Anna Zboralska, Bodzewo; Alicja Pawlaczyk, Orzechowo; Monika Krajewska, Stęgosz; Ilona Hareża, Kotlin; Anna Prządka, Karmin; Monika Włodarczyk, Mieszków; Agnieszka Bąkowska, Nowe Miasto; Magdalena Moderska, Rokosowo; Justyna Gluch, Polskie Olejdy; Sylwia Nowak, Gostyń; Ewa Grzemska, Strzelce Wielkie; Michał Leśny, Bodzewko Drugie; Elżbieta Klecz, Rawicz; Maria Kowalkowska, Elżbietów; Zofia Szymczyk, Roszkowo; Beata Wielecka, Koźmin; Danuta Szpara, Krobia.

KONKURS

Najczęściej polecana przez rolników!!! Hurtownia Maszyn Rolniczych

REKLAMA
SPECAGRO

Negocjuj ceny!

www.specagro.pl

wyprzedaże letnie!

AGREGATY UPRAWOWE WZMACNIANE
WŁOSKIE ZĘBY
1,8 m od 2800 zł, 2,1 m od 3100 zł, 2,4 m od 3300 zł, 2,8 m od 3700 zł, 3 m od 4000 zł, 3,2 m od 4300 zł

AGREGATY UPRAWOWO-SIEWNE
PRODUCENT SPAW-MET
Bez hydropaku: 2,5 m - 3200 zł, 2,7 m - 3300 zł, 3 m - 3400 zł
Z hydropakiem: 2,5 m od 5200 zł, 2,7 m od 5600 zł, 3 m od 5800 zł

GLEBOGRYZARKI
1,4 m - 3900 zł, 1,6 m - 4400 zł, 1,8 m - 4700 zł, 2 m - 4900 zł

ŁADOWACZE CZOŁOWE SOLID
ZAPEWNIAMY MONTAZ
ŁADOWACZE DO CIĄGNIKÓW URSUS, ZETOR, RENAULT, CLAAS, FARMITRAC, JOHN DEER, NEW HOLLAND, CASE i inne CENY od 11700 zł

OWIJARKI BEL
STAWIACZ BEL - NOWOŚĆ
Agro-max - 4500 zł, Trak-met - 5800 zł, STRUMYK - 4800 zł, ALTRO - 5200 zł, stawiacz bel - 650 zł, Folia 50 cm od 255 zł

OPRYSKIWACZE ZAWIESZANE
200 l od 2500 zł, 300 l od 2350 zł, 400 l od 2450 zł, 600 l od 3600 zł, 800 l od 3900 zł, 1000 l od 6600 zł

WSZYSTKIE TALERZE NACINANE
BRONY TALERZOWE
1,6 m od 2900 zł, 1,8 m od 3100 zł, 2 m od 3500 zł, 2,2 m od 4000 zł, 2,4 m od 4400 zł, 2,7 m od 4800 zł, 2,7 m od 5600 zł, 3,15 m od 5900 zł

AGREGATY ŚCIERNISKOWE
NOWOŚĆ DO C360!!!
1,8 m (do C360) od 5300 zł, 2,2 m od 6600 zł, 2,6 m od 7200 zł, 3,0 m od 7900 zł

WALY UPRAWOWE WZMOCNIONE
ŁĄCZNIK GRATIS!!!
Pojedyncze: 1,8 m-600 zł, 2,1 m-650 zł, 2,4 m-750 zł, 2,8 m-850 zł, 3,0 m-950 zł, Podwójne na docisk od 1450 zł

NARZĘDZIA DO TURÓW I ŁADOWAREK
Chwytki bel, krokodyle, szufle, widły do palet, Widły do obornika, Zgarniacze do obornika, pługi do śniegu ceny od 300 zł

ROZSIEWACZE DWUTARCZOWE
PLANKA, HYDRAULIKA I WÓM GRATIS!!!
Małowane - 600 kg od 3500 zł, 800 kg od 3800 zł, 1000 kg od 4500 zł, 1200 kg od 500 zł, Ocynkowane + 300 zł

ROZSIEWACZE LEJ
PROMOCJA NA WALKI MOM
300 l od 800 zł, 400 l od 850 zł, 500 l od 900 zł, sadownicze + 300 zł, metalowy 400 l - 1350 zł

SIECZKARNIE DO KOMBAJNÓW
CZĘŚCI ZAMIENNE
BIZON 50, 56, 58 od 3900 zł, FORSCHRITT 512, 514 od 4500 zł, CLAAS, JOHN DEER, NEW HOLLAND od 4900 zł

AGREGATY TALERZOWE
Z HYDROPAKIEM
2,5 m-13300 zł, 2,7 m-13900 zł, 3,0 m-14500 zł, Packer + 1200 zł

WŁÓKI ŁĄKOWO-POLOWE
WZMACNIANE ŚLIZGI
2m3R - 1800 zł, 4m4R - 2900 zł, 4m4RH - 3400 zł, 5m4RH - 4500 zł, 6m4RH - 5000 zł, 8m4RH - 8000 zł

ŁADOWACZE TUR
Z KOMPLETEM NARZĘDZI
Na linie: C330/T25 od 3100 zł, C360 od 3200 zł, MF od 3300 zł, Hydrauliczne: C330/T25 od 4200 zł, C360 od 4300 zł, MF od 4400 zł

KOSIARKI ROTACYJNE I DYSKOWE
KOŁA ŁUKOWE SKOŚNE
1,35 m od 2900 zł, 1,65 m od 3300 zł, 1,85 m od 4400 zł, Hydraulicznie składane + 1000 zł, kosiarko-rozdrabniacze od 4800 zł

PRZENOŚNIKI ŚLIMAKOWE ŻMIJKI
Ø110mm: 4 m-1900 zł, 6 m-2250 zł, 8 m-2600 zł, Ø140mm: 4 m-2100 zł, 6 m-2500 zł, 8 m-2900 zł, Kosz-400 zł, wózek od 650 zł

e-mail: biuro@specagro.pl

RATY 0% wpłaty | GOTÓWKA | TRANSPORT

Dział sprzedaży: Ernest Wójcik tel. 500 216 719, Zbigniew Wójcik tel. 797 776 490, Sebastian Bykowski tel. 882 778 499

Najwyższa jakość za rozsądną cenę

Ciągniki **STEYR**

o mocy od 55 do 250 KM

– dostępne jeszcze na tegoroczne żniwa

Specjalne rabaty
i mega atrakcyjne
systemy finansowania

Wyłączny importer
i dealer w Wielkopolsce

519-309-755
tel: 519-309-757